

Агата Кристи

Среща със смъртта

На Ричард и Майра Малок,
за да им напомня
за пътуването им до Петра

ЧАСТ ПЪРВА

ГЛАВА ПЪРВА

– Нали разбираш, че тя трябва да бъде убита?

Въпросът изплува от застиналия нощен въздух, после сякаш се задържа за миг и се понесе надолу в мрака към Мъртво море.

Еркул Поаро поспря, сложил ръка върху дръжката на прозореца. Намръщен, той решително го затвори, за да се изолира от вредния нощен въздух! Еркул Поаро бе закърмен с убеждението, че е най-добре външният въздух да си остане навън и че нощният е особено опасен за здравето.

Докато придърпваше грижливо завесите на прозореца и после докато вървеше към леглото, той съдържано се усмихваше на себе си.

– Нали разбираш, че тя трябва да бъде убита? Любопитни думи за слуха на един детектив като Еркул Поаро, и то през първата му нощ в Ерусалим.

„Безспорно където и да отида, винаги има нещо, което да ми напомня за престъпление!“ – промърмори На себе си той.

Все още с усмивка Поаро си припомни някога чула история за романиста Антъни Тролоуп. Тролоуп прекосявал Атлантическия океан, когато дочул двама от спътниците си да обсъждат последния публикуван откъс от негов роман.

– Хубав е – заявил единият. – Но е трябвало да убие онази досадна старица.

Романистът се обърнал към тях с широка усмивка:

– Много съм ви задължен, господа! Незабавно отивам да я убия!

Еркул Поаро се чудеше какво ли е предизвикало думите, които току-що чу. Вероятно съвместна работа върху пиеса или роман. Все още усмихнат той си помисли: „Някой ден може да си спомня тези думи, но вече с по-злокобно значение.“

Сега му хрумна, че в гласа се долавяше странна нервна напрегнатост, някакъв трепет, който свидетелстваше за прекомерно емоционално напрежение. Глас на мъж, или може би на момче...

Докато угасваше лампата до леглото си, Еркул Поаро си помисли: „Ако чуя пак този глас, би трябвало да го разпозная...“

Облегнати на перваза, с допрени глави, Реймънд и Карол Бойнтън се взираха в сините дълбини на нощта. Реймънд нервно повтори предишните си думи:

– Нали разбираш, че тя трябва да бъде убита?

Карол Бойнтън леко се раздвижи. Тя произнесе с дълбок, дрезгав глас:

– Ужасно е...

– Не е по-ужасно от това.

– Сигурно не е... Реймънд разпалено заяви:

– Така не може да продължава, невъзможно е... Трябва да направим нещо... А няма какво друго...

Макар и да съзнаваше колко неубедителен е гласът ѝ, Карол каза:

– Ако можехме някак да се измъкнем?...

– Не можем – гласът му звучеше пусто и безнадеждно. – Карол, знаеш, че не можем...

Момичето потрепера:

– Знам, Рей... знам.

Внезапно той горчиво се изсмя.

– Хората биха казали, че сме луди – да не можем ей-така, просто да се махнем...

Карол бавно произнесе:

– Може и да сме луди!

– Сигурно. Да, предполагам, че сме луди. Във всеки случай, скоро ще бъдем... Някои вероятно биха казали, че вече..., че тук спокойно, хладнокръвно обмисляме как да убием родната си майка!

Карол рязко заяви:

– Тя не ни е родна майка!

– Да, вярно е.

Последва мълчание, а след това Реймънд настоя, вече със спокоен, делови тон:

– И така, съгласна си, нали, Карол?

Карол решително отвърна:

– Мисля, че тя трябва да умре... трябва – После изведнъж избухна:

– Тя е луда... Съвсем сигурна съм, че е луда... Ако беше нормална, не би могла толкова да ни тормози. От години си казваме: „Повече не може така!“ и все пак то продължава! Казваме: „Все някой ден ще умре“, но и това не става! Мисля, че никога няма да умре, освен ако...

Реймънд твърдо настави:

– Освен, ако не я убием...

– Така е. Тя впи длани в перваза на прозореца.

Брат ѝ продължи с хладен, делови тон – само лек трепет издаваше дълбокото му вълнение:

– Нали ти е ясно защо се налага да бъде един от двамата ни? При Ленъкс трябва да се съобразяваме с Надин. А не можем да намесим Джини.

Карол потрепера.

– Бедната Джини... Толкова се страхувам...

– Знам. Доста се влошава, нали? Ето защо трябва да побързаме, преди да е настъпило невъзвратимото.

Карол внезапно се изправи и отхвърли от челото си разбърканата кестенява коса.

– Рей – каза тя, – нали наистина не мислиш, че е нередно?

Той отвърна със същия пресилено безстрастен тон:

– Не. Смятам, че е съвсем, като да убиеш бясно, куче – нещо, което носи зло на света и трябва да бъде премахнато. Само така може да се спре.

Карол прошепна:

– Но все едно... ще ни изпратят на електрическия стол... Искам да кажа, че не бихме могли да обясним какво представлява тя... Би звучало невероятно... Нали разбираш, в известен смисъл всичко това е само умувете ни!

– Никой никога няма да узнае. Съставил съм план. Изцяло го обмислих. Ще бъдем в пълна безопасност.

Изведнъж Карол се нахвърли върху него:

– Рей... ти някак, някак не си същият. Нещо се е случило с теб... Откъде ти е влязло в главата всичко това?

– Защо мислиш, че ми се е случило нещо? – Той извърна лицето си и се загледа в нощта.

– Защото е така... Рей, онова момиче от влака ли е?

– Не, разбира се, че не... защо пък тя? Карол, не говори глупости. Нека се върнем към... към.

– Към плана ти ли? Сигурен ли си, че... че е добър?

– Да, смятам... Естествено, трябва да изчакаме подходяща възможност. А след това, ако всичко мине както трябва, ще бъдем свободни... всички.

– Свободни? – Карол лекичко въздъхна. Вдигна поглед към

звездите. После от главата до петите се разтърси от внезапен плач.

– Карол, какво има?

Тя изхлипа:

– Толкова е хубаво... нощта и синевата, и звездите. Само да можем да се слеем с всичко това... Да можем да бъдем като другите, а не каквито сме сега – странни, деформирани, не както трябва.

– Но всички ще бъдем... в ред..., когато тя умре!

– Сигурен ли си? Не е ли твърде късно? Няма ли винаги да си останем особени, не като другите?

– Не, не ти казвам.

– Чудя се...

– Карол, хайде по-добре...

Тя отблъсна утешителната му прегръдка.

– Не, аз съм с теб... решително с теб! Заради другите... особено заради Джини. Трябва да спасим Джини!

Реймънд се позамисли.

– Тогава ще продължим, нали?

– Да!

– Добре. Ще ти разкажа плана си... И той приближи глава до нейната.

ГЛАВА ВТОРА

Мис Сара Кинг, наскоро дипломирана лекарка, стоеше до масата в салона на ерусалимския хотел – „Соломон“ и разсеяно прелистваше вестниците и списанията. Веждите ѝ бяха смръщени и тя изглеждаше дълбоко замислена.

Високият французин на средна възраст, който влезе, я загледа за миг-два, после тръгна към срещуположния край на масата. Когато се срещнаха погледите им, Сара се усмихна в знак, че го познава. Спомни си, че този човек ѝ се беше притекъл на помощ по пътя от Кайро ѝ бе взел един от куфарите ѝ в момент, когато не се мяркаше никакъв свободен носач.

– Ерусалим ви харесва, нали? – попита д-р Жерар, след като се поздравиха.

– В някои отношения е ужасен – каза Сара и продължи: – Религията е нещо много странно!

Това явно се хареса на французина.

– Знам какво имате предвид – английският му език беше почти безупречен. – Препирните и сблъсъците между всевъзможните секти!

– А също и тези ужасии, които са построили!

– Да права сте.

Сара въздъхна.

– Днес ме изгониха от едно място, защото роклята ми била без ръкави – печално каза тя. – Очевидно всевишния не харесва ръцете ми, макар и да са негово творение.

Д-р Жерар се засмя. После каза:

– Смятах да си поръчам кафе. Ще ми направите ли компания, мис...

– Кинг. Сара Кинг.

– А моето... позволете ми – той извади визитна картичка. Когато Сара я пое, очите ѝ се разшириха от удоволствие и страхопочитание.

– Д-р Теодор Жерар? Толкова се вълнувам... Естествено, чела съм всичките ви трудове. Възгледите ви върху шизофренията са страшно интересни.

– Естествено ли? – веждите на Жерар се повдигнаха въпросително.

Сара доста свенливо обясни:

– Знаете ли... аз самата съм нещо като лекарка. Скоро завърших медицина.

– Аха! Ясно.

Д-р Жерар поръча кафе и двамата се настаниха в един ъгъл на салона. Французинът се интересуваше не толкова от медицинските познания на Сара, колкото от черната коса, която падаше на вълни назад от челото ѝ, и от красиво оформените червени устни. Забавляваше го очевидно страхопочитание, с което се отнасяше към него.

– Дълго ли ще останете тук? – словоохотливо запита той.

– Всичко на всичко няколко дена. После искам да посетя Петра.

– Аха! Аз също мислех да отида дотам, ако това не ми отнеме много време. Знаете ли, трябва да се върна в Париж до четиринайсети.

– Мисля, че ще е необходима около една седмица. Два дена отиване, два престой и два връщане.

– Утре сутринта трябва да отида до пътническата агенция и да видя какво може да се уреди.

В салона влязоха няколко души и седнаха. Сара ги загледа с известен интерес. Тя сниши гласа си.

– Тези, които току-що влязоха – забелязахте ли ги във влака миналата нощ? Качиха се от Кайро заедно с нас.

Д-р Жерар нагласи монокъла си и отправи поглед към срещуположната страна на стаята.

– Американци ли са?

Сара кимна:

– Да. Американско семейство. Но мисля, доста необичайно.

– Необичайно ли? Защо необичайно?

– Ами, погледнете ги. Особено старата.

Д-р Жерар се подчини. Острият му професионален поглед бързо започна да се мести от едно лице на друго.

Най-напред забеляза висок, доста отпуснат мъж на около трийсет години. Лицето му беше приятно, но слабоволево, а маниерите му изглеждаха странно апатични. После младеж и девойка, и двамата хубави – младежът имаше почти гръцки профил. „И при него нещо не е в ред“ – помисли си д-р Жерар. „Да, несъмнено състояние на нервно напрежение.“ Момичето явно бе негова сестра, защото подчертано си приличаха. То също беше възбудено. Имаше и друга, още по-млада девойка със златисто-червена коса, обкръжила главата ѝ като ореол. Нейните ръце не можеха да си намерят място – непрекъснато дърпаха и късаха кърпичката в скута ѝ. И още една жена – млада, кротка, тъмнокоса с кадифяна бледност – спокойното ѝ лице приличаше на мадона от Луини. У нея не се долавяше никакво вълнение! А в средата на групата – „Господи!“ – с искреното отвращение на французин си помисли д-р Жерар. – „Каква ужасна жена!“ Стара, раздута, подпухнала, неподвижно седнала посред тях – един разкривен, стар Буда, тлъст паяк в центъра на своята мрежа! А на Сара каза:

– La tатап май не е красавица? И вдигна рамене.

– Не мислите ли, че у нея има нещо доста... зловещо? – попита Сара.

Д-р Жерар отново разгледа внимателно старата. Този път погледът му беше не на естет, а на професионалист.

– Воднянка... сърдечна... – и той изстреля дълга медицинска фраза.

– Това да – Сара отмина медицинската страна на въпроса. – Но не намирате ли, че в тяхното отношение към нея има нещо странно?

– Знаете ли кои са те?

– Казват се Бойнтън. Майка, женен син, неговата съпруга, по-млад син и две по-малки дъщери.

Д-р Жерар промърмори:

– La famille разглежда света.

– Да, но в начина, по който го разглеждат, има нещо необичайно.

Никога не говорят с външни хора. А и никой от тях не може да помръдне, освен по нареждане на старата.

– Тя е матриархален тип – замислено каза Жерар.

– Мисля, че е абсолютен тиранин – заяви Сара.

Д-р Жерар вдигна рамене и отбеляза, че както е добре известно, американката управлява света.

– Да, но тук има и нещо повече – настояваше Сара. – Тя... тя толкова ги е наплашила... несъмнено така ги върти около пръста си... че това... е недопустимо!

– Да се дава прекалено голяма власт на жените не е добре – с внезапна сериозност се съгласи Жерар. Той поклати глава. – Трудно е за една жена да не злоупотреби с властта.

Той изкосо стрелна с очи Сара. Тя наблюдаваше Бойнтънови – или по-скоро един от тях. На лицето на д-р Жерар се появи всезнаеща галска усмивка. Аха! Значи така било!

Той шепнешком опипа почвата:

– Вие сте разговаряли с тях... да?

– Да... поне с един от тях.

– С младежа... с по-малкия син?

– Да, във влака на идване. Той стоеше в коридора. Говорих с него.

В отношението ѝ към живота нямаше стеснение. Тя се интересуваше от човешката природа и по характер бе дружелюбна, макар и припряна.

– Какво ви накара да го заговорите? – любопитства Жерар.

Сара сви рамене.

– Защо не? Аз често говоря със спътниците си. Интересуват ме хората – действията, мислите и чувствата им.

– Така да се каже, поставяте ги под микроскоп.

– Предполагам, че бихте могли да го наречете така – при момичето.

– И какви бяха в този случай впечатленията ви?

– Ами – запъна се тя, – беше доста странно... Първо на първо, момчето се изчервяваше до корените на косата си.

– Толкова ли е забележително това? – сухо попита Жерар.

Сара се засмя:

– Искате да кажете, че ме е помислил за безсрамна нахалница, която го ухажда? Не, не смятам, че си е помислил това. Мъжете не се лъжат в такъв случай, нали?

Тя му отпрати откровен въпросителен поглед. Д-р Жерар кимна.

– Останах с впечатление – бавно каза Сара, като леко се мръщеше, – че той е, как да се изразя, едновременно възбуден и уплашен. Прекомерно възбуден и същевременно някак глупаво изпълнен с предчувствия. В наши дни това е странно, нали? Защото винаги съм намирала американците за необичайно самоуверени. Един двайсетгодишен американец, да кажем, има безкрайно по-големи познания за света от английския си връстник. А това момче трябва да е над двайсет години.

– Бих казал, около двайсет и три или четири.

– Чак толкова ли?

– Смятам, че да.

– Може би сте прав... Само че някак си изглежда много млад...

– Умствена неприспособеност. Запазил се е инфантилният фактор.

– Тогава аз всъщност съм права. Мисълта ми е, че у него наистина има нещо не съвсем нормално.

Д-р Жерар сви рамене, като леко се усмихна на нейната убеденост.

– Мила ми девойко, смятате ли, че някой от нас е съвсем нормален?

Но съм съгласен, че вероятно имаме налице един или друг род невроза.

– Сигурна съм, че е свързана с тази ужасна бабичка.

– Изглежда, тя никак не ви харесва – каза Жерар, като с любопитство наблюдаваше Сара.

– Така е. Има... има злобен поглед.

Жерар промърмори:

– Така е с много майки, когато синовете им попаднат под обаянието на очарователните млади дами!

Сара с досада сви рамене. „Всички французи са такива – помисли си тя. – Само за секс мислят!“ Макар че естествено, като добросъвестен психолог, тя самата трябваше да признае, че в основата на повечето необичайни явления лежи сексът. Мислите на Сара потекоха в психологическа насока.

Внезапно размишленията ѝ бяха прекъснати. Реймънд Бойнтън пресичаше салона към централната маса. Там избра едно списание. На връщане, когато минаваше края стола на Сара, тя погледна към него и го заговори:

– Днес разгледахте ли забележителности? Подбираше думите си напосоки. В действителност я интересуваше как ще се приемат те.

Реймънд поспря, изчерви се и се дръпна като подплашен кон, а очите му неспокойно се отпавиха към центъра на групата негови близки. Той промълви:

– Е... да... да, наистина. Аз...

После, внезапно, сякаш прищипорен, бързо се устреми към семейството си, протегнал в ръка списанието.

Нелепата, подобна на Буда фигура протегна ръчището си, но д-р Жерар забеляза, че докато поемаше списанието, очите ѝ бяха съсредоточени върху лицето на момчето. Тя изгрухтя нещо, в което едва ли се долавяше благодарност. Положението на главата ѝ съвсем малко се промени. Лекарят видя, че сега тя се втренчи в Сара. Лицето ѝ беше съвсем безизразно, безстрастно. Невъзможно бе да се определи какво занимава мислите ѝ.

Сара погледна часовника си и възкликна:

– Не очаквах, че е чак толкова късно – тя стана. – Много ви благодаря за кафето, д-р Жерар. Сега трябва да напиша няколко писма.

Той се изправи и пое ръката ѝ.

– Надявам се, че ще се срещнем пак.

– О, да! Може би ще дойдете в Петра.

– Непременно ще се опитам да дойда.

Сара му отправи една усмивка и си тръгна. На излизане от салона пътят ѝ минаваше покрай Бойнтънови.

Д-р Жерар ги наблюдаваше и забеляза как погледът на мисис Бойнтън се отмести към лицето на сина ѝ. Видя как очите на момчето срещнаха нейните. Когато мина Сара, Реймънд Бойнтън полуизвърна главата си – не към нея, а в обратна посока... Движението беше бавно, неволно и създаваше впечатление, сякаш старата мисис Бойнтън е дръпнала невидима нишка.

Сара Кинг забеляза жеста и беше достатъчно млада и земна, за да не се подразни. Така приятелски си бяха говорили в люлеещия се коридор на „Вагон Ли“. Споделяха впечатления от Египет, смееха се на абсурдния език на магаретарчетата и уличните търговци. Сара му разправи как, когато един камилар безочливо и с надежда подхванал: „Вие англичанка или американка?“, получил отговора: „Не, китайка.“ И удоволствието, което изпитала при вида на човека, зяпнал от учудване. Мислеше си, че момчето се държи като прилежен, нетърпелив ученик – може би в нетърпението му имаше нещо едва ли не трогателно. А сега, без никаква причина, поведението му бе плахо, недодялано – определено грубо.

„Повече няма да се занимавам с него“ – възмутено си каза Сара.

Защото, без да бъде прекалено суетна, Сара имаше доста добро мнение за себе си. Знаеше, че несъмнено е привлекателна за противоположния пол, а и не беше от тези, които биха преглътнали едно

презрително отношение!

Може би се бе държала малко по-приятелски към това момче, защото по някаква неясна причина беше изпитала съжаление към него.

Но сега той очевидно се оказа просто един груб, високомерен, невъзпитан американски младеж!

Вместо да пише споменатите писма, Сара Кинг седна пред-тоалетката и започна да разресва назад косата си, като се взираше в огледалото в две разтревожени лешникови очи и правеше преценка на живота си.

Скоро беше преживяла тежка емоционална криза. Преди месец развали годежа си с един лекар, около четири години по-възрастен от нея. Взаимното им привличане беше силно, но имаха сходен темперамент. Разногласията и кавгите им бяха често явление. Самата Сара притежаваше прекалено властен характер, за да понася един хладнокръвно натрапен деспотизъм. Както много решителни жени Сара вярваше, че се възхищава от силата. Винаги си беше казвала, че ѝ се иска да я подчинят. Но когато срещна човек, способен да я подчини, откри, че това никак не ѝ харесва! Развалянето на годежа ѝ беше струвало доста терзания, но тя бе достатъчно проникателна, за да осъзнае, че простото взаимно привличане не е достатъчна основа, за да се изгради върху нея щастие за цял живот. Съзнателно си бе уредила интересно пътешествие в чужбина, та по-бързо да забрави всичко, преди да се върне и започне сериозна работа.

Размислите на Сара се прехвърлиха от миналото към настоящето.

„Чудя се – мислеше си тя. – Дали д-р Жерар ще ми позволи да разговарям с него на професионални теми. Такава чудесна работа е извършил. Само да може да погледне на мен сериозно... Навярно... ако дойде в Петра...“

И тогава мислите ѝ пак се върнаха на странния, невъзпитан, млад американец.

Не се и съмняваше, че именно присъствието на семейството му го бе накарало да реагира по такъв особен начин, но независимо от това изпитваше към него леко презрение. Да се намираш до такава степен под властта на близките си – това наистина беше абсурдно – особено за един мъж!

И все пак!

Обхвана я странно чувство. Нима във всичко това няма нещо чудато!

Внезапно тя произнесе на глас:

– Момчето трябва да бъде спасено! Аз ще се заема с това!

ГЛАВА ТРЕТА

Когато Сара напусна салона, д-р Жерар още няколко минути остана на мястото си. След това се отправи към масата, взе последния брой на „Le Matin“ и бавно отиде с него до един стол на няколко крачки от Бойнтънови. Любопитството му бе подразнено.

Отначало интересът, който проявяваше младата англичанка към това семейство, го забавляваше и проницателната му диагноза беше, че е предизвикан от симпатия към един негов определен член. Но сега нещо необичайно в групата пробуди по-дълбокия му, безпристрастен интерес на учен. Долавяше, че тук има нещо от определен психологически характер.

Под прикритието на вестника си той ги разгледа много дискретно. Най-напред момчето, което несъмнено интересуваше привлекателната англичанка. Да, мислеше си Жерар, определено типът, който може да я привлече като темперамент. У Сара Кинг имаше сила – тя притежаваше добре уравновесена нервна система, хладен разсъдък и решителност. Д-р Жерар прецени, че младежът е чувствителен, възприемчив, стеснителен и прекомерно податлив на внушение. Лекарският му усет отбеляза очевидния факт, че в момента момчето се намира в състояние на значително нервно напрежение. Д-р Жерар недоумяваше каква може да бъде причината. Защо един младеж в очевидно добро здраве, дошъл в чужбина явно с цел да се забавлява, да се намира пред неизбежно нервно разстройство?

Лекарят насочи вниманието си към другите членове на групата. Момичето с кестенявата коса явно бе сестра на Реймънд. Двамата бяха от един и същ тип – с дребна кост, добре сложени, аристократични на вид. Имаха едни и същи нежни, добре оформени ръце, същата чиста линия на челюстта и еднакво положение на главата върху дълъг, деликатен врат. А и момичето беше неспокойно... Правеше леки, неволни нервни движения, под очите му, които трескаво блестяха, имаше сенки. Говореше твърде бързо и малко задъхано. То беше зорко, стоеше нащрек, неспособно да се отпусне.

„И то се бои – реши д-р Жерар. – Да, то се бои.“ Той дочуваше фрагменти от разговора – съвсем обикновен, нормален разговор.

– Бихме могли да отидем до Соломоновите конюшни. Няма ли това да бъде прекалено много за мама? Стената на плача сутринта? Храма, разбира се, наричат го Омаровата джамия. Защо ли? Естествено, защото

е бил превърнат в мюсюлманска джамия, Ленъкс.

Обичаен, банален туристически разговор. И все пак д-р Жерар някак си имаше странното убеждение, че всички тези дотути откъслечни диалози са удивително нереални. Те бяха маска – прикритие на нещо, което кипеше и бушуваше някъде в недрата – нещо прекалено дълбоко и безформено, за да се поддава на описание... И той отново отправи таен поглед иззад прикритието на вестника.

Ленъкс? Той беше по-големият брат. Можеше да се долови същата фамилна прилика, но с известно различие. Ленъкс не беше така напрегнат. Жерар реши, че не е с толкова нервен темперамент. Но и той изглеждаше някак странно. За разлика от другите двама у него нямаше симптоми на мускулно напрежение. Той седеше отпуснат, безволев. Озадачен, търсейки сред спомените си пациенти, които беше виждал да седят така в болничните стаи, Жерар си мислеше:

„Той е изтощен, да, изтощен от страдания. Този израз в очите – изразът, който се среща у ранено куче или болен кон – няма животинско търпение... Странно е, че... Физически сякаш нищо му няма. И все пак без съмнение напоследък е преминал през много страдания – душевни страдания – но вече не се терзае, понася безмълвно, струва ми се, чака удара... Какъв удар? Не си ли въобразявам всичко това? Не, този човек очаква нещо, да дойде краят. Така болните от рак пациенти лежат и чакат, благодарни за едно успокояващо лекарство, което малко притъпява болката им.“

Ленъкс Бойнтън стана и като послушно куче вдигна кълбото вълне-на прежда, което бе изпуснала старата.

– Заповядай, мамо.

– Благодаря.

Какво плетеше тази величествена безстрастна старица? Нещо дебело и грубо. Жерар си помисли: „Ръкавици за питомците на изправителен дом!“ И се усмихна на собственото си чудновато хрумване.

Насочи вниманието си към най-младия член на групата – девойката със златисто-червената коса. Вероятно беше на деветнадесет години. Кожата ѝ притежаваше онази изящна бистрота, която често се среща у червенкосите. Макар и много слабо, лицето ѝ беше красиво. Девойката седеше и се усмихваше на себе си – някъде в пространството. В тази усмивка имаше нещо малко необичайно. Тя беше толкова отдалечена от хотел „Соломон“, от Ерусалим... Напомняше на д-р Жерар за нещо... Изведнъж една мисъл го поразя като светкавица. Това беше странната, неземна усмивка, изписана на устните на девите от Акропола в Атина –

далечна и прелестна, и малко нечовешка... Магията на тази усмивка, изтънчената ѝ неподвижност сви сърцето му.

А след това, потресен, забеляза ръцете ѝ. Масата ги скриваше от групата около нея, но от мястото си той имаше възможност да ги вижда ясно. Подслонени в скута ѝ, те дърпаха, дърпаха – късаха на малки парчалчета една фина носна кърпичка.

Това страхотно го поразя. Отчуждената, отдалечена усмивка, неподвижното тяло – и безспирно движещите се, разрушителни ръце...

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Чу се бавна, астматична, свиреща кашлица – после заговори огромната плетяща жена:

– Джиневра, ти си уморена. По-добре е да си лягаш.

Момичето трепна, пръстите му прекратиха механичното си движение.

– Не съм уморена, мамо.

Жерар с удоволствие отбеляза музикалния тембър на гласа му. Той притежаваше мелодичния, напевен оттенък, който придава обаяние и на най-баналните фрази.

– Не, уморена си. Аз никога не се лъжа. Мисля, че утре няма да бъдеш в състояние да разглеждаш града.

– Ще бъда. Съвсем съм добре.

С плътен, дрезгав, почти стържещ глас майка ѝ каза:

– Не, не си добре. На път си да се разболееш.

– Не е вярно! Не е вярно!

Момчето силно се разтрепери. Един мек, спокоен глас произнесе:

– Ще се кача с теб, Джини.

Спокойната млада жена с големи, замислени сиви очи и изящно свита на кок тъмна коса се изправи на крака.

Старата мисис Бойнтън каза:

– Не. Остави я да се качи сама.

Момичето извика:

– Искам да дойде Надин.

– Щом като иска, ще отиде – младата жена понечи да тръгне.

Старата възрази:

– Детето предпочита да отиде само – нали, Джини? Последва пауза – минутна пауза – след това Джиневра Бойнтън с внезапно монотонен и

глух глас произнесе:

– Да, предпочитам да отида сама. Благодаря ти, Надин.

И тръгна – висока, ъгловата фигура, която се движеше с изненадваща грация.

Д-р Жерар свали вестника и задоволи любопитството си с подробно изследване на старата мисис Бойнтън. Погледът ѝ следваше момичето, а своеобразна усмивка изкривяваше тлъстото ѝ лице. Гримасата ѝ представляваше много бледа карикатура на прелестната, неземна усмивка, така неотдавна преобразявала лицето на девойката.

След това старата отмести погледа си върху Надин. Младата жена тъкмо отново беше заела мястото си. Повдигна очи и срещна погледа на свекърва си. Лицето ѝ беше абсолютно невъзмутимо. Старата я наблюдаваше злобно.

„Каква абсурдна деспотична старица!“ – помисли си д-р Жерар.

А после, внезапно, погледът на старата се втренчи право в него и той рязко пое дъх. Очичките ѝ бяха малки, черни, но излъчваха нещо – власт, несъмнена сила, вълна от пагубна злонамереност. Д-р Жерар имаше представа какво е силата на личността. Той осъзна, че няма пред себе си един разглезен тираничен инвалид, който задоволява дребните си прищевки. Тази старица въплъщаваше безспорна сила. В злобата на свирепия ѝ поглед той долови нещо подобно на впечатлението, създавано от кобра. Мисис Бойнтън можеше да е стара, недъгава, разрушена от болест, но не и безсилна. Тя бе жена, която познава значението на властта, която през целия си живот беше упражнявала власт и нито веднъж не се бе усъмнила в силата си. Някога д-р Жерар беше видял една звероукротителка, която представяше изключително опасен и драматичен номер с тигри. Страхотните зверове се довличаха до местата си и започваха да изпълняват унижителните си, обидни номера. Очите им и приглушеното ръмжене издаваха омраза, непримирима, фанатична омраза, но те се подчиняваха, пълзяха. Онази беше тъмнокоса млада жена с надменна красота, но погледът ѝ бе същият.

„Звероукротителка“ – каза си д-р Жерар.

Сега той осъзна какъв е бил подтекстът на невинния семеен разговор. Омраза, тъмен водовъртеж от омраза.

Помисли си: „Колко чудноват и невероятен биха ме сметнали повечето хора! Ето едно обикновено, сплотено американско семейство, което се развлича, а аз плета около него легенди за черна магия!“

После той с интерес погледна спокойната млада жена, която наричаха Надин. На лявата и ръка имаше венчална халка и докато я

наблюдаваше, видя как бързо хвърля издайнически поглед към светлокосия, отпуснат Ленъкс. И тогава разбра.

Двамата бяха съпрузи. Но погледът бе по-скоро на майка, отколкото на съпруга – истински майчин взор – покровителствен и загрижен. А разбра и още нещо. Вече знаеше, че единствена от тази група Надин Бойнтън е неуязвима за магията на свекърва си. Тя може и да не обичаше старата, но не се боеше от нея. Бе недосегаема за властта ѝ.

Надин беше нещастна, дълбоко загрижена за съпруга си, но свободна.

Д-р Жерар си каза: „Всичко това е много интересно.“

ГЛАВА ПЕТА

В тези тъмни фантазии един лъх от всекидневието предизвиква едва ли не комичен ефект.

В салона влезе някакъв мъж, забеляза Бойнтънови и се отправи към тях. Беше приятен американец на средна възраст, незабележителен в каквото и да било отношение. Грижливо облечен, с продълговато, гладко избръснато лице, той говореше бавно с приятен, малко монотонен глас.

– Търсих ви навсякъде.

Добросъвестно се ръкува с цялото семейство.

– А вие как се чувствате, мисис Бойнтън? Не сте ли прекалено уморена от пътешествието?

Почти благосклонно старата дама изхриптя:

– Не, благодаря. Здравето ми никога не е било добро, както знаете...

– Е, разбира се, доста разклатено, доста разклатено.

– Но несъмнено не съм по-зле.

Мисис Бойнтън прибави с ленива, противна-усмивка:

– Надин добре се грижи за мен, нали, Надин?

– Старая се колкото мога – тонът беше безизразен.

– Обзалагам се, че е така – сърдечно каза непознатият. – Е, Ленъкс, а ти какво мислиш за цар Давидовия град?

– А, не знам.

Ленъкс говореше апатично, без интерес.

– Малко те разочарова, така ли? Ще си призная, че и на мен отначало ми подейства така. Но може би още не сте разгледали достатъчно?

Намеси се Карол Бойнтън:

– Не можем много заради мама.

Мисис Бойнтън обясни:

– Два часа на ден са горе-долу всичко, за което ми стигат силите.

Непознатият каза искрено:

– Смятам за чудесно, че успявате да съберете сили за всичко, което вършите, мисис Бойнтън.

Старата издаде бавен, хрипящ кикот – звучеше почти злорадо.

– Не го отдавам на тялото си! Важен е умът! Да, умът...

Гласът ѝ замря. Жерар видя как нервно потръпва Реймънд Бойнтън.

– Ходихте ли вече на Стената на плача, мистър Коуп? – попита Реймънд.

– Ами да, това беше едно от първите места, които посетих. Надявам се до два-три дена изцяло да се запозная с Ерусалим и да се запиша за една обиколка в агенцията на Кук, за да мога да разгледам цялата Свещена земя – Витлеем, Назарет, Тивериада, Галилейското море. Всичко това ще бъде страшно интересно. Пък и Джераш – там има някои много интересни развалини – нали знаете, от римско време. А и много ми се иска да хвърля поглед на розово-червения град Петра – едно изключително интересно природно явление. Вярвам, че да отиде човек дотам, да разгледа както следва и да се върне, отнема повече от четири дена.

Карол каза:

– Страшно ми се иска да отида там. Изглежда чудесна идея.

– Наистина, бих казал, че определено си струва да се види – да, определено си струва да се види – мистър Коуп поспря, погледна някак със съмнение мисис Бойнтън и после продължи с тон, в който французинът долови явна несигурност: – Чудя се сега дали няма да успея да убедя някои от вас да дойдат с мен? Естествено, знам, че вие не бихте могли, мисис Бойнтън, и разбира се, известни членове от семейството биха желали да останат с вас, но ако трябваше, така да се каже, да разделите силите...

Той спря. Жерар чу равномерното тракане на куките в ръцете на мисис Бойнтън. Тя каза:

– Не мисля, че бихме желали да се разделяме. Ние сме много привързани един към друг – тя вдигна очи. – Е, деца, какво ще кажете?

В гласа и се долавяше подозрителна звънливост. Отговорите прозвучаха незабавно: „Не, майко“, „Не, не“, „Разбира се, че не.“

Мисис Бойнтън произнесе със странната си усмивка:

– Нали виждате – не искат да ме оставят. А ти, Надин? Ти нищо не

каза.

– Не, майко, благодаря, освен, ако не иска Ленъкс.

Мисис Бойнтън бавно извърна глава към сина си.

– Е, Ленъкс, какво ще кажеш, защо не отидете вие с Надин? Изглежда, че на нея ѝ се иска.

Той се сепна и вдигна очи:

– Аз... аз... не, мисля, че по-добре би било всички да останем заедно.

Мистър Коуп топло произнесе:

– Та вие наистина сте сплотено семейство.

Но нещо в тона му прозвуча малко кухо и пресилено.

– Ние не общуваме с други – каза мисис Бойнтън и започна да навива кълбото си вълнена прежда. – Впрочем, Реймънд, коя беше онази млада жена, дето те заговори преди малко?

Реймънд нервно трепна. Той се изчерви, после пребледня.

– Аз... аз не знам името ѝ. Тя... тя беше във влака по-миналата нощ.

Мисис Бойнтън бавно и с мъка се заопитва да се надигне от стола.

– Мисля, че няма да си имаме много работа с нея – каза тя.

Надин стана и подпомогна старата да се освободи от стола си. Стори това с професионална сръчност, която привлече вниманието на Жерар.

– Време за лягане – оповести мисис Бойнтън. – Лека нощ, мистър Коуп.

– Лека нощ, мисис Бойнтън. Лека нощ, мисис Ленъкс.

Малката им процесия потегли. Не личеше на някого от по-младите членове да му минава през главата да остане.

Мистър Коуп стоеше загледан след тях. Изразът на лицето му беше особен.

От опит д-р Жерар знаеше, че американците са дружелюбни. Те не притежават стеснението и подозрителността на пътуващия британец. За човек с такта на д-р Жерар едва ли представляваше трудност да се запознае с мистър Коуп. Американецът беше самотен и както повечето от съотечествениците си, склонен да завързва приятелства. Визитните картички на д-р Жерар отново излязоха на преден план.

Името, както можеше да се предположи, впечатли мистър Коуп.

– Ама, наистина, д-р Жерар, не бяхте ли вие съвсем неотдавна в Щатите?

– Миналата есен. Изнасях лекции в Харвард.

– Разбира се. Д-р Жерар, името ви е едно от най-изтъкнатите в професията ви. Вие сте едва ли не водещ във вашата област сред парижките специалисти.

– Уважаеми господине, прекалено сте любезен! Протестирам.

– Не, не, голяма привилегия е за мен да се запозная с вас по този начин. Всъщност точно сега в Ерусалим са се събрали няколко много видни личности. Вие, а също и лорд Уелдън, и сър Гейбриъл Стайнбаум, финансистът. Освен това ветеранът на английската археология, сър Мандърз Стоун. А и лейди Уестхолм, която е много известна в британската политика. Пък и прочутият белгийски детектив, Еркюл Поаро.

– Дребничкият Еркюл Поаро? Той тук ли е?

– Прочетох в местния вестник името му сред новопристигналите. Струва ми се, че целият свят без изключение се е събрал в хотел „Соломон“. Пък и хотелът е извънредно добър. При това обзаведен с много вкус.

Мистър Джефърсън Коуп очевидно се чувстваше добре. Д-р Жерар беше човек, който, когато поискаше, можеше да очарова околните. Не след дълго двамата мъже се оттеглиха към бара.

След две-три чаши уиски със сода Жерар попита:

– Я ми кажете, тези, с които говорихте, типично американско семейство ли са?

Джефърсън Коуп замислено отпи от чашата си. После каза:

– Е, не, не бих казал, че са съвсем типично.

– Така ли? Мислех, че са много привързани помежду си.

Мистър Коуп бавно произнесе:

– Искате да кажете, че всички те сякаш кръжат около старата дама? Това действително е така. Знаете ли, тя е много забележителна старица.

– Наистина ли?

Мистър Коуп не се нуждаеше от много насърчение. Леката подкана му беше достатъчна.

– Не бих премълчал пред вас, д-р Жерар, че напоследък това семейство не ми излиза от ума. Много съм мислил за тях. Ако мога да се изразя така, разговорът с вас би ме разтоварил. Тоест, ако не ви отегчи.

Д-р Жерар възрази, че това не би го отегчило. Мистър Джефърсън Коуп продължи бавно, а гладко избръснатото му лице беше намръщено от смущение.

– Ще ви кажа направо, че съм мъничко разтревожен. Разбирате ли, мисис Бойнтън е моя стара приятелка. Искам да кажа, не старата мисис Бойнтън, а младата, мисис Ленъкс Бойнтън.

– Ах да, онази извънредно очарователна, тъмнокоса млада дама.

– Точно така. Това е Надин. Надин Бойнтън, д-р Жерар, има възхитителен характер. Познавам я още като момиче. Тогава работеше в болница, караше стажа си за медицинска сестра. После отиде да гостува у Бойнтънови и се омъжи за Ленъкс.

– Така ли?

Мистър Джефърсън Коуп отпи от коктейла си и продължи:

– Бих желал, д-р Жерар, да ви разкажа съвсем малка част от семейната история на Бойнтънови.

– Да? Би било изключително интересно за мен.

– Виждате ли, покойният Елмър Бойнтън, а той беше доста известен човек и много очарователна личност, имаше два брака. Първата му жена починала, когато Карол и Реймънд били съвсем мънички. Казвали са ми, че когато се оженил за втората мисис Бойнтън, тя била красива жена, макар и не в първа младост. Като я гледа човек, не може да си представи, че някога е била красива, но знам от много авторитетен източник. Във всеки случай мъжът ѝ имаше твърде високо мнение за нея и я слушаше едва ли не във всичко. Преди да почине, в продължение на няколко години боледуваше и на практика тя командваше положението. Много способна жена е, има чудесна глава за деловите въпроси. Пък е и много добросъвестна. След смъртта на Елмър напълно се посвети на тези деца. А има и едно нейно, Джиневра – хубаво червенокосо момиче, само че малко изнежено. Та, както ви казах, мисис Бойнтън изцяло се посвети на семейството си. Просто напълно се изолира от външния свят. Не знам какво е вашето мнение, д-р Жерар, но аз смятам, че това не винаги е много разумно.

– Съгласен съм с вас. Изключително вредно е за интелекта на подрастващите.

– Да, бих казал, че почти точно го изразихте. Мисис Бойнтън закриляше тези деца от външния свят и никога не ги е оставяла да завързват връзки с други хора. В резултат са израснали – е, да кажем, малко нервнички. Неспойни са, разбирате ли. Не умеят да се сприятеляват с непознати. Лошо е това.

– Много е лошо.

– Не се съмнявам, че мисис Бойнтън е имала добри намерения. От нейна страна това е просто израз на прекалена привързаност.

– Всички заедно ли живеят? – попита лекарят.

– Да.

– Никой от синовете ли не работи?

– Та как? Елмър Бойнтън беше богат човек. Всичките си пари остави на мисис Бойнтън, докато е жива, но беше ясно, че са изобщо за поддръжка на семейството.

– Значи те са финансово зависими от нея?

– Точно така. А тя ги поощрява да живеят в къщата, вместо да ходят да си търсят работа. Е, може би това си е в реда на нещата, имат много пари и няма нужда да работят, но във всеки случай мисля, че на мъжете работата действа ободряващо. После и нещо друго – никой от тях няма каквото и да било хоби. Не играят голф. Не членуват в никакъв местен клуб. Не ходят на танци или други младежки забавления. Живеят в къща, прилична на голяма казарма, там на юг, на километри отдалечена от каквото и да е населено място. Казвам ви, д-р Жерар, съвсем не в реда на нещата, ми се вижда това.

– Съгласен съм с вас – потвърди д-р Жерар.

– Никой от тях няма ни най-малко обществено чувство. Общественият дух – точно това им липсва! Може да са много привързани един към друг, но всички те са затворени в себе си.

– Никога ли не е възниквал въпросът да се отдели някой от тях?

– Поне аз не съм чувал подобно нещо. Ей-така, седят си в къщи.

– За това тях ли вините, или мисис Бойнтън?

Джефърсън Коуп неловко се размърда.

– Е, в известен смисъл чувствам, че тя е повече или по-малко отговорна. Що се отнася до нея, лошо ги е възпитала. И все пак, когато един млад човек навърши пълнолетие, от него зависи сам да отхвърли хомота. Никое момче не бива да остава вързано за полите на майка си. Трябва да предпочете да бъде независимо.

Д-р Жерар замислено каза:

– Това не винаги би могло да се осъществи.

– Защо?

– Има методи, мистър Коуп, да се спре растежът на едно дръвче.

Коуп го зяпна:

– Те са съвсем здрави, д-р Жерар.

– Разумът не по-малко от тялото може да бъде осакатен и деформиран.

– Но те са будни деца.

– Не, д-р Жерар, от мен запомнете това – човек сам държи в ръцете си своята съдба. Този, който уважава себе си, сам се бори и някак си урежда живота. Не само да седи и да си клати краката. Никоя жена не би трябвало да уважава такъв човек.

Жерар спря върху него любопитен поглед. После каза:

– Мисля, че по-специално имате предвид мистър Ленъкс Бойнтън?

– Ами да, тъкмо за Ленъкс си мислех. Реймънд още си е момче. Но Ленъкс е почти на трийсет. Време е да покаже, че е нещо.

– Такъв живот вероятно е труден за жена му?

– Разбира се, че е труден за нея! Надин е чудесно момиче. Не мога да опиша колко ѝ се възхищавам. Никога нито думичка не е отронила да се оплаче. Но тя не е щастлива, д-р Жерар. По-нешастна от това не би могла и да бъде.

Жерар кимна:

– Да, сигурно е така.

– Не знам вие какво мислите по този въпрос, д-р Жерар, но според мен има граница за това, с което трябва да се примирява една жена! Ако бях на мястото на Надин, щях направо да поставя въпроса ребром на младия Ленъкс. Или да се заеме да докаже, че е нещо, или...

– Или смятате, че тя би трябвало да го напусне?

– Тя си има собствен живот, който следва да изживее, д-р Жерар. Ако Ленъкс не може да я оцени според това, което заслужава е, има други мъже, които могат.

– Например... например вие?

Американецът се изчерви. После погледна другия право в лицето с неподправено достойнство.

– Точно така – каза той. – Аз не се срамувам от чувствата си към тази дама. Уважавам я и съм дълбоко привързан към нея. Нищо друго не желая освен нейното щастие. Ако беше щастлива с Ленъкс, щях да се отдръпна и да изчезна от сцената.

– Но при сегашното положение?

– При сегашното положение съм твърдо до нея! Ако ѝ потриявам, аз съм насреща!

– В действителност вие сте един съвършено благороден рицар – промълви Жерар.

– Моля?

– Драги господине, днес рицарството съществува още само в американската нация! Вие сте доволен да служите на своята дама без надежда за отплата! Това е достойно за възхищение! Какво по-точно се надявате да сторите за нея?

– Намерението ми е да бъда на разположение, ако ѝ потриявам.

– А какво, ако смея да попитам, е отношението към вас на възрастната мисис Бойнтън?

Джефърсън Коуп бавно отговори:

– Никога не мога да кажа нещо определено за тази дама. Както ви съобщих, тя не обича да общува с външни хора. Но към мен се държи по друг начин, винаги е била много благосклонна и ме третира съвсем като член на семейството.

– Всъщност тя одобрява приятелството ви с мисис Ленъкс?

– Точно така.

Д-р Жерар сви рамене:

– Това, може би, е малко необичайно?

Джефърсън Коуп решително произнесе:

– Искам да ви уверя, д-р Жерар, че в нашето приятелство няма нищо непочтено. То е чисто платоническо.

– Уважаеми господине, абсолютно съм убеден в това. Обаче повтарям, че от страна на мисис Бойнтън е прелюбопитно да насърчава подобно приятелство. Знаете ли, мистър Коуп, тази дама ме интересува, много ме интересува.

– Тя наистина е забележителна жена. Притежава голяма сила на характера. Изключителна личност. Както казах, Елмър Бойнтън много ценеше мнението ѝ.

– Толкова много, че във финансово отношение се е задоволил да остави децата си изцяло на нейното милосърдие. В моята страна, мистър Коуп, законът не разрешава подобно нещо.

Мистър Коуп се изправи:

– Ние в Америка сме големи привърженици на абсолютната свобода.

Д-р Жерар също се изправи. Това изказване не му направи впечатление. И по-рано го беше чувал от устата на хора от най-различни националности. Илюзията, че свободата е изключителна привилегия на нечия нация, е доста широко разпространена.

Д-р Жерар беше по-мъдър. Той знаеше, че нито една нация, страна или индивид не биха могли да се определят като свободни. Но също така знаеше и че съществуват различни степени на робство.

Легна си замислен и изпълнен с любопитство.

ГЛАВА ШЕСТА

Сара Кинг стоеше в околностите на храма Ха-рамеш Шериф. Зад гърба ѝ се издигаше куполът на скалата, а в ушите ѝ звучеше плясъкът

на фонтаните. На групички минаваха туристи, без да нарушават спокойствието на ориенталската атмосфера.

Странно, мислеше си Сара, някога един евусец¹ превърнал този скалист връх в харман, а Давид го купил за шестотин златни шекела и го направил Свещено място. А днес тук се разнася брътвежът на туристи от всички нации.

Тя се извърна и погледна джамията, която сега заемаше мястото на светилището и се чудеше дали Соломоновият храм е изглеждал наполовина толкова красив:

Чуха се стъпки и от джамията излезе малка група хора. Това бяха Бойнтънови, придружени от словоохотлив драгоман. Мисис Бойнтън се движеше, подкрепяна от Ленъкс и Реймънд. Зад тях вървяха Надин и мистър Коуп. Последна беше Карол. Докато се отдалечаваха, момичето забеляза Сара.

Карол се поколеба, после под напора на внезапно решение се обърна и бързо и безшумно притича през двора.

– Извинете ме – задъхано каза тя. – Трябва... почувствах, че... че трябва да говоря с вас.

– Така ли? – произнесе Сара.

Карол трепереше цялата. Лицето и беше съвсем преbledняло.

– Става дума за... за брат ми. Когато го... заговорихте снощи, сигурно сте го сметнали за много груб. Но той не е искал... той не е можел. Моля ви, повярвайте ми.

Сара почувства нелепостта на цялата сцена. Бяха засегнати и гордостта и, и добрият ѝ вкус. Защо трябва едно непознато момиче изведнъж да се втурне да се извинява така комично заради невъзпитания си брат?

На устните ѝ трептеше високомерен отговор, но после разположението ѝ бързо се смени.

Тук имаше нещо необичайно. Момичето беше съвсем искрено. Нещо у Сара, което я беше накарало да се посвети на медицината, реагира на молбата на Карол. Инстинктът ѝ подсказа, че има нещо съвсем нередно.

Тя окуражително каза:

– Разкажете ми.

---

1. На мястото на Ерусалим имало древна крепост, наречела Иевус (или Евус). Цар Давид я завладял около 1000 г. пр.н.е., променил името ѝ и я направил средище на еврейския народ. Синът му Соломон построил в града храм, крепостни стени и дворец.
– Б. пр.

– Той е разговарял с вас във влака, нали? – започна Карол.

Сара кимна.

– Да, или по-скоро аз разговарях с него.

– Но, разбира се, че би трябвало да бъде обратното. Само че, виждате ли, снощи Рей се страхуваше...

Тя спря.

– Страхувал се е?

Бледото лице на Карол почервения.

– Знам, че звучи нелепо... ненормално. Нали разбирате, майка ми... тя е... тя не е добре... и не обича да се сприятеляваме с външни хора. Но... но аз знам, че Рей... би желал да бъдете приятели.

Това възбуди любопитството на Сара. Преди тя да може да проговори, Карол продължи:

– Знам... знам, че думите ми звучат много глупаво, но ние сме... доста странно семейство – тя бързо се озърна, погледът ѝ беше изплашен.

– Трябва... трябва да тръгвам – прошепна тя. – Може да ме потърсят.

Сара взе решение. Тя каза:

– Защо да не останете, ако искате? Бихме могли да се върнем заедно.

– Не, не – Карол се отдръпна. – Аз... аз не бих могла да сторя това.

– Защо не? – запита Сара.

– Наистина не бих могла. Майка ми би...

Сара произнесе спокойно и ясно:

– Знам, че за родителите понякога е ужасно трудно да осъзнаят, че децата им са пораснали. Искат им се да продължават да ръководят живота им вместо тях. Но знаете ли, жалко би било да се предадете! Човек трябва да отстоява собствените си права.

Карол прошепна:

– Вие не разбирате... съвсем не разбирате... Тя тревожно кършеше ръце.

Сара продължи:

– Понякога човек се предава, защото се опасява от скандали. Скандалите са много неприятно нещо, но мисля, че винаги си струва да се бориш за собствената си свобода на действие.

– Свобода ли? – Карол се втренчи в нея. – Никой от нас никога не е бил свободен. И никога няма да бъдем.

– Глупости! – ясно произнесе Сара.

Карол наклони към нея глава и докосна ръката ѝ.

– Слушайте. Трябва да се помъча да ви обясня! Преди да се омъжи, майка ми – всъщност тя ми е мащеха – била надзирателка в един затвор. Баща ми бил там директор и се оженил за нея. Е, оттогава все е така. Тя продължи да си бъде надзирателка – само че на нас. Ето защо живеем точно като... като в затвор!

И пак извърна рязко главата си.

– Търсят ме. Трябва... трябва да вървя.

Тя понечи да избяга, но Сара я хвана за ръката.

– Една минутка. Трябва пак да се видим, за да поговорим.

– Не мога. Няма да мога.

– Не можете – Сара заговори властно. – След като всички си легнат, елате в моята стая. Аз съм в 319. Не забравяйте – 319.

Тя отпусна ръката на момичето. Карол се затича след семейството си.

Сара остана загледана подир нея. Когато се пробуди от мислите си, видя до себе си д-р Жерар.

– Добро утро, мис Кинг. И така, вие говорехте с мис Карол Бойнтън?

– Да, водихме чудновата беседа, Хайде да ви я разкажа.

Тя повтори основното от разговора си с момичето. Жерар се залови за един момент от него.

– Значи надзирателка в затвор е била старата хипопотамка? Този момент може да бъде важен.

Сара подхвърли:

– Искате да кажете, че тук се крие причината за тираничното ѝ поведение? Останалият от предишната професия навик?

Жерар поклати глава.

– Не, вие подхождате към въпроса от погрешен ъгъл. Дълбоко у нея има някакъв натрапчив импулс. Тя обича деспотизма не защото е била надзирателка. По-скоро трябва да кажем, че е станала надзирателка от любов към деспотизма. Според моята теория именно едно тайно желание да властва над другите я е накарало да се залови с тази професия.

Лицето му беше много сериозно.

– Знаете ли какви странни неща лежат заровени дълбоко в подсъзнанието. Жажда за власт, страст към жестокост, свирепо желание да разкъсваме и раздираме цялото наследство от първобитното ни мислене... Всички те са тук, мис Кинг, цялата жестокост и свирепост, и страст... Ние затваряме пред тях вратите и им отказваме съзнателен живот, но

понякога – понякога те се оказват прекалено силни.

Сара потрепера.

– Разбирам.

Жерар продължи:

– Днес наблюдаваме това навсякъде около нас – в политиката, в поведението на нациите. Отдръпване от хуманността, от съчувствието, от братското доброжелателство. Политическите лозунги понякога звучат убедително – разумен режим, благодетелско правителство, но – наложе-ни със сила, почиващи върху страх и жестокост. Те отварят вратите, тези апостоли на насилието, пускат да влезе някогашната свирепост, някогашната наслада от жестокостта заради самата нея! Ах, трудно е, човекът е едно много деликатно уравновесено животно. У него е заложена една първостепенна необходимост – да оцелее. Да напредва твърде бързо е толкова съдбоносно, колкото и да изостава. Той трябва да оцелее! Може би е необходимо да запази нещо от някогашната свирепост, но не трябва, не, определено не трябва да я боготвори!

Последва мълчание. След това Сара каза:

– Смятате, че старата мисис Бойнтън е нещо като садистка?

– Почти съм сигурен. Мисля, че тя изпитва наслада, когато причинява болка – забележете психическа, а не физическа болка. Това се среща значително по-рядко и него е много по-трудно да овладеем. Тя обича да властва над околните и да ги кара да страдат.

– Това е отвратително – каза Сара.

Жерар ѝ разказа за разговора си с Джефърсън Коуп.

– Той не съзнава какво се върши – замислено произнесе тя.

– Как би могъл? Да не е психолог.

– Така е. Той няма нашия противен начин на мислене!

– Права сте. Мистър Коуп е приятен, почтен, сантиментален, нормален американец. Предпочита да вярва в доброто, отколкото в злото. Вижда, че у Бойнтънови атмосферата съвсем не е в ред, но приписва на мисис Бойнтън – по-скоро прекомерна привързаност, отколкото преднамерено злодейство.

– Това сигурно я забавлява.

– Бих казал, че да!

Сара припряно поде:

– Но защо не съясат с нея? Биха могли да го сторят.

Жерар поклати глава.

– Не, точно тук грешите. Те не могат. Гледали ли сте някога известния експеримент с петела? На пода се начертава тебеширена линия и

върху нея се поставя човката на петела. Петелът мисли, че е вързан. Той не е в състояние да си вдигне главата. Същото е и с тези нещастници. Не забравяйте, че старата ги е обработвала още от ранната им възраст. Господствала е над психиката им. Хипнотизирала ги е да вярват, че не могат да не ѝ се подчиняват. Разбира се, повечето хора биха казали, че говорим глупости, но ние двамата по-добре разбираме. Тя ги е накарала да вярват, че абсолютната им зависимост от нея е неизбежна. Толкова дълго са стояли в затвора, че ако се отворят вратите му, няма и да забележат това! Поне един от тях вече е изгубил желание да бъде освободен! Пък и всички те биха се страхували от свободата.

Сара делово попита:

– А какво ще стане, когато умре тя?

Жерар вдигна рамене.

– Зависи. Зависи колко скоро ще се случи това. Ако стане сега – е, мисля, че може и да не е твърде късно. Момчето и момичето – те още са млади, впечатлителни. Смятам, че от тях биха излезли нормални хора. При Ленъкс вероятно нещата са отишли твърде далеч. Прилича ми на човек, който се е простил с надеждата, живее и търпи като скот.

Сара нетърпеливо вметна:

– Трябвало е жена му да направи нещо! Трябвало е да го измъкне от всичко това.

– Кой знае. Може би се е опитала, но е претърпяла неуспех.

– Мислите ли, че магията действа и върху нея?

Жерар поклати глава.

– Не. Мисля, че старата дама няма над нея власт и по тази причина я мрази жестоко. Наблюдавайте очите ѝ.

Сара се намръщи.

– Нея не мога да разбера, имам предвид младата. Има ли представа какво се върши?

– Смятам, че трябва да има доста ясна представа.

– Хм – каза Сара. – Старата заслужава смърт! Бих предписала арсеник в сутрешния ѝ чай.

После внезапно каза:

– А какво мислите за най-младия член на семейството – червенокосото момиче с очарователната разсеяна усмивка?

Жерар се намръщи.

– Не знам. При него има нещо странно. Та Джиневра Бойнтън е родна дъщеря на старата.

– Да. Предполагам, че тук би трябвало да бъде по-различно – така

ли е всъщност?

Жерар бавно произнесе:

– Мисля, че когато манията за власт и страстта към жестокост са овладели дадена личност, те не могат да пощадят когото и да било – дори и най-близкия и скъпия човек.

Помълча за минутка, после попита:

– Вие християнка ли сте, мадмоазел?

Сара бавно произнесе:

– Не знам. Мислех, че не съм никаква. Но сега... сега не знам. Чувствам – да, чувствам, че ако можех да помета всичко това – тя разпалено замахна с ръка, – всичките постройките и секти, и тези жестоко воюващи църкви... ако ако можех да видя как Христос кротко влиза в Ерусалим на магаре и да повярвам в него.

Д-р Жерар замислено каза:

– Аз вярвам поне в една от догмите на християнската вяра – блажените са нищите духом. Лекар съм и знам, че амбицията, желанието да успееш, да властваш, е донесла най-много злини на човешката душа. Ако се осъществи, тази амбиция довежда до високомерие, жестокост и накрая до пресищане, а ако не успее, ах, ако не успее – тогава, нека ми бъдат свидетели всички приюти за душевноболни! Те гъмжат от създания, които не са в състояние да се примирят с факта, че са посредствени, незначителни, неспособни и затова са си създали начини да избягат от действителността и винаги да се изолират от реалния живот.

Сара рязко заяви:

– Жалко, че старата Бойнтън не е в такъв приют.

Жерар поклати глава:

– Не... нейното място не е сред неудачниците. Тя е много по-опасна. Разбирате ли, тя е успяла! Осъществила е мечтата си.

Сара потрепера и неудържимо извика:

– Подобни неща не бива да се допускат!

ГЛАВА СЕДМА

Сара никак не беше сигурна дали Карол Бойнтън ще дойде на срещата тази вечер.

Общо взето, доста се съмняваше в това. Опасяваше се, че след сутрешните си полупризнания Карол може рязко да се отдръпне.

Все пак тя се приготви – облече атлазен пенъоар, извади

спиртничето си и затопли вода.

Тъкмо смяташе да се откаже (вече минаваше един часът) и да си легне, когато на вратата ѝ се почука. Тя я отвори и бързо се отдръпна, за да пропусне Карол.

Момичето задъхано каза:

– Страхувах се да не сте си легнала...

Сара се постара да бъде непринудена.

– О, не, чаках ви. Ще пиете ли чай? Имам хубав китайски.

Донесе чаша. Карол се държеше плахо и несигурно. След като изпи чая и взе един бисквит, тя се поуспокои.

– Доста е забавно – усмихнато каза Сара.

Карол изглеждаше малко уплашена.

– Да – несигурно каза тя. – Да, сигурно е забавно.

– Прилича на среднощните гощавки, които си устройвахме в училище – продължи Сара. – Вие може би не сте ходили на училище?

Карол поклати глава.

– Не, никога не сме живели извън къщи. Имахме гувернантка, различни гувернантки. Никоя от тях не се задържахме дълго.

– Изобщо ли не сте напусkali дома си?

– Не. Винаги сме живели в една и съща къща. Това пътуване в чужбина е първият случай, когато излизам навън.

– Трябва да е голямо приключение. Сара подхвърли:

– О, наистина. То е... то е като сън.

– Какво накара вашата... вашата мащеха да реши да излезете в чужбина?

Като чу името на мисис Бойнтън, Карол потрепера. Сара бързо каза:

– Знаете ли, аз съм нещо като лекарка. Току-що завърших медицина. Разбирате ли, вашата майка – или по-скоро мащеха – много ме интересува в медицинско отношение. Бих казала, че тя е определено патологичен случай.

Карол втренчено я загледа. За нея тази страна на проблема явно беше неочаквана, Сара съзнателно засегна този въпрос. Тя разбираше, че за семейството мисис Бойнтън е един властен, противен идол. Целта ѝ беше да лиши старата дама от ужаса, който вдъхваше.

– Да – каза тя. – Съществува такава болест, мания за величие, която завладява някои хора. Те стават тиранични, настояват всичко да се върши по волята им и изобщо е много трудно да има човек работа с тях.

Карол постави чашата си и възкликна:

– Толкова се радвам, че разговарям с вас! Знаете ли, всъщност аз смятам, че ние с Рей ставаме съвсем... е добре, съвсем странни. Ужасно се вълнуваме от всичко.

– Разговорът с външен човек винаги е полезен – каза Сара. – Вътре в семейството имаме склонност да ставаме прекалено напрегнати. – После небрежно вметна. – Щом сте нещастни, някога не сте ли помисляли да напуснете дома си?

Карол се сепна.

– Ама не! Как бихме могли? Искам... искам да кажа, че мама никога не би позволила това.

– Но тя не би могла да ви спре – меко каза Сара, – Вие сте пълнолетна.

– На двайсет и три съм.

– Ето виждате ли?

– Но все пак няма начин... мисълта ми е, че не бих знаела къде да отида, нито какво да правя.

Говореше много смутено.

– Нали разбирате – продължи озадачено тя – ние нямаме никакви пари.

– Нямате ли приятели, при които да отидете?

– Приятели ли? – Карол поклати глава. – О, не, нямаме нито един.

– Никой от вас ли не е помислял да напусне дома?

– Не... смятам, че не. Та... ние не бихме могли.

Сара смени темата. Смущението на момичето предизвикваше у нея съжаление. Тя попита:

– Обичате ли мащехата си?

Карол бавно поклати глава и уплашено прошепна:

– Мразя я. И Рей също... Често... често ни се е искало тя да умре.

Сара пак смени темата.

– Разкажете ми за по-големия си брат.

– Ленъкс ли? Не знам какво му е. Вече почти не говори. Живее сякаш насън. Надин ужасно се тревожи за него.

– Обичате ли снаха си?

– Да, Надин е по-различна. Винаги се държи добре. Но е много нещастна.

– Във връзка с брат ви ли?

– Да.

– Отдавна ли са женени?

– От четири години.

– И винаги са живели с вас?

– Да.

Сара попита:

– Това харесва ли се на снаха ви?

– Не.

Последва мълчание. После Карол каза:

– Преди малко повече от четири години в къщи настъпи ужасна суматоха. Нали, както ви казах, никой от нас по-рано не е излизал от къщи. Искам да кажа, ходим да спортуваме, но никъде другаде. А Ленъкс излязъл. През нощта. Отишъл във Фаунтън Спрингс – там имало някакви танци. Когато откри това, мама ужасно се ядоса. Беше страшно. А след това покани на гости Надин. Надин е някаква далечна братовчедка на татко. Беше много бедна и учеше за сестра в болница. Тя дойде да ни гостува един месец. Не мога да ви обясня колко вълнуващо беше, че някой ни е дошъл на гости. Двамата с Ленъкс се влюбуха един в друг. А мама каза, че е по-добре да се оженят и да останат да живеят у нас.

– А на Надин искаше ли ѝ се това?

Карол се поколеба:

– Мисля, че много не и се искаше, но всъщност нямаше и нищо против. Е, по-късно пожела да си отиде, естествено, с Ленъкс...

– А не си ли отидоха? – попита Сара.

– Не, мама не искаше и да чуе за това. Карол поспря, после продължи:

– Мисля, мисля, че тя вече не харесва Надин. Надин е такава една... особена. Никога не можеш да разбереш какво мисли. Мъчи се да помага на Джини, а мама не одобрява това.

– Джини по-малката ви сестра ли е?.

– Да. Истинското ѝ име е Джиневра.

– Тя... тя също ли е нещастна?

Карол неопределено поклати глава.

– Напоследък Джини е станала много странна. Не мога да я разбера. Виждате ли, тя от малка си е доста изнежена, а мама... мама се тревожи за това и... и така става още по-лошо. А от известно време Джини наистина е станала много странна. Понякога... понякога ме плаши. Та тя не винаги знае какво върши.

– Била ли е на лекар?

– Не. Надин искаше, но мама не позволи... а Джини изпадна в истерия и се разкрещя, че не иска да ходи на лекар. Но аз се тревожа за нея.

Изведнъж Карол стана.

– Не бива да ви задържам. Много... много мило беше от ваша страна, че ме поканихте и ми позволихте да говоря с вас. Сигурно ни мислите за много особено семейство.

– Е, всъщност всеки си е малко особен – небрежно отбеляза Сара. – Нали пак ще дойдете? А ако искате, доведете и брат си.

– Може ли, наистина?

– Да, ще позаговорничим малко. Бих желала да ви запозная и с един мой приятел, д-р Жерар – ужасно симпатичен французин.

Руменина заля бузите на Карол.

– Ох, колко забавно изглежда. Само да не разбере мама!

Сара потисна резкия отговор, който напираше на устата ѝ и вместо това каза:

– Откъде пък ще разбере? Лека нощ. Какво ще кажете за утре вечер по същото време?

– Да, да. Всъщност, вдругиден може да заминем.

– Тогава нека твърдо определим за утре. Лека нощ.

– Лека нощ и благодаря.

Карол излезе от стаята и безшумно се плъзна по коридора. Собствената ѝ стая беше на горния етаж. Стигна до нея, отвори вратата и... ужасена замря на прага. На едно кресло до камината в тъмночервен вълнен халат седеше мисис Бойнтън.

Устните на Карол тихо отрониха:

– Ау!

Чифт черни очички се впиха в нейните.

– Къде беше, Карол?

– Аз... аз...

– Къде си била?

Тих, дрезгав глас с особения, заплашителен оттенък, от който сърцето на Карол винаги забиваше от необясним ужас.

– При една мис Кинг... Сара Кинг.

– Онова момиче, което предишната вечер заговори Реймънд?

– Да, мамо.

– Уговорихте ли се пак да се срещате с нея?

Устните на Карол беззвучно се размърдаха. Тя кимна утвърдително. Страх, огромни вълни от болезнен страх...

– Кога?

– Утре вечер.

– Няма да ходиш. Ясно ли е?

– Да, мамо.

– Обещавах ли?

– Да... да.

Мисис Бойнтън се помъчи да стане. Карол машинално ѝ се притече на помощ. Подпряна на бастуна си, старата бавно пресече стаята. На вратата спря и погледна свилото се от страх момиче.

– Повече нищо общо няма да имаш с тази мис Кинг. Ясно ли е?

– Да, мамо.

– Повтори.

– Повече нищо общо няма да имам с нея.

– Добре.

Мисис Бойнтън излезе и затвори вратата.

Карол сковано се раздвижи из стаята. Повръщаше ѝ се, усещаше цялото си тяло вдървено и нереално. Падна на леглото и изведнъж се разтресе от бурен плач.

Сякаш пред очите ѝ се беше открил красив изглед – със слънце, цветя и дървета...

А сега около нея пак се затвориха черните стени.

ГЛАВА ОСМА

– Може ли за минутка да поговоря с вас?

Надин Бойнтън изненадано се обърна и се взря в смуглото, енергично лице на абсолютно непознатата млада жена.

– Разбира се.

Но същевременно тя почти несъзнателно хвърли през рамо бърз, нервен поглед.

– Казвам се Сара Кинг – продължи другата.

– Така ли?

– Мисис Бойнтън, възнамерявам да ви кажа нещо, което ще ви се стори доста странно. Онези вечер доста продължително разговарях със зълва ви.

Сякаш лека сянка пробягна по спокойното лице на Надин Бойнтън.

– Говорили сте с Джиневра?

– Не, не с Джиневра, с Карол.

Сянката изчезна.

– А, разбирам с Карол.

Надин Бойнтън изглеждаше доволна, макар и много изненадана.

– Как успяхте?

Сара обясни:

– Тя дойде в стаята ми – съвсем късно през нощта. Видях как на бялото чело леко се повдигнаха изписаните вежди и с известно смущение произнесе:

– Сигурна съм, че трябва да ви изглежда доста странно.

– Не – каза Надин Бойнтън. Много се радвам. Наистина, много се радвам. За Карол е добре да има приятелка, с която да разговаря.

– Ние, ние си допаднахме много – Сара се стараеше внимателно да подбира думите си. – Всъщност се уговорихме на следващата вечер да се срещнем пак.

– Разбирам.

– Но Карол не дойде.

– Така ли?

Тонът на Надин беше хладен – замислен. Това спокойно и нежно лице не говореше нищо на Сара.

– Да. Вчера, когато минаваше през салона, я заговорих, но тя не каза нищо. Само ме погледна, после пак се отвърна и продължи забързано.

– Разбирам.

Пауза. На Сара ѝ беше трудно да продължи. След малко Надин Бойнтън каза:

– Много... много съжалявам. Карол е... доста нервно момиче.

И пак мълчание. Сара набра смелост.

– Знаете ли, мисис Бойнтън, аз съм вече почти лекарка. Мисля, мисля, че за зълва ви би било добре да не се изолира прекалено много от хората.

Надин Бойнтън замислено погледна Сара.

– Значи вие сте лекарка. Това е нещо друго.

– Ясно ли ви е какво искам да кажа? – настояваше Сара.

Все още замислена, Надин наведе глава.

– Естествено, вие сте съвсем права – след една-две минути произнесе тя. – Но не е лесно. Свекърва ми е зле със здравето и ако мога да се изразя така, изпитва болезнена неприязън към проникването на каквито и да са външни хора в семейния ѝ кръг.

Сара разпалено възрази:

– Но Карол е голяма.

Надин Бойнтън поклати глава.

– О, не. Физически е пораснала, но не и по манталитет. Ако сте разговаряли с нея, трябва да сте разбрали това. При критични обстоятелства тя винаги се държи като подплашено дете.

– Мислите ли, че именно това се е случило? Че тя се е... поуплашила?

– Мис Кинг, мога да предположа, че свекърва ми е настояла Карол повече да няма нищо общо с вас.

– И Карол се е предала?

Надин Бойнтън спокойно произнесе:

– В действителност можете ли да си представите, че тя би сторила нещо друго?

Погледите им се срещнаха. Сара почувства, че зад прикритието на баналните думи те двете се разбират. Почувства, че Надин съзнава положението. Но явно изобщо не беше подготвена да го обсъжда.

Смелостта напусна Сара. Онази вечер ѝ се беше сторило, че половината битка е спечелена. С помощта на тайни срещи щеше да пробуди у Карол бунтовен дух, а също и у Реймънд. (Честно казано, нямаше ли през цялото време предвид Реймънд?) А сега, още в първия рунд на борбата беше позорно повалена от тази маса безформена плът със зли, алчни очички. Карол се беше предала без бой.

– Всичко това не е справедливо! – възкликна Сара.

Надин не отвърна. Нещо в мълчанието ѝ сякаш сграбчи със студена ръка сърцето на Сара. Тя си помисли: „Тази жена много по-добре от мен знае колко безнадеждно е всичко това. Тя живее сред него!“

Вратата на асансьора се отвори. Появи се старата мисис Бойнтън. Тя се подпираше на бастун, а Реймънд я подкрепяше от другата страна.

Сара леко потръпна. Тя видя как погледът на старата се плъзна от нея към Надин и пак се спира върху нея. Очакваше да срещне в този поглед неприязън, дори и омраза. Но не беше готова за това, което видя – жлъчно, злорадо тържество. Сара обърна гръб и се отдалечи. Надин отиде при другите двама.

– А, ето те и теб, Надин – каза мисис Бойнтън. – Аз ще поседна малко да си почина, преди да изляза.

Настаниха я на стол с висока облегалка. Надин приседна до нея.

– С кого говореше, Надин?

– С някаква мис Кинг.

– А, да. Онова момиче, което преди няколко вечери говореше с Реймънд. Е, Рей, защо не отидеш сега да си поприказвате с нея? Ето я там до писалището.

Старата гледаше Реймънд, а устата ѝ беше разпъната в злорада усмивка. Той почервеня. Отвърна глава и промълви нещо.

– Какво казваш, синко?

– Не искам да говоря с нея.

– Така си и мислех. Ти няма да говориш с нея. А и да ти се иска, не би могъл!

Внезапно се закашля, гърдите ѝ просвириха.

– Голямо удоволствие ми доставя това пътешествие, Надин. За нищо на света не бих се отказала от него.

– Така ли?

Тонът на Надин беше безизразен.

– Рей.

– Да, мамо?

– Донеси ми хартия за писма, ей от онова писалище в ъгъла.

Реймънд се подчини. Надин вдигна, глава. Внимателният ѝ поглед беше отправен не към момчето, а към старата. Мисис Бойнтън се беше навела напред и ноздрите ѝ сякаш трепкаха от удоволствие. Рей мина покрай Сара. Тя вдигна поглед – в него проблесна внезапна надежда. Но надеждата угасна, когато той бързо прелетя край нея, взе от кутията няколко листа и пресече обратно стаята.

Когато отново се върна при двете жени, по челото му проблясваха капчици пот, а лицето му беше мъртвешки бледо.

Наблюдавайки го, мисис Бойнтън изпусна едно:

– Аа...

Тогава забеляза втренчения върху нея поглед на Надин. Нещо в него накара очите ѝ да засвяткат от внезапен гняв.

– Къде ли е тази сутрин мистър Коуп? – попита тя.

Надин отново сведе поглед и отвърна с обичайния си тих и безизразен тон:

– Не знам. Не съм го виждала.

– Той ми харесва – каза мисис Бойнтън. – Много ми харесва. Трябва по-често да се срещаме с него. Това ще ти се понарави, нали?

– Да – каза Надин. – И на мен много ми харесва.

– Какво става напоследък с Ленъкс? Изглежда много мълчалив и потиснат. Да не се е случило между вас нещо лошо?

– А не. Защо пък?

– Чудех се. Съпрузите не винаги се погаждат. Може би щяхте да бъдете по-щастливи, ако живеехте отделно от нас?

Надин не отвърна.

– Е, какво ще кажеш за тази идея? Не ти ли се нрави?

Надин поклати глава и каза с усмивка:

– Мисля, че на теб не би се понавила, мамо.

Клепачите на мисис Бойнтън затрепкаха. Тя злобно изсъска:

– Ти винаги си била против мен, Надин. По-младата отвърна е равен глас:

– Съжалявам, че мислиш така.

Ръката на старата се впи в бастуна. Лицето ѝ сякаш още повече почервения. С променен тон тя каза:

– Забравих си капките. Донеси ми ги, Надин.

– Добре.

Надин стана и се запъти към асансьора. Мисис Бойнтън гледаше след нея. Реймънд се отпусна на един стол. В замъглените му очи се четеше болка.

Надин се изкачи горе и тръгна по коридора. Влезе в дневната на техния апартамент. Ленъкс беше седнал до прозореца. В ръката си държеше книга, но без да я чете. Когато влезе Надин, той се надигна.

– Здравей, Надин.

– Качих се за капките на мама. Забравила ги е. Тя продължи към спалнята на мисис Бойнтън. От едно шишенце на мивката внимателно отмери дозата в аптекарска чашка и я допълни с вода. На връщане спря в дневната.

– Ленъкс.

Той ѝ отговори едва след една-две минути. Сякаш обръщението ѝ е трябвало да измине дълъг път, докато стигне до него. После Ленъкс каза:

– Извинявай. Какво има?

Надин Бойнтън внимателно постави чашката на масата. След това се приближи и застана до него.

– Ленъкс, погледни как свети слънцето – ето там, през прозореца. Виж колко е хубав животът. Можем да бъдем там и да го живеем, вместо да седим вътре и да гледаме през прозореца.

Отново последва пауза. После той произнесе:

– Прощавай. Ти искаш ли да излезеш?

Тя бързо отвърна:

– Да, искам да изляза, но с теб – вън на слънце, сред живота... и да живеем... двамата, заедно.

Той се сви на стола си. Гледаше като преследван звяр.

– Надин, мила, трябва ли пак да излезем сред всичко това?

– Да, трябва. Нека се махнем и започнем някъде свой собствен живот.

– Но как? Нямаме пари.

– Можем да печелим.

– Как? Какво бихме могли да вършим? Аз нямам никаква специалност. Хиляди мъже – квалифицирани, с професия, сега са без работа. Няма да успеем.

– Аз ще печеля и за двама ни.

– Скъпо дете, та ти дори не си завършила. Безнадеждно е... невъзможно.

– Не, безнадежден и невъзможен е нашият живот сега.

– Ти не знаеш какво говориш. Мама е много добра към нас. Тя ни създава всички възможни удобства.

– Всички освен свободата. Ленъкс, направи усилие. Ела с мен сега... днес...

– Надин, струваш ми се съвсем полудяла.

– Не, нормална съм. Абсолютно, напълно нормална. Искам да имам свой собствен живот, с теб, на слънце, а не задушена в сянката на една тиранична старица, която изпитва удоволствие да ви прави нещастни.

– Мама може да е доста деспотична.

– Майка ти е ненормална! Тя е луда!

Той меко отвърна:

– Това не е вярно. Тя има забележителен ум за практичните неща в живота.

– Вероятно.

– И трябва да разбереш, Надин, че тя не може да живее вечно. Остарява, а и здравето ѝ е много разклатено. След смъртта ѝ парите на татко ще бъдат разпределени между всички нас съвсем поравно. Нали помниш, че тя ни чете завещанието му?

– Когато умре тя – каза Надин. – Тогава може да бъде твърде късно.

– Твърде късно ли?

– Твърде късно, за да бъдем щастливи.

Ленъкс промълви:

– Твърде късно, за да бъдем щастливи – той внезапно потрепера.

Надин се приближи до него. Сложи ръка върху рамото му.

– Ленъкс, обичам те. Между мен и майка ти се води война. На нейната страна ли ще бъдеш, или на моя та?

– На твоята... на твоята!

– Тогава направи това, което те моля.

– Невъзможно е!

– Не, не е невъзможно. Помисли, Ленъкс, бихме могли да имаме деца.

– Мама иска да имаме деца. Казвала го е.

– Знам, но аз няма да създавам деца, за да живеят в сянката, под която сте отгледани всички вие. Майка ти може да има влияние над вас, но над мен власт тя няма.

Ленъкс промълви:

– Понякога я ядосваш, Надин. Това не е разумно.

– Тя се ядосва не за друго, а защото знае, че не може да влияе над разума или да диктува мислите ми!

– Знам, винаги си учтива и внимателна с нея. Ти си удивителна. Прекалено добра си за мен. Винаги си била такава. Когато каза, че ще се омъжиш за мен, помислих, че сънувам невероятен сън.

Надин спокойно произнесе:

– Сгреших, като се омъжих за теб.

Ленъкс безнадеждно отвърна:

– Да, сгреши.

– Не ме разбираш. Искам да кажа, че ако тогава бях заминала и бях поискала от теб да ме последваш, щеше да тръгнеш с мен. Да, наистина вярвам че щеше да го сториш. Тогава не бях достатъчно прозорлива, за да разбера какво представлява майка ти и каква е целта ѝ.

Тя помълча, после продължи:

– Отказваш да се махнеш ли? Добре, не мога да те принудя. Но аз, аз съм свободна! И смятам... смятам да се махна...

Ленъкс недоверчиво втренчи в нея поглед. За пръв път отговорът му прозвуча бързо, сякаш най-послед ленивият ход на мислите му се ускори. Той измънка:

– Не..., но... ти няма да можеш. Мама не ще да чуе за това.

– Тя не би могла да ме спре.

– Нямах пари.

– Мога да спечеля, да взема назаем, да прося или да открадна. Разбери, Ленъкс, над мен майка ти няма власт! Мога да се махна или да остана, както си искам. Вече чувствам, че достатъчно дълго съм понасяла това съществуване.

– Надин не ме оставяй... не ме оставяй.

Тя го погледна замислено, спокойно – лицето ѝ беше непроницаемо.

– Не ме оставяй, Надин.

Говореше като дете. Тя извърна глава, за да не забележи той внезапната мъка, изплувала в очите ѝ. Коленичи до него.

– Тогава ела с мен. Ела с мен! Можеш само ако поискаш, наистина

можеш!

Той се отдръпна от нея.

– Не мога. Не мога. Казвам ти. Нямам, Бог ми е свидетел нямам смелост да го сторя.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Д-р Жерар влезе в туристическото бюро на господата Каел и видя пред гишето Сара Кинг. Тя вдигна поглед.

– А, добро утро. Уреждам екскурзията си до Петра. Тъкмо чух, че в края на краищата и вие сте решили да отидете.

– Да, виждам, че тъкмо ще имам време.

– Колко хубаво.

– Чудя се дали ще бъдем голяма група.

– Казват, че щяло да има само две други жени... и ние с вас. За една кола хора.

– Това ще е възхитително – с лек поклон произнесе Жерар. А после и той се зае с подробностите по своето пътуване.

Скоро, носейки в ръце кореспонденцията си, д-р Жерар излезе заедно със Сара. Беше свеж и слънчев ден, а във въздуха едва се чувстваше лек студен полъх.

– Нещо ново за нашите приятели, Бойнтънови? – попита д-р Жерар.
– Аз ходих във Витлеем, Назарет и по други места, общо за три дена.

Бавно и доста неохотно Сара разказа за напразните си усилия да установи връзка с някои членове на семейството.

– Както и да е, не успях – завърши тя. – А те си тръгват днес.

– Къде отиват?

– Нямам представа.

И раздражено продължи:

– Знаете ли, чувствам, че съм се държала доста глупаво.

– И защо именно?

– Защото се намесих в чужди работи.

Жерар сви рамене.

– Въпрос на мнение.

– Имате предвид дали човек трябва да се намесва, или не?

– Именно.

– А вие?

Въпросът ѝ явно развесели французина.

– Искате да кажете дали влиза в навичките ми да се занимавам с работите на другите? Ще ви кажа откровено: – Не.

– Значи мислите, че не е бивало да се намесвам?

– Не, не, погрешно ме разбирате – бързо и енергично заговори Жерар. – Мисля, че въпросът е спорен. Дали когато види да се върши несправедливост, човек трябва да се опита да я оправи? Намесата може да бъде за добро, но може да нанесе и неизмерима вреда. Невъзможно е да се формулира правило по този въпрос. Някои хора са надарени със способността да се намесват и се справят добре! Други го вършат непохватно и затова е по-добре да си стоят настрана. Освен това и възрастта има значение. Младите притежават дързостта на идеалите и убежденията си, техните ценности са повече теоретически, отколкото практически. Опитът още не ги е научил, че фактите противоречат на теорията! Ако вие вярвате в себе си и в правотата на това, което вършите, често можете да сторите неща, които си струват труда! Впрочем, често нанасяте и доста голяма вреда! От друга страна, човекът на средна възраст има опит, той е установил, че толкова, колкото ползата, а може би и по-често от нея, вредата идва като резултат от опита да се намесим и затова – при това много разумно – той се въздържа. Така че резултатът е равен – дръзките младежи и помагат, и вредят, докато благоразумните възрастни не правят нито едното, нито другото!

– От всичко това много полза няма! – възрази Сара.

– Може ли изобщо един човек да бъде полезен за друг? Проблемът си е ваш, а не мой.

– Искате да кажете, че вие нямате намерение да сторите нищо за Бойнтънови?

– Не. Според мен няма изгледи за успех.

– И за мен ли?

– За вас би могло да има.

– Защо?

– Защото вие имате определени за целта качества. Притегателната сила на вашата младост и пол.

– Полът ли? Аха, разбирам.

– Човек винаги се връща към пола, нали? Вие сте претърпели неуспех с момичето. Но отгук не следва, че няма да успеете с брат му. Това, което току-що ми разказахте и което е споделила с вас Карол, много ясно показва единствената заплаха за абсолютната власт на мисис Бойнтън. Големият син, Ленъкс, ѝ е противопоставил силата на своята зародила се мъжественост. Той избягал от къщи, отишъл на танци в

околността. Желанието на мъжа за другарка от женски пол се оказало по-силно от хипнозата. Но старата добре съзнавала силата на пола. Изглежда, че по време на службата си е разбрала нещичко от нея. Постъпила много умно – довела в къщи едно хубаво, но бедно момиче и насърчила брака. И така се сдобила с още една робиня.

Сара поклати глава.

– Не мисля, че младата мисис Бойнтън е робиня.

Жерар се съгласи с нея.

– Не, вероятно не. Смятам, че понеже е била кротко и послушно момиче, старата Бойнтън е подценила силата на характера и волята ѝ. По онова време Надин Бойнтън е била прекалено млада и неопитна, за да прецени истинското положение. Сега вече го осъзнава, но твърде късно.

– Мислите ли, че е изгубила надежда?

Д-р Жерар поклати глава със съмнение.

– Ако крои някакви планове, едва ли ги е споделила. Знаете ли, има известни възможности, що се отнася до Коуп. По природа човекът е ревниво животно, а ревността е голяма сила. Ленъкс Бойнтън все още би могъл да бъде изваден от инертността, в която затъва.

– И мислите – Сара съзнателно накара гласа си да звучи по-делово и професионално, – мислите, че има изгледи да направя нещо за Реймънд?

– Да, смятам.

Сара въздъхна.

– Можеше да опитам. Е, във всеки случай сега е твърде късно. И тази... тази идея не ми харесва.

Жерар явно се забавляваше.

– Това е, защото сте англичанка! Англичаните имат комплекси, що се отнася до пола. Смятат го за „не съвсем приличен“.

Взмутената реакция на Сара не му направи впечатление.

– Да, да, знам, че вие сте много модерна, не свободно произнасяте на публични места най-неприятните думи, които можете да намерите в речника, че сте лекарка и нямате задръжки! Въпреки това, повтарям, вие притежавате същите отличителни черти, както майка си и баба си. Въпреки че не се изчервявате, вие сте си същата свенлива английска госпожица!

– За пръв път слушам подобни безсмислици!

Със закачливо пламъче в очите д-р Жерар съвсем невъзмутимо добави:

– И това ви прави толкова очарователна.

Този път Сара нямаше какво да каже. Д-р Жерар припряно повдигна шапката си.

– Казвам ви довиждане, преди да имате време да изговорите всичко, което мислите.

И той се скри в хотела. Сара го последва, но по-бавно. Вътре беше настъпило голямо раздвижване. Няколко натоварени с багаж коли се канеха да потеглят. Ленъкс и Надин Бойнтън заедно с мистър Коуп стояха до един голям закрит автомобил и надзираваха приготвянията. Един дебел гид бърбеше на Карол на съвсем неразбираем английски.

Сара мина покрай тях и влезе в хотела.

Увита в дебело палто, мисис Бойнтън седеше на един стол, готова за отпътуване. Като я гледаше, Сара усети как у нея се надига едно особено чувство на отвращение. Вече беше почувствала, че мисис Бойнтън е злокобна личност, възплъщение на тъмна злоба.

А сега изведнъж видя старата жена като трогателно, безплодно създание, Да бъдеш роден с такава жажда за власт, с такова желание да тероризираш, а да постигнеш само дребна домашна тирания! Само да можеха децата ѝ да я съзрат такава, каквато я видя в този момент Сара – предмет на съжаление, глупава, зловредна, позираща старица. Сякаш подтиквана от някаква сила, Сара се приближи към нея.

– Довиждане, мисис Бойнтън – каза тя. – Желая ви приятно пътуване.

Старата дама я погледна. В очите ѝ се бореха злоба и обида.

– Искаше ви се да бъдете много груба с мен – продължи Сара. (Полудяла ли беше, чудеше се тя, какво по дяволите я караше да говори така?) – Вие се помъчихте да попречите на сина си и дъщеря си да се сприятелят с мен. Всъщност не мислите ли, че всичко това е много глупаво и детинско? На вас ви харесва да играете ролята на нещо като плашило, но знаете ли, в действителност сте просто трогателна и доста комична. На ваше място бих се отказала от целия този глупав театър. Очаквам да ме намразите, защото ви казвам това, но аз съм искрена. Всъщност много по-добре е да бъдете... дружелюбна... и добра. Ако се помъчите, можете да бъдете такава.

Последва пауза.

Мисис Бойнтън беше застинала в мъртвешка неподвижност. Найсетне прокара език по сухите си устни и отвори уста... Известно време от тях не излизаше нито звук.

– Хайде – насърчи я Сара. – Кажете го. Няма значение какво ще

бъде. Но помислете върху онова, което ви казах.

Най-после думите излязоха – произнесени тихо и дрезгаво, но на-търгено. Гущероподобните очи на мисис Бойнтън гледаха не Сара, а непонятно защо някъде над рамото ѝ. Сякаш се обръщаше не към Сара, а към някакво познато ѝ привидение.

– Аз никога нищо не забравям – каза тя. – Помнете това. Нищо не съм забравила – нито едно действие, нито едно име, нито едно лице...

В самите думи нямаше нищо особено, но злобата, с която бяха произнесени те, накара Сара да отстъпи назад. А после мисис Бойнтън се изсмя – смехът и несъмнено беше доста зловещ. Сара сви рамене.

– Горката старица – каза тя.

Извърна се и си тръгна. По пътя към асансьора едва не се сблъска с Реймънд Бойнтън. Сякаш подтиквана от нещо, Сара бързо заговори:

– Довиждане. Желая ви всичко хубаво. Може би някой ден пак ще се срещнем.

Тя му отправи топла, дружелюбна усмивка и бързо отмина.

Реймънд застана като вкаменен. Толкова погълнат беше от собствените си мисли, че един нисък човек с големи мустаци, опитвайки се да излезе от асансьора, трябваше няколко пъти да произнесе:

– Пардон.

Най-сетне думите проникнаха до Реймънд. Той отстъпи настрана.

– Извинявайте много. Аз... аз се бях замислил.

Към него се приближи Карол.

– Рей, доведи Джини, чуваш ли? Тя се върна в стаята си. Вече тръгваме.

– Добре. Ще ѝ кажа, че трябва веднага да дойде. Реймънд влезе в асансьора.

Еркул Поаро се спря за момент загледан след него, с вдигнати вежди и леко наклонена на една страна глава, сякаш се вслушваше.

После кимна, като да се съгласяваше с нещо. Прекосявайки салона, той хубавичко огледа Карол, която беше отишла при майка си.

После даде знак на главния сервитьор, който минаваше наблизко.

– Пардон. Можете ли да ми кажете как се казват онези хора?

– Името им е Бойнтън, мосю. Американци са.

– Благодаря – каза Еркул Поаро.

На третия етаж, на път за стаята си, д-р Жерар отмина Реймънд Бойнтън и Джиневра, които отиваха към чакащия асансьор. Точно когато щяха да влязат в него, Джиневра каза:

– Само за минутка, Рей, почакай ме в асансьора Тя се затича назад,

зави зад един ъгъл и настигна вървящия човек.

– Моля ви, трябва да говоря с вас.

Д-р Жерар изненадано я погледна.

Момичето се приближи до него и хвана ръката му.

– Те ме отвличат! Може би се канят да ме убият. Знаете ли, аз всъщност не съм от тяхното семейство. Истинското ми име не е Бойнтън...

Тя продължи бързо, а думите и се препъваха една в друга:

– Ще ви поверя тайната си. Аз всъщност съм от царствен произход. Наследница съм на един трон. Ето защо... навсякъде около мен има врагове. Те се опитват да ме отровят и всякакви такива неща. Ако можете да ми помогнете... да се махна...

Тя прекъсна. Стъпки.

– Джини...

Момичето изглеждаше красиво, когато внезапно стреснато, сложи пръст на устните си, хвърли умолителен поглед към Жерар и затича назад.

– Идвам, Рей.

Д-р Жерар продължи пътя си с вдигнати вежди. Той бавно поклати глава и се намръщи.

ГЛАВА ДЕСЕТА

Дойде сутринта на отпътуването за Петра.

Сара слезе долу и видя там една едра, властна жена с дебел нос с широки ноздри, която вече бе забелязала пред главния вход на хотела яростно да протестира срещу размерите на автомобила.

– Прекалено малък е! Четири пътници? А при това и драгоман? Тогава, естествено, трябва да ни се предостави много по-голям автомобил. Моля, разкарайте тази кола и се върнете с друга, която да има подходящи размери.

Напразно представителят на господата Каел повишаваше глас, за да я убеди. Винаги осигурявали коли с такъв размер. Тази всъщност била изключително удобна. По-голяма не подходила за пътуване в пустинята. Образно казано, едрата жена го мачкаше като огромен валяк.

После тя спря вниманието си върху Сара.

– АЗ СЪМ лейди Уестхолм. Несъмнено сте съгласна с мен, че тази кола е със скандално неподходящи размери?

– Е, да – предпазливо произнесе Сара, – съгласна съм, че би могла да бъде по-голяма!

Младият човек от фирмата на Каел измънка, че за по-голям автомобил и цената би била по-висока.

– Цената – твърдо заяви лейди Уестхолм – включва всичко и аз несъмнено няма да се съглася с каквато и да било прибавка към нея. Вашият проспект недвусмислено гласи „в удобен, голям, автомобил“. Спазвайте условията на договора.

Признавайки поражението си, младежът от бюрото на Каел измънка нещо от рода на това, че щял да види какво може да направи и изчезна от полесражението.

Лейди Уестхолм се обърна към Сара – на загорялото ѝ лице играеше победоносна усмивка, а широките ѝ и червени като на дървено конче ноздри тържествувашо се издуваха.

Лейди Уестхолм беше много известна политическа фигура в Англия. Когато лорд Уестхолм, простодушен пер на средна възраст, който на този свят се интересуваше единствено от лов, риболов и стрелба, се връщал от пътуване до Съединените щати, една от спътничките му била някоя си мисис Ванзитарт. Наскоро след това мисис Ванзитарт станала лейди Уестхолм. Бракът им често се цитираше като един от примерите за опасностите, които носят морските пътешествия. Животът на новата лейди Уестхолм изцяло преминаваше в спортни костюми, здрави туристически обувки и компанията на расови кучета. Тя ругаеше селяните и безмилостно тласкаше съпруга си към обществения живот. Когато обаче осъзна, че политиката никога не е била и няма да бъде цел в живота на лорд Уестхолм, тя благосклонно му разреши да възобнови спортните си занимания, а самата лейди се кандидатира за Парламента. Избрана със значително болшинство, лейди Уестхолм енергично се хвърли в политическия живот, бидейки особено активна при задаването на въпроси. Скоро в печата започнаха да се появяват нейни карикатури – винаги сигурен признак за успех. Като обществена деятелка тя защищаваше старомодните добродетели на семейното огнище, мероприятията за подобряване положението на жените и горещо поддържаше Обществото на народите. Имаше определени възгледи по проблеми, свързани със земеделието, жилищния въпрос и разчистването на бордеите. Беше обект на голямо уважение и на почти всеобща неприязън! Съвсем възможно бе, когато нейната партия си възвърне властта, да получи пост на заместник-министър. В момента малко неочаквано на власт бе дошло едно либерално правителство, вследствие разцепление между

лейбъристите и консерваторите.

С мрачно задоволство лейди Уестхолм гледаше след отдалечаващата се кола.

– Мъжете винаги си мислят, че могат да се наложат над жените – заяви тя.

Сара си помисли, че само един безстрашен мъж би си въобразил, че може да се наложи над лейди Уестхолм! Представи й д-р Жерар, който тъкмо беше излязъл от хотела.

– Естествено, името ви ми е познато – заяви лейди Уестхолм, като се ръкуваше с него. – Тези дни разговарях в Париж с професор Шантеро. Напоследък много сериозно съм се заела с въпроса за лечението на безимотните душевноболни. Да, много сериозно. Какво ще кажете, ако влезем вътре, докато чакаме да ни докарат по-свестен автомобил?

Наблизо се навърташе безлична, дребничка жена на средна възраст със снопчета посивяла коса – оказа се, мис Анабел Пиърс, четвъртият член от групата. Тя също беше пометена във фойето от покровителственото крило на лейди Уестхолм.

– Вие висшистка ли сте, мис Кинг?

– Тъкмо завърших медицина.

– Добре – със снизходително одобрение заяви лейди Уестхолм. – Запомнете думите ми, ако трябва да се осъществи нещо, то ще бъде дело само на жените.

За пръв път изпитваща неловкост от принадлежността си към женския пол, Сара покорно последва лейди Уестхолм.

Докаато седяха и чакаха колата, лейди Уестхолм ги уведоми, че е отказала поканата да гостува у върховния комисар по време на престоя си в Ерусалим.

– Не желяех да бъда смушавана от официалности. Предпочитах сама да проникна в нещата.

– Какви неща? – учуди се Сара.

Лейди Уестхолм продължи с обяснението, че била отседнала в хотел „Соломон“, за да не бъде обезпокоявана. Добави, че при това дала на администратора няколко идеи във връзка с по-компетентната експлоатация на хотела.

– Моят девиз е експедитивност – заяви лейди Уестхолм.

И това очевидно беше така! След четвърт час пристигна голям, изключително удобен автомобил и след като лейди Уестхолм даде съвети, как да се настани багажът, групата своевременно потегли.

Първо спряха на Мъртво море. Обядваха в Йерихон. След това,

въоръжена с пътеводителя на Бедекер, лейди Уестхолм тръгна заедно с мис Пиърс, лекаря и дебелия драгоман на обиколка из стария Йерихон, а Сара остана в градината на хотела.

Имаше леко главоболие и ѝ се искаше да бъде сама. Гнетеше я дълбока депресия – депресия, която трудно можеше да обясни. Внезапно почувства апатия и липса на интерес, не ѝ се разглеждаха забележителности, а спътниците ѝ я отегчаваха. В този момент ѝ се искаше да не се бе обвързвала с тази екскурзия до Петра. Щеше да излезе много скъпа, а и беше абсолютно сигурна, че няма да ѝ достави удоволствие! Гърмящият глас на лейди Уестхолм, безконечното цвърчене на мис Пиърс и антиционистките оплаквания на драгомана вече бяха изпокъсали нервите ѝ. Почти толкова я дразнеше и ироничното изражение на д-р Жерар – сякаш знаеше точно какво чувства тя.

Чудеше се къде ли са сега Бойнтънови – може би бяха продължили до Сирия, може да са в Баалбек или Дамаск. Реймънд – мислеше си какво ли прави Реймънд. Странно колко ясно виждаше лицето му – неговата припряност, стеснителността му, нервната напрегнатост.

По дяволите! Защо продължава да мисли за хора, които вероятно няма никога отново да види? Сцената със старата онзи ден – какво я беше прихванало да се приближи до нея и да ѝ изтърси цял куп глупости. Може други хора да са дочули нещо. Представи си, че лейди Уестхолм е била съвсем наблизо. Сара се помъчи да си спомни точно какво беше казала. Нещо, което вероятно беше прозвучало нелепо и истерично. Боже мой, колко глупаво се беше държала! Но всъщност вината не беше на Сара, а на старата Бойнтън. У нея имаше нещо, което те кара да загубиш чувството си за мярка.

Влезе д-р Жерар и се строполи на един стол, като изтриваше изпотеното си чело.

– Тфу! Тази жена заслужава да я отровят! – заяви той.

Сара трепна.

– Мисис Бойнтън ли?

– Мисис Бойнтън! Не, имам предвид тази, лейди Уестхолм. Изглежда ми невероятно, че толкова години е била омъжена и съпругът ѝ още не го е сторил. Що за човек е той?

Сара се засмя.

– О, той е от онези, които „ходят на лов, ловят риба и се упражняват в стрелба“ – обясни тя.

– Психологически това е много издържано! Той задоволява страстта си към убийство върху така наречените по-низши създания.

– Предполагам, че много се гордее с активността на жена си.

Французинът подхвърли:

– Защото до голяма степен я откъсва от къщи ли? Това е понятно – после продължи: – Та какво казахте току-що? Мисис Бойнтън? Несъмнено не би било зле да отровят и нея. Безспорно това е най-простият начин да се реши проблемът на семейството ѝ. В действителност извънредно голям брой жени заслужават да ги отровят. Всички, които са стари и грозни.

И той направи изразителна гримаса. Сара възкликна със смях:

– Ах, вие французите! Според вас няма никаква полза от жена, която не е млада и привлекателна.

Жерар сви рамене.

– Просто ние сме по-откровени. Да не би англичаните да отстъпват мястото си в превозните средства на грозни жени?

– Колко тягостен е животът – с въздишка произнесе Сара.

– Но вие не е необходимо да въздишате, мадмоазел.

– Да, но днес ми е много криво.

– Естествено.

– Какво искате да кажете с това „естествено“? – сряза го Сара.

– Много лесно можете да откриете причината, ако изследвате откровено душевното си състояние.

– Смятам, че ме потискат спътничките ни. Ужасно е, нали, но наистина мразя жените! Когато са некадърни и видиотени като мис Пиърс, ме дразнят, но когато са компетентни като лейди Уестхолм, направо ме вбесяват.

– Бих казал, не е възможно тези двете да не ви дразнят. Лейди Уестхолм е напълно пригодена към живота, който води, доволна е от него, а се радва и на абсолютен успех. Мис Пиърс дълги години е работила като детска възпитателка, после ненадейно получила малко наследство, което ѝ дало възможност да осъществи отдавнашната си мечта да пътува. До този момент пътешествието задоволява очакванията ѝ. Следователно за вас, чието желание току-що е било осуетено, е естествено да мразите хората, успели повече в живота.

– Може би сте прав – мрачно произнесе Сара. – Как потресавашо точно четете мисли. Аз непрекъснато се самозалъгам, а вие ми пречите в това отношение.

В този момент се завърнаха останалите. Най-изтощен от тримата изглеждаше гидът. Беше съвсем потиснат и по пътя до Аман едва ли даде повече информация.

Сега пътят се виеше нагоре над река Йордан, лъкатушеше на големи и малки завои, а розови цветове надничаха от скупчени храсти олеандри.

Късно следобед пристигнаха в Аман и след като разгледаха набързо античния театър, си легнаха преди обичайното време. На другата сутрин трябваше да тръгнат рано, защото им предстоеше цял ден път през пустинята до Маан.

Потеглиха малко след осем часа. Групата бе в мълчаливо настроение. Денят беше горещ и безветрен и до обед, когато спряха, за да изядат сухата храна, която носеха, настъпи истински задух. Неприятното чувство в горещ ден да сте натъпкани заедно с още трима души, беше поизнервило всички.

Лейди Уестхолм и д-р Жерар малко раздражено спореха за Обществото на народите. Лейди Уестхолм горещо го поддържаше. От своя страна французинът реши да поостроумничи за сметка на международната организация. От отношението на Обществото към Абисиния и Испания те минаха към някакъв граничен спор, за който Сара изобщо не беше чувала, а оттам към дейността му за забрана на бандите, пренасящи наркотици.

– Трябва да се съгласите, че то извърши чудесна работа. Чудесна! – отсече лейди Уестхолм.

Д-р Жерар сви рамене.

– Може би. Но и на чудесна цена!

– Въпросът е много сериозен. При закона за опасните наркотици.

Спорът продължи.

Мис Пиърс изцвърча по посока на Сара:

– Наистина, изключително интересно е да се пътува в компанията на лейди Уестхолм.

Сара ледено процеди: „Така ли?“, но мис Пиърс не долови студенината и доволна продължи:

– Толкова често съм срещала името ѝ по вестниците. Колко умно е жените да се проявяват в обществения живот и да държат на своето. Как се радвам винаги, когато една жена успява да направи нещо!

– Защо? – свирепо запита Сара.

Мис Пиърс зяпна и леко запелтечи.

– О, защото... искам да кажа... просто, защото... е, добре... толкова хубаво е, че жените наистина могат да вършат някои неща!

– Не съм съгласна – възрази Сара. – Хубаво е, когато който и да е човек може да осъществи нещо значително! Никак не е важно дали е

мъж или жена. Каква е разликата?

– Е, разбира се... – заекна мис Пиърс. – Да... признавам... естествено, разглеждайки въпроса в тази светлина.

Но възторгът ѝ се беше поизпарил. Сара продължи по-кратко:

– Извинявайте, но наистина мразя това разграничаване между половете. „Съвременното момиче има изцяло делово отношение към живота.“ И други фрази от този род. Съвсем не е така! Някои момичета са делови, а други не. Някои мъже са сантиментални и с объркани мозъци, а други – логични и с ясни глави. Просто съществуват различни видове мислене. Полът важи само за неща, които са непосредствено свързани с него.

При думата „пол“ мис Пиърс се поизчерви и умело смени темата.

– Как да не ти се поиска малко сенчица – промърмори тя. – Но и цялата тази пустош е чудесна, нали?

Сара кимна.

Да, мислеше си тя, тази пустош е удивителна... целебна... спокойна... Никакви хора, които да те тревожат с досадните си взаимоотношения... Никакви парливи лични проблеми! Чувстваше, че най-сетне се е отървала от Бойнтънови. Освободила се е от онова странно, непреодолимо желание да се намесва в живота на хора, чиято орбита ни най-малко не влиза в допир с нейната собствена. Усети облекчение и покой. Тук имаше самота, безлюдие, простор... Да, истински покой.

Само че, естествено, не беше сама, за да му се наслаждава. Лейди Уестхолм и д-р Жерар бяха приключили с въпроса за наркотиците и сега водеха спор за невинните млади жени, които разни злодеи изнасяли за аржентинските кабарета. По време на целия разговор д-р Жерар беше казал лекомислено някои неща, което лейди Уестхолм, лишена от чувство за хумор, както всеки истински политик, намираше за съвсем възмутително.

– Сега продължаваме, да? – обяви драгоманът.

До залез слънце оставаше около час, когато най-сетне стигнаха до Маан. Около колата се тълпяха мъже със странни лица. След кратък престой продължиха нататък.

Сара гледаше равната пустинна земя и не можеше да проумее къде би могла да се намира скалистата крепост на Петра. Та нали погледите им стигаха с километри наоколо? Не се виждаха никакви планини, никакви хълмове. Тогава дали оставаше още много до край на пътуването им?

Стигнаха селото Аин Муса, където трябваше да останат колите.

Тук ги чакаха коне – мършави и жалки създания. Мис Пиърс ужасно се разтревожи, че чистичката ѝ рокля е неподходяща за езда. Лейди Уестхолм благоразумно беше надянала панталони за езда, което вероятно не особено подхождаше на фигура като нейната, но пък бе несъмнено практично.

Изведоха конете от селото и тръгнаха по една хлъзгава пътека с ронливи камъчета. Почвата поддаваше и животните се плъзгаха надолу. Слънцето клонеше към залез.

От дългото пътуване в задушната кола Сара се чувстваше много изморена. Главата ѝ се въртеше. Ездата ѝ се струваше като насън. По-късно, когато си спомняше за нея, ѝ изглеждаше, сякаш пред краката ѝ се е отваряла бездната на ада. Пътят се виеше надолу. Около тях се изправяха очертанията на канари – надолу, надолу към недрата на земята, през лабиринт от червени скали. Скалите вече се издигаха и от двете им страни. Но Сара имаше чувството, че все по-стесняващото се дефиле заплашително се впива в гърлото ѝ.

В главата ѝ неясно се въртеше: „Надолу към долината на смъртта. Надолу към долината на смъртта“.

Все по-нататък и по-нататък. Смрачи се – яркочервеният цвят на скалите избледня – а хората продължаваха напред, лъкатушеха насамнатам, пленници изгубени в недрата на земята.

Сара си помисли: „Всичко това е фантастично, невероятно... един мъртъв град.“ И отново като рефрен в ушите ѝ зазвуча: „Долината на смъртта...“

Запалиха фенери. Конете криволичеха по тесните пътеки. Ненадейно скалите се отдръпнаха и групата излезе на открито. Далеч пред тях се виждаха скупчени светлини.

– Това лагер – каза гидът.

Конете слабо ускориха ход – едва-едва се влачеха, – но колкото и изгладнели и обезсърчени да бяха, все пак показаха нещо като ентузиазъм. Сега пътят минаваше по чакълесто речно корито. Светлините се приближиха.

Виждаха се скупчени шатри и над тях се открояваше още един ред на фона на скала. В канарата зееха пещери.

Най-сетне пристигаха. От шатрите изтичаха прислужници бедуини.

Сара се втренчи в една пещера. На входа ѝ се открояваше някаква фигура. Какво беше това? Идол? Някакъв гигантски тумбест истукан?

Не, всъщност трепкащите светлини го правеха да изглежда толкова голям. Но все пак трябва да беше някакъв идол, седнал неподвижно,

надвиснал над всичко това...

И изведнъж сърцето ѝ се преобърна. Изчезна чувството на покой, на бягство от действителността, което беше породила у нея пустинята. Свободата отново се беше сменила с плен. Бе слизала с коня в тази тъмна лъкатушна долина, а тук като главна жрица на някакъв забравен култ, като чудовищен, раздут женски Буда седеше мисис Бойнтън.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Мисис Бойнтън беше тук, в Петра.

Сара машинално отговаряше на отправените към нея въпроси. Дали ще вечеря веднага – вечерята била готова – или би желала първо да се измие? Къде би предпочела да ношува – в шатра или в пещера?

На последния въпрос отвърна без колебание. В шатра. При мисълта за пещера потрепера – пред нея изплува видението на чудовищната тумбеста фигура. (Защо ли нещо у тази жена изглеждаше нечовешко?)

Най-сетне тя тръгна след един от местните слуги, Той беше облечен в сивокафяви тесни панталони с много кърпки по тях, размъкнати гетри и парцаливо, крайно износено сако. На главата националната му кефия с дълбоки, закриващи врата гънки, беше закрепена с усукан шнур от черна коприна, тясно прилепнал към темето. Сара се любуваше на леката му полюляваща се походка и непринудената гордост, с която държеше главата си. Безвкусна и нелепа изглеждаше само европейската част от костюма му. Сара си помисли: „Цялата цивилизация е нелепа – цялата! Ако не беше цивилизацията, нямаше да съществува такава твар като мисис Бойнтън! При първобитните племена сигурно отдавна щяха да я заколят и изядат!“

Полуиронично осъзна, че е преуморена и на границата на възможностите си. Но само след едно измиване, с топла вода и малко пудра на лицето пак се почувства предишната Сара – хладнокръвна, самоуверена, и засрамена от паниката, която неотдавна я беше обзела.

Прокара гребена през гъстата си черна коса, като хвърляше изкосо поглед върху отражението си в едно доста мизерно огледалце при трепкащата светлина на малка газена лампичка.

После разтвори платнището на входа и излезе в нощта, на път към голямата шатра долу.

– Вие... тук?

Възкликанието беше тихо – в него имаше смайване и недоверие.

Тя се извърна и срещна очите на Реймънд Бойнтън. Колко изненадан беше изразът им! Нещо в него я накара да занемее, едва ли не от уплаха. Такава неимоверна радост... Сякаш беше съзрял райско видение – такава почуда, заслепление, благодарност и покорство се четяха в очите му! Никога, до края на живота си, Сара нямаше да забрави този поглед! Може би именно така прокълнатите вдигат очи, за да съзрат райа...

Този тих, треперещ глас я разтърси. Той накара сърцето ѝ да се преобърне в гърдите. Почувства се свенлива, уплашена, смирена и все пак ненадейно щастлива от властта си. И съвсем простичко каза:

– Да.

Той се приближи – все още заслепен, все още едва вярващ на очите си.

После внезапно сграбчи ръката ѝ.

– Това действително сте вие. Вие сте истинска. Най-напред ви помислих за привидение, защото напоследък толкова много мисля за вас – запъна се, после продължи: – Обичам ви, разбирате ли? Обичам ви от мига, когато ви видях във влака. Сега съм сигурен в, това. Искам и вие да го знаете, за да ви стане ясно, че не аз – същинският аз – съм този, който се държи, толкова невъзпитано. Разберете ме, даже и сега не мога да отговарям за себе си. Бих могъл да сторя... всичко! Бих могъл да ви отмина или да не ви поздравя, но много искам да знаете, че не аз – истинският аз – съм отговорен за това. То се дължи на нервите ми. Не мога да се контролирам. Когато тя ми каже да сторя нещо, аз ѝ се подчинявам! Неврите ми ме карат да ѝ се подчиня! Ще ме разберете, нали? Ако трябва, презирайте ме...

Тя го прекъсна. Гласът ѝ стана тих и неочаквано ласкав.

– Няма да ви презирам.

– Все пак съм напълно достоен за презрение! Би трябвало... да мога да се държа като мъж.

Сара отвърна – донякъде като отглас от съвета на Жерар, но повече като израз на собствените си познания и надежда – и в ласкавия ѝ глас прозвъня сигурност и осъзната власт.

– Сега ще бъдете мъж.

– Наистина ли? – гласът му беше тъжен. – Може би...

– Сега ще имате смелост. Сигурна съм.

Той се отдръпна, отметна назад глава.

– Смелост ли? Да, точно тя ми трябва. Смелост! Внезапно се наведе и докосна с устни ръката ѝ. След минута вече се беше скрил в мрака.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Сара влезе в голямата шатра. Там намери тримата си спътници. Те вечеряха. Гидът обясняваше, че в лагера имало и друга група.

– Пристигнали преди два дни. Отиват вдругиден. Американци. Майката, много дебела, много трудно докарала тук! Носили носачи на стол – казват много трудна работа, много изпотени, да.

Изведнъж Сара избухна в смях. Но естествено, всичко това всъщност беше много смешно!

Дебелият Драгоман я погледна с благодарност. Задачата му съвсем не беше лесна. През този ден лейди Уестхолм му беше възразявала три пъти, позовавайки се на своя „Бедекер“, а сега пък не одобряваше предоставеното ѝ легло. Беше благодарен на единствения член от групата, който изглеждаше в необяснимо добро настроение.

– Ха! – каза лейди Уестхолм. – Мисля, че тези хора бяха в „Соломон“. Когато пристигнахме тук, познах бабата. Мисля, че ви видях да разговаряте с нея в хотела, мис Кинг.

Сара виновно се изчерви, с надеждата, че лейди Уестхолм не е дочула много от онзи разговор.

„Наистина, какво ме беше прихванало“ – отчаяно си помисли тя.

Междувременно лейди Уестхолм беше произнесла присъдата си:

– Съвсем безинтересни хора. Провинциалисти.

Мис Пиърс угоднически захмъка, а лейди Уестхолм се впусна да разказва за най-различни видни и интересни американци, е които се била запознала напоследък.

Тъй като времето беше необичайно горещо за сезона, решиха на сутринта да потеглят рано.

Четиримата се събраха за закуска в шест часа. Не се мяркаше никой от Бойнтънови. След като лейди Уестхолм разкритикува и отсъствието на плодове, компанията закуси с чай, консервирано мляко и пържени яйца в щедро количество лой, заобиколено с изключително солен бекон.

После потеглиха, като лейди Уестхолм и д-р Жерар с особено оживление от страна на дамата заобсъждаха лечебните свойства на витамините и подходящата храна за работническата класа.

Откъм лагера някой внезапно извика за поздрав и ге спряха, за да дочакат още един член на групата. Това беше мистър Джефърсън Коуп, който бързаше след тях, а приятното му лице беше зачервено от тичането.

– Естествено, ако не възразявате, бих желал тази сутрин да се присъединя към вашата компания. Добро утро, мис Кинг. Доста съм изненадан да срещна тук вас и д-р Жерар. Какво ви е мнението за тази гледка?

И той посочи с ръка фантастичните червени скали, които се простираха във всички посоки.

– Мисля, че е удивителна и малко страшничка – каза Сара. – Винаги съм си представяла това място като нещо романтично и призрачно – „червеният като роза град“. Но то е много по-реално – като... като сурово телешко месо.

– Да, много прилича по цвят – потвърди мистър Коуп.

– Но все пак е удивително – съгласи се Сара.

Групата се заизкачва нагоре. Придружаваха ги двама водачи бедуини. Високи, с непринудена осанка, те невъзмутимо крачеха с подкованите си обувки, абсолютно стабилни по хлъзгавия скат. Скоро започнаха трудностите. Сара и д-р Жерар понасяха височините. Но мистър Коуп и лейди Уестхолм съвсем не изглеждаха възхитени от пътя, а колкото до нещастната мис Пиърс – нея трябваше едва ли не да я пренасят през стръмните места – очите ѝ бяха затворени, лицето позеленяло, а гласът ѝ се извисяваше в непрекъснат вопъл.

– Никога не съм можела да гледам отвисоко. Никога, още от малка.

Веднъж обяви, че имала намерение да се върне, но когато погледна назад към стръмнината, лицето ѝ придоби още по-зелен оттенък и тя с неохота реши, че единственият изход е да продължи нататък.

Д-р Жерар се държеше мило и се стараеше да ѝ вдъхва увереност. Той тръгна отзад, като държеше между нея и отвесния наклон една пръчка и мис Пиърс си призна, че илюзията за парапет до голяма степен я кара да превъзмогне замайването си.

Малко запъхтяна, Сара запита драгомана Махмуд, който въпреки обемистите си пропорции не даваше признаци на умора:

– Не ви ли е трудно да водите нагоре някои туристи? Искам да кажа, възрастни.

– Винаги, винаги трудно – спокойно потвърди Махмуд.

– А всякога ли се мъчите да ги водите?

Махмуд сви едрите си рамене.

– Обичат идва. Плащали, видят тези неща. Искат види. Водачи бедуини много ловки, много сигурни в краката, винаги справят се.

Най-сетне стигнаха върха. Сара дълбоко пое дъх.

Навсякъде около и под тях се простираха кървавочервените скали – една странна, невероятна местност, единствена по рода си в света. Тук,

в кристално чистия утринен въздух, хората стояха като богове, в чиито нозе лежи един по-недостоеен свят, свят на бушуващо насилие.

Тук, както им обясни гидът, беше Жертвеникът – „Високото място“. Показа им едно издълбано в гладката скала пред нозете им корито.

Сара се отдалечи от групата, за да не чува заучените фрази, които така свободно се лееха от устата на драгомана. Тя седна на една скала, прокара ръце през гъстата си черна коса и се загледа в света, който лежеше в нозете ѝ. Не след дълго усети, че до нея стои някой. Чу гласа на д-р Жерар:

– Осъзнавате ли сега колко голямо е предлаганото от дявола изкушение в Новия завет? Сатаната завел нашия бог на върха на една планина и му показал света. „Всичко това ще ти дам, ако паднеш да ми се поклониш.“ Колко по-голямо е тук горе изкушението да бъдеш бог на материалната сила.

Сара се съгласи с него, но мислите и толкова явно бродеха някъде другаде, че Жерар я наблюдаваше с известна изненада.

– Вие много дълбоко обмисляте нещо – каза той.

– Да, вярно е – тя се обърна към него със смутено изражение. – Наистина удивителна е идеята да се направи жертвеник тук горе. Понякога си мисля – не сте ли съгласен с мен – че жертвата е необходима... Искам да кажа, че понякога придаваме прекалено голямо значение на живота. В действителност смъртта не е толкова важна, колкото си мислим.

– Ако смятате така, мис Кинг, не е трябвало да се залавяте с нашата професия. За нас смъртта е нашият враг и винаги трябва да бъде така.

Сара потръпна.

– Да, предполагам, че сте прав. И все пак, толкова често смъртта би могла да реши някой проблем. Дори е възможно да означава и по-пълноценен живот...

– По-добре е един човек да умре за народа! – тържествено процитира Жерар.

Сара слисана извърна към него лицето си.

– Нямах предвид... – гласът в секна. Към тях приближаваше Джефърсън Коуп.

– Та това е извънредно забележително място – обяви той. – Извънредно забележително и аз съм твърде доволен, че не го пропуснах. Не се боя да призная, че макар и мисис Бойнтън да е без съмнение изключителна жена – прекомерно се възхищавам от смелостта и решителността ѝ да дойде тук – все пак пътуването с нея безспорно усложнява нещата. Здравето ѝ е разклатено и предполагам, че това, естествено, я кара

малко да не се съобразява с чувствата на околните, но сякаш не ѝ идва на ум, че семейството ѝ би желало понякога да отива на екскурзии без нея. Просто тя дотолкова е свикнала те да се въртят около нея, че предполагам, не смята...

Мистър Коуп прекъсна изречението си. Приятното му, добродушно лице изглеждаше малко разтревожено и смутено.

– Знаете ли – каза той, – чух за мисис Бойнтън нещо, което много ме обезпокои.

Сара отново беше потънала в мислите си – гласът на мистър Коуп само приятно галеше ушите ѝ като ласкавото ромолене на далечен ручей, но д-р Жерар запита:

– Така ли? А какво именно?

– Научих го от една дама, с която случайно се запознах в хотела в Тивериада. Отнасяше се до една прислужница, която работела у мисис Бойнтън. Както разбрах, девойката била, щяла...

Мистър Коуп поспря, тактично погледна към Сара и сниши гласа си.

– Щяла да има дете. Както изглежда, старата открила това, но очевидно се отнасяла съвсем меко към нея. А после, няколко седмици преди да се роди детето, я изгонила от дома си.

Д-р Жерар вдигна вежди.

– Аха – замислено произнесе той.

– Моята осведомителна изглеждаше съвсем сигурна в думите си. Не знам дали сте съгласен с мен, но това ми се струва много жестока и безсърдечна постъпка. Не мога да разбера...

Д-р Жерар го прекъсна:

– Би трябвало да се помъчите да разберете. Несъмнено този инцидент е доставил на мисис Бойнтън значителна доза тихо задоволство.

Мистър Коуп възмутено го погледна.

– Не, господине – натъртено произнесе той. – Това не мога да повярвам. Подобна идея е абсолютно немислима.

Д-р Жерар тихо произнесе:

– Тогава, като отново размишлявах за всичките угнетения, които стават под слънцето, и видях сълзите на угнетяваните, че нямаше за тях утешител. И че силата беше в ръката на ония, които ги угнетяваха, а за тях нямаше утешител. Затова аз облажавах умрелите, които са вече умрели, повече от живите, които са още живи; а по-щастлив и от двамата считах оня, който не е бил още, който не е виждал лошите дела, които стават под слънцето; защото той не познава злото, което навеки е

вкоренено на земята.

Той прекъсна цитата и каза:

– Уважаеми господине, аз съм посветил живота си на странностите, които се крият в човешкия разум. Не е хубаво да обръщаме лице само към приятната страна на живота. Под благоприличието и условностите на всекидневното лежи необятен резервоар от чудноватости. Например, съществува такова нещо като наслаждение от жестокостта заради самата нея. Но когато откриете това, под него лежи нещо още по-дълбоко. Желанието, тъмното, достойно за съжаление желание да бъдеш оценен. Ако това се осуети, ако поради непривлекателния си характер човекът не е в състояние да получи търсената от него реакция, той се насочва към други методи – защото трябва да го забележат, с него трябва да се съобразяват – и оттам произлизат неизброимите странни извратености. Както и всяка друга страст, склонността към жестокост може да се култивира, може да овладее един човек...

Мистър Коуп се изкашля.

– Смятам, д-р Жерар, че малко преувеличавате. Наистина, тук горе въздухът е така великолепен...

И той започна бавно да отстъпва от тях. Жерар леко се усмихна. Пак погледна към Сара – лицето ѝ беше застинало в младежка непримиримост. Прилича на млад съдия, издаващ присъда, помисли си той...

Извърна се, тъй като към него несигурно пристъпваше мис Пиърс.

– Вече слизаме – развълнувано изцвърча тя. – Божичко! Уверена съм, че в никакъв случай няма да успее, но гидът казва, че надолу се слизало по съвсем друг маршрут, който бил много по-лесен. Дано да е така, защото още от малка не мога да гледам от високо...

Пътят надолу минаваше покрай един водопад. Макар и да се срещаха ронливи камъни, криещи известни опасности за глезените, поне нямаше главозамайващи пейзажи.

Членовете на групата се завърнаха в лагера изморени, но в добро настроение и с отличен апетит за късния обед. Минаваше два часа.

Бойнтънови обядваха на голямата маса в централната шатра. Тъкмо привършваха.

Лейди Уестхолм се обърна към тях с възможно най-снизходителния си тон:

– Действително, изключително интересна сутрин. Петра е удивително място.

Карол, към която сякаш бяха отправени думите, хвърли бърз поглед към майка си и промълви:

– Да, да... наистина – и пак замлъкна.

С чувството, че е изпълнила дълга си лейди Уестхолм се нахвърли върху своята порция.

Докато се хранеха, четиримата чертаеха проекти за следобеда.

– Мисля през по-голямата част от следобеда да си почивам – обяви мис Пиърс. – Смятам за важно човек да не се пресилва.

– Аз ще отида на разходка, за да изследвам околността – каза Сара.

– А вие, д-р Жерар?

– Ще дойда с вас.

Лъжицата на мисис Бойнтън така издрънча на пода, че всички подскочиха.

– Смятам да последвам вашия пример, мис Пиърс – каза лейди Уестхолм. – Може да почета двайсет-трийсет минути, а после ще легна да си почина поне за един час. След това, може би, една кратка разходка, просто така.

Бавно, подпомагана от Ленъкс, старата мисис Бойнтън с мъка се изправи на крака. Постоя така за миг, после заговори с неочаквана дружелюбност:

– По-добре е вие всички да се поразходите следобед.

Беше доста интересно да се види колко слисани останаха членовете на семейството.

– Но как така, мамо, а ти?

– Нямам нужда от никого. Приятно ми е да си поседя сама е книгата. А за Джини е по-добре да не отива. Тя трябва да легне да поспи.

– Не съм уморена, мамо. Искам да отида с другите.

– Уморена си. Имаш главоболие! Трябва да се пазиш. Отивай да спиш. Знаем какво е най-подходящо за теб.

– Аз... аз...

С отметната назад глава момичето я гледаше непокорно. После клепачите му се спуснаха, затрепкаха...

– Глупаво дете – каза мисис Бойнтън. – Отивай си в шатрата.

И тя с накуцване излезе, последвана от другите.

– Божичко – възкликна мис Пиърс. – Какви особени хора. Такъв странен цвят на лицето има майката. Съвсем е червена. Предполагам, че от сърцето. Сигурно много я мъчи.

А Сара си помисли: „Тя ги пуска на свобода следобед. Знае, че Реймънд иска да бъде с мен. Защо? Капан ли е това?“

Следобеда тя си отиде в шатрата и се преоблече в ленена рокля, която ѝ държеше хладно, а тази мисъл не я напускаше. От миналата вечер

чувството ѝ към Реймънд беше прераснало в силна покровителствена нежност. Значи това била любовта – страданието, заради другия, желанието, на всяка цена да отклониш болката от любимия... Да, тя обича Реймънд Бойнтън. Те са като Свети Георги и ламята, само че в разменни роли. Тя е избавителят, а Реймънд – окованата жертва.

А мисис Бойнтън е ламята. Една ламя, чиято внезапна дружелюбност изглеждаше несъмнено злокобна за подозрително настроената Сара.

Беше около три и четвърт, когато Сара тръгна надолу към голямата шатра.

Лейди Уестхолм седеше на един стол. Въпреки горещината тя не се бе отказала от практичната си вълнена спортна пола. В скута ѝ лежеше докладът на някаква кралска комисия. Д-р Жерар разговаряше с мие Пиърс, която стоеше до шатрата си и държеше в ръце книга със заглавие „По следите на любовта“, рекламирана на корицата като вълнуващо четиво за страсти и недоразумения.

– Мисля, че не е разумно да се ляга толкова скоро след обяда – обясняваше мис Пиърс. – Нали разбирате, храносмилането. В сянката на шатрата е толкова прохладно и приятно. Божичко, мислите ли, че е разумно онази стара дама да седи горе на слънце?

Всички обърнаха погледи към хребета на канарата пред тях. Мисис Бойнтън стоеше, както и предишната вечер – пред входа на пещерата си като един неподвижен Буда. Никакъв друг смъртен не се мяркаше наоколо. Целият персонал на лагера спеше. Някъде наблизко, следвайки очертанията на долината, се придвижваше групичка хора.

– Поне веднъж добрата мама да им позволи да се забавляват без нея – отбеляза д-р Жерар. – Може би някакво ново коварство от нейна страна?

– Знаете ли – каза Сара, – точно това си помислих и аз.

– Какви скептици сме ние двамата. Хайде, елате да отидем при бегълците.

Те оставиха мис Пиърс с вълнуващото ѝ четиво и потеглиха. Още щом минаха извивката на долината, настигнаха другата компания, която се движеше бавно. За пръв път Бойнтънови изглеждаха щастливи и безгрижни.

Ленъкс и Надин, Карол и Реймънд, мистър Коуп с широка усмивка на лицето и новонристигналите Жерар и Сара – след малко всички те се смееха и разговаряха.

Неочаквано се породило някакво необузвано веселие.

Всеки от тях имаше чувството, че това е откраднато удоволствие, открадната радост и затова ѝ се наслаждаваха изцяло. Сара и Реймънд не се отделиха. Сара вървеше с Карол и Ленъкс. Съвсем наблизо зад тях д-р Жерар бърбеше с Реймънд. Надин и Джефърсън Коуп вървяха малко встрани.

Изведнъж французинът наруши приятното оживление. От известно време думите с мъка излизаха от устата му. Той внезапно спря.

– Хиляди извинения. Опасявам се, че ще трябва да се върна.

Сара го погледна.

– Нещо не е в ред ли?

Той кимна.

– Да, треска. Още от обед започна.

Сара го погледна внимателно.

– Малария ли?

– Да. Ще се върна, да си взема хинин. Надявам се, че този пристъп няма да бъде тежък. Остана ми в наследство от едно пътуване до Конго.

– Да дойда ли с вас? – попита Сара.

– Не, не. Нося си чантичката с лекарствата. Проклетата неприятност. Вие, останалите, си продължавайте.

И той забърза по посока към лагера.

За миг Сара се загледа колебливо след него, после срещна погледа на Реймънд, усмихна му се и забрави за французина.

Известно време шестимата – тя и Карол, Ленъкс, мистър Коуп, Надин и Реймънд – се движеха заедно.

После, кой знае как, те двамата е Реймънд се озоваха сами. Вървяха, изкачваха се по скали, заобикаляха остри ръбове и най-сетне седнаха да си починат на едно сенчесто място.

Мълчание – пръв го наруши Реймънд:

– Как се казвате? Кинг, знам. Но малкото ви име?

– Сара.

– Сара. Може ли да ви наричам така?

– Разбира се.

– Сара, ще ми разкажете ли нещо за себе си?

Облегната на камъните, тя заговори, разказваше му за живота си у дома в Йоркшир, за кучетата си и за лелята, която и беше отгледала.

После на свой ред Реймънд ѝ разказа, малко разпокъсано, за своя собствен живот.

След това последва дълго мълчание. Ръцете им се намериха. Те седяха хванати като деца, удивително щастливи.

А сетне, когато слънцето започна да се снишава, Реймънд се изправи.

– Сега се връщам – каза той. – Не, не с теб. Искам да бъда сам. Трябва да кажа, трябва да сторя нещо. Щом го извърша, щом докажа пред себе си, че не съм страхливец – тогава... тогава... няма да се срамувам да дойда при теб и да те помоля за помощ. Разбираш ли, ще имам нужда от помощ. Може би ще се наложи да ти искам назаем пари.

Сара се усмихна.

– Радвам се, че си реалист. Можеш да разчиташ на мен.

– Но първо трябва да извърша това сам.

– Какво е то?

Момчешкото лице внезапно придоби строго изражение. Реймънд Бойнтън произнесе:

– Трябва да изпробвам смелостта си. Сега или никога.

Сетне той рязко се извърна и закричи.

Сара се облегна на скалата и загледа след отдалечаващата се фигура. Нещо в думите му бе пробудило у нея неясна тревога. Беше й се сторил толкова напрегнат, така ужасно сериозен и съсредоточен. За миг й се поиска да беше отишла е него...

Ала тя строго се укори за това. Реймънд беше пожелал да остане сам, да изпита току-що откритата си смелост. Това бе негово право.

Но е цялото си сърце тя се молеше тази смелост да не го напусне...

Слънцето залязваше, когато Сара отново съзря лагера. Докато приближаваше, можеше да различи в здрача зловещата фигура на мисис Бойнтън, все още седнала пред входа на пещерата. При вида на тази отблъскваща, неподвижна фигура Сара леко потръпна.

Забърза по пътеката под канарата и влезе в осветената голяма шатра.

Лейди Уестхолм седеше и плетеше морскосиня блуза – около врата й беше навито вълнено гранче. Мис Пиърс бродираше покривчица за маса с анемично бледосинкави незабравки, като същевременно слушаше лекция, как трябва да се преустрои бракораководното съдопроизводство.

Влизаха и излизаха прислужници, заети с приготовления за вечерята. Бойнтънови седяха на шезлонги в дъното на шатрата и четяха. Появи се Махмуд, изпълнил с достойнство дебелото си тяло и ги заукорява с жаловит тон. Много хубава разходка бил уредил за след чая, но в лагера нямало никой... Сега програмата съвсем се объркала... Много поучително посещение на градеж от времето на навуейците.

Сара побърза да го успокои, че всички те са прекарвали чудесно времето.

Тя продължи към шатрата си, за да се измие за вечеря. На връщане спря до тази на д-р Жерар, и тихо го извика по име.

Нямаше отговор. Тя повдигна платнището и надникна вътре. Лекарят лежеше неподвижно на леглото си. Сара безшумно отстъпи назад – надяваше се да е заспал.

Приблужи се един слуга и посочи към голямата шатра. Очевидно вечерята беше готова. Тя пак заслиза бавно. Всички останали се бяха събрали около масата с изключение на д-р Жерар и мисис Бойнтън. Изпратиха един прислужник да съобщи на старата дама, че вечерята е готова. После вън внезапно настъпи суматоха. В шатрата се втурнаха двама изплашени слуги и възбудено заговориха на драгомана на арабски.

Махмуд объркано се огледа наоколо и излезе навън. Сара отиде при него, водена от внезапен порив.

– Какво е станало? – попита тя.

Махмуд отвърна:

– Старата дама. Абдул казва, че зле – не можела да се движи.

– Ще дойда с вас да видя.

Сара ускори крачките си. Следвайки Махмуд, тя се заизкачва по канарата, докато стигна до седналата на стола фигура, докосна пълните ръце, напипа пулса, наведе се над нея...

Когато се изправи, лицето ѝ беше преbledняло.

По същия път се върна назад до шатрата. На входа спря за миг, загледала към групата в дъното на масата. Когато заговори, гласът ѝ се стори рязък и неестествен.

– Много съжалявам – наложи се да се обърне към Ленъкс, главата на семейството. – Майка ви е мъртва, мистър Бойнтън.

И удивително, сякаш някъде отдалеч, се вгледа в лицата на петима, за които това съобщение означаваше свобода...

ЧАСТ ВТОРА

ГЛАВА ПЪРВА

Полковник Карбъри се усмихна на госта си, който седеше срещу него на масата, и вдигна чаша:

– И така, да пием за престъплението?

Очите на Еркюл Поаро светнаха в знак на съгласие с подходящия тост.

Бе пристигнал в Аман с препоръчително писмо до полковник Карбъри от полковник Рейс.

Карбъри беше любопитен да види тази световноизвестна личност, към чиито способности неговият стар приятел и помощник от Ънтелиджънс сървис бе изразил такова безгранично уважение.

„Най-изисканото психологическо умозаключение, което някога ще срещнеш!“ – беше писал Рейс за разкриването на убийството в Шейтана.

– Трябва да ви покажем всичко възможно от околността – каза Карбъри, като засукваше малко раздърпаните си прошарени мустаци.

Той беше небрежен, набит мъж, среден на ръст, с почти плешива глава и блуждаещи, меки сини очи. Никак не приличаше на военен. Дори не изглеждаше и особено бдителен. Ни най-малко не отговаряше на представата за човек на дисциплината. И все пак той имаше власт.

– Например Джераш – каза той. – Интересуват ли ви подобни неща?

– Всичко ме интересува!

– Правилно – каза Карбъри. – Това е единственият начин да се реагира на живота. – Той замълча. – Кажете ми, не чувствате ли понякога, че специалното ви занимание сякаш ви преследва?

– Пардон?

– Добре де, по-просто казано, отивате някъде с надеждата да си починаете от престъпленията, а вместо това пред вас изникват трупове?

– Случвало се е, да, неведнъж.

– Хм – произнесе полковник Карбъри с особено замислено изражение. Сетне внезапно се опомни.

– Сега имаме един труп, което не ми е много приятно.

– Наистина ли?

– Да. Тук в Аман. Стара американка. Отишла със семейството си до Петра. Тежко пътуване, необичайна за сезона горещина, старата жена с болно сърце, трудностите по пътя малко по-големи от очакваните, допълнително натоварване на сърцето – и пукнала!

– Тук, в Аман?

– Не, долу в Петра. Днес донесоха тялото.

– Аха!

– Всичко съвсем естествено. Абсолютно възможно. Най-вероятното, което може да се случи на този свят. Само че...

– Да? Само че...

Полковник Карбъри се почеса по плешивата глава.

– Останах е впечатление, че семейството ѝ я е очистило!

– Аха. А какво ви кара да мислите така?

Полковник Карбъри отвърна със заобикалки на този въпрос.

– Неприятна старица изглежда. Няма загуба. Общото впечатление, че добре е сторила, като пукнала. Във всеки случай, много трудно да се докаже нещо, докато роднините ѝ са солидарни и ако трябва, лъжат, без да им мигне окото. Не ни трябва усложнения или пък международни неприятности. Най-лесното е да не се разбутва. Всъщност, нищо за което да се хванеш. Някога познавах един доктор. Казваше ми често имал подозрения за свои пациенти – малко по-раничко си отивали от този свят! Та той казваше – най-добре е да си траеш, освен ако нямаш нещо дяволски сигурно, за което да се хванеш! Иначе само ще се развони гадно, случат непотвърден, черно петно върху един добросъвестен, трудолюбив лекар. Не е лъжа. И все пак – отново се почеса по главата. – Аз съм човек на реда – неочаквано заяви той.

Връзката на полковник Карбъри беше отишла под лявото му ухо, чорапите му бяха свлечени, самото скъсано и на лекета. И все пак Еркюл Поаро не се усмихна. Той достатъчно ясно прозря прецизността в ума на полковник Карбъри, точно подредените факти, стройно систематизираните впечатления.

– Да. Аз съм акуратен човек – повтори полковник Карбъри. Той махна напосоки с ръка. – Не обичам бъркотиите. Когато попадна на нещо объркано, иска ми се да го изясня. Разбирате ли ме?

Еркюл Поаро сериозно кимна с глава. Той разбираще.

– Не е ли имало лекар там? – попита той.

– Имало двама. Единият обаче лежал от малария. А другото е момиче – тъкмо излязло от медицинската. Все пак, предполагам, че си знае работата. В смъртта не е имало нищо особено. Сърцето на старата било

разхлопано. От известно време взимала лекарства. Наистина няма нищо чудно, че така внезапно е хвърлила топа.

– Тогава какво ви тревожи, приятелю? – внимателно попита Поаро.

Полковник Карбъри спря на него обезпокоените си сини очи.

– Да сте чували за един французин на име Жерар? Теодор Жерар?

– Несъмнено. Много забележителен човек в неговата област.

– Да де, лудниците – потвърди полковник Карбъри. – Увлечението ви на четиригодишна възраст по някоя чистачка е причина на трийсет и осем години да твърдите, че сте кентърбърийският архиепископ. Никога не съм можел да проумея защо, но тези приятелчета много убедително го обясняват.

– Д-р Жерар несъмнено е авторитет при някои форми на дълбоко вкоренена невроза – с усмивка се съгласи Еркюл Поаро. – Дали... неговите... възгледи за случилото се в Петра се основават на подобни доводи?

Полковник Карбъри енергично разтърси Глава.

– Не, не. Нямахте да ме интересуват, ако беше така. Запомнете, аз не вярвам, че всичко това е истина. То просто е едно от нещата, които не проумявам – както с един от моите бедуини, който може да излезе от колата наред голата пустиня, да опипа с ръка земята и да ви каже с приблизителност от една-две мили къде се намирате. Това не е магия, но прилича на нещо такова. Не, разказът на д-р Жерар е съвсем недвусмислен. Само голи факти. Мисля, че ако се интересувате, интересувате ли се наистина?

– Да, да.

– Браво! Значи просто ще позвъня и ще повикам тук Жерар. Тогава със собствените си уши ще можете да чуете разказа му.

След като полковникът изпрати един ординарец да издири д-р Жерар, Поаро попита:

– Какво ще кажете за семейството?

– Казват се Бойнтън. Двама сина, единият женен. Жена му е хубаво момиче – от онези спокойните, разумните. Има и две дъщери. И двете много хубавички, но от съвсем различен тип. По-малката е нервничка, но може да е просто сащисана.

– Бойнтън – произнесе Поаро. Веждите му се повдигнаха. – Любопитно... много любопитно.

Карбъри въпросително впери в него поглед. Но тъй като Поаро не каза нищо повече, той продължи:

– Доста очевидно е, че майката е била цяла напаст! Трябвало да ѝ

слуговат и карала всичките да се въртят около нея. А пък тя държала кесията. Никой от тях нямал и стотинка.

– Аха. Всичко това е много интересно. Известно ли е как се разпределят парите ѝ?

– Аз само подхвърлих този въпрос – нали разбирате, уж случайно. Делят се поравно между всичките.

Поаро кимна. После попита:

– Вие смятате, че всичките ѝ роднини са замесени?

– Не знам. Точно това е трудното. Дали е станало с общи усилия, или е хрумнало на някой по-досетлив от тях – не мога да кажа. Може цялата работа да излезе нищо и никакво! Но: бих искал да знам вашето мнение като специалист. А, ето, идва и Жерар.

ГЛАВА ВТОРА

Французинът влезе с бърза и все пак не припряна стъпка. Докато се ръкуваше с полковник Карбъри, хвърли пронизателен, заинтригуван поглед към Поаро. Карбъри каза:

– Това е мистър Еркюл Поаро. На гости ми е. Разказвах му за онова там в Петра.

– Да! – Жерар бързо огледа Поаро от горе до долу. – И вие проявявате интерес?

Еркюл Поаро вдигна ръце.

– Уви! Човек никога не може да се излекува от интереса към собственото си занимание.

– Така е – потвърди Жерар.

– Ще пийнете ли? – попита Карбъри.

Той наля уиски със сода и го постави до лакътя на Жерар. Вдигна въпросително шишето, но Поаро поклати глава. Полковник Карбъри върна шишето на място и попритегли стола си към тях.

– Е – каза той. – Докъде стигнахме?

– Доколкото разбирам – обърна се Поаро към Жерар, – полковник Карбъри не е удовлетворен.

Жерар направи изразителен жест.

– И вината е моя! – каза той. – Може и да греша. Помнете това, полковник Карбъри, аз може изцяло да съм на погрешен път.

Карбъри изсумтя.

– Съобщете на Поаро фактите.

Д-р Жерар започна с кратък преглед на събитията, предшествали пътуването до Петра. Направи бегло описание на отделните членове на семейство Бойнтън и обрисова състоянието на емоционално напрежение, на което са жертва.

Поаро слушаше с интерес.

След това Жерар премина към събитията през първия им ден в Петра, като разказа как се е върнал в лагера.

– Бях закъсал от тежък пристъп на малария – церебрален тип – обясни той. – По тази причина възнамерявах да си поставя венозно хинин. Това е обичайният метод.

Поаро кимна с разбиране.

– Треската здраво ме беше нагазила. Едва се довлякох до шатрата си. Най-напред не можах да намеря кутията си с лекарства – нямаше я там, където я бях сложил. После, когато я открих, не можах да намеря спринцовката си. Известно време я търсих, след това се отказах, изпих голяма доза хинин и се проснах на леглото.

Жерар поспря, после продължи:

– Смъртта на мисис Бойнтън беше открита едва след залез слънце. Поради позата, в която седеше и подкрепата, оказвана на тялото ѝ от стола, не беше настъпила никаква промяна в положението ѝ. Едва в шест и трийсет, след като едно от момчетата отиде да я покани на вечеря, се разбра, че нещо не е в ред.

Той с пълни подробности описа положението на пещерата и разстоянието, и до голямата шатра.

– Мис Кинг, която е дипломирана лекарка, направила оглед на тялото. Мен не обезпокоила, тъй като знаеше, че имам треска. Наистина не е можело да се стори нищо. Мисис Бойнтън била мъртва – всъщност е била мъртва от известно, време.

Поаро промълви:

– По-точно от колко време?

Жерар бавно изрече:

– Мисля, че мис Кинг не е обърнала особено внимание на този въпрос. Предполагам, че не го е счела за важен.

– Нали поне може да се каже кога за последен път са я видели жива? – попита Поаро.

Полковник Карбъри се покашля и насочи вниманието си към нещо, което приличаше на официален документ.

„Лейди Уестхолм ѝ мис Пиърс говорили с мисис Бойнтън малко след четири часа следобед. Ленъкс Бойнтън разговарял с майка си около

четири и половина. Мисис Ленъкс Бойнтън водила с нея дълъг разговор около пет минути по-късно. Карол Бойнтън разменила няколко думи с майка си по време, което не може да се посочи точно, но според показанията на останалите изглежда да е било около пет и десет.

Джефърсън Коуп, американец, приятел на семейството, когато се връщал в лагера с лейди Уестхолм и мис Пиърс, я видял да спи. Не е говорил с нея. Това било около шест без двацет. Реймънд Бойнтън, помалкият син, изглежда е бил последният, който, я видял жива. На връщане от разходка той отишъл да поговори с нея – било около шест без десет. Тялото открили в шест и половина, когато един прислужник отишъл да и съобщи, че вечерята е готова.“

– Между времето, когато мистър Реймънд Бойнтън е говорил с мисис Бойнтън и шест и половина часа никой ли не се е приближавал до нея? – попита Поаро.

– Доколкото разбирам, не.

– Но все пак има ли възможност някой да е сторил това? – настоя Поаро.

– Мисля, че не. От около шест часа из лагера обикаляли прислужници, от шатрите излизали и влизали хора. Не можем да открием човек, който да е видял някой да се приближава до старата дама.

– Тогава Реймънд Бойнтън несъмнено е бил последният, който е видял майка си жива?

Д-р Жерар и полковник Карбъри бързо се спогледаха. Полковникът забарабани с пръсти по масата.

– Точно на това място закъсваме – каза той. – Продължавайте, Жерар. Тук е вашата област.

– Както споменах преди малко, когато направила оглед на мисис Бойнтън, Сара Кинг не сметнала да определи точното време на смъртта. Тя просто каза, че мисис Бойнтън била мъртва „от известно време“, но когато на следващия ден по свои съображения се помъчих да стесня периода и подхвърлих, че мисис Бойнтън за последен път е видяна жива от сина си Реймънд малко преди шест, за моя изненада мис Кинг категорично заяви, че това е невъзможно – че по това време мисис Бойнтън вече трябва да е била мъртва.

Поаро вдигна вежди:

– Странно. Твърде странно. И какво казва за това мосю Реймънд Бойнтън?

Полковник Карбъри рязко ги прекъсна:

– Кълне се, че майка му била жива. Приближил се до нея и рекъл:

„Върнах се. Надявам се, че си прекарала приятно следобед?“ Нещо от този род. Казва, че тя само изсумтяла: „Съвсем добре“ и той си продължил към шатрата.

Поаро се намръщи озадачен.

– Любопитно – каза той. – Извънредно любопитно. Кажете ми дали тогава вече се е смрачавало?

– Тъкмо залязвало слънцето.

– Любопитно – повтори Поаро. – А вие, д-р Жерар, кога видяхте тялото?

– Едва на следващия ден. По-точно, в 9 часа сутринта.

– И по ваша преценка кога е настъпила смъртта?

Французинът сви рамене.

– Трудно е да уточня, след като беше изминало толкова време. Естествено, трябва да се предположи един промеждутък от няколко часа. Ако давах показания под клетва, бих казал само, че смъртта несъмнено е настъпила от дванадесет до осемнадесет часа по-рано. Нали виждате, няма много полза от това.

– Продължавайте, Жерар – подкани го полковник Карбъри. – Разкажете му останалото.

– Когато станах на другата сутрин – продължи д-р Жерар, – намерих моята спринцовка на тоалетната си масичка зад една кутия с шишета.

Той се наведе напред.

– Бихте могли да кажете, че предишния ден не съм я забелязал, понеже ужасно ме тресеше целия и се чувствах отвратително. Пък и колко често се случва да търсим нещо, а то през цялото време да е било пред очите ни! Само мога да кажа – абсолютно съм уверен, че тогава спринцовката не е била там.

– Има и още нещо – обади се Карбъри.

– Да, два важни факта, а те имат голямо значение. Върху китката на мъртвата имаше белег – такъв, какъвто би оставила една инжекция. – Нейната така да се каже дъщеря обяснява, че е бил причинен от убождане с игла...

Поаро се размърда.

– Коя дъщеря?

– Дъщеря й Карол.

– Аха, продължете, моля ви.

– А ето и последният факт. Случайно като си преглеждах чантичката с лекарства, забелязах, че запасът ми от дигитоксин силно е намалял.

– Дигитоксинът е отровно лекарство, нали?

– Да. Получава се от *digitalis purpurea* – обикновения напръстник. Има четири активни елемента – дигитални, дигитовин, дигиталеин и дигитоксин. – От тях дигитоксинът се смята за най-активната отровна съставка в листата на дигиталиса. Според експеримента на Коп той е от шест до десет пъти по-силен от дигиталина или дигиталеина. Във Франция е разрешен за употреба, но е изключен от британската фармакопея.

– А една голяма доза дигитоксин?

Д-р Жерар мрачно произнесе:

– Една голяма доза дигитоксин, внезапно вкарана в кръвообращението с венозна инжекция, би причинила внезапна смърт посредством моментална парализа на сърцето. Изчислено е, че четири милиграма биха могли да се окажат фатални за един възрастен човек.

– А мисис Бойнтън вече е страдала от сърце?

– Да, тя всъщност вземаше едно лекарство, съдържащо дигитални.

– Това е изключително интересно – каза Поаро. – Да не смятате, че смъртта ѝ би могла да се отдаде на много силна доза от нейното лекарство? – запита полковник Карбъри.

– Е, да. Но имам предвид нещо повече. В известно отношение – продължи д-р Жерар дигиталинът може да се счита за лекарство с кумулативен ефект. Още повече, по отношение на симптомите *post mortem* активните елементи на дигиталиса, могат да умъртвят, без да оставят особени следи.

Поаро бавно кимна в знак на одобрение.

– Да, това е умно, много умно. Почти невъзможно да убеди съда. Но позволете ми да ви кажа, господа, че ако това е убийство, то е сторено много изкусно! Спринцовката сменена, отровата инжектирана – отрова, която жертвата вече е приемала – вероятността за грешка или нещастна случайност, е поразителна. О да, тук е вложен ум. Има смисъл... предпазливост, гений.

Известно време помълча, после вдигна глава:

– И все пак, има нещо, което ме озадачава.

– Какво е то?

– Кражбата на спринцовката.

– Бяха ми я взели – бързо каза д-р Жерар.

– Взели... и върнали?

– Да.

– Странно – каза Поаро. – Много странно. Иначе всичко приляга толкова добре...

Полковник Карбъри го изгледа с любопитство.

– Е? Какво е мнението ви на специалист? Убийство ли е било, или не?

Поаро вдигна ръка.

– Момент. Не съм стигнал дотам. Трябва да разгледаме още един факт.

– Какъв факт? Вече чухте всичко.

– Аха. Но това е факт, който представям на вниманието ви аз, Еркюл Поаро.

Той кимна и се поусмихна на удивените им лица.

– Наистина е забавно, нали? Това, че аз, комуто разказвате историята, на свой ред ще ви представя един неизвестен за вас факт... А именно... Една вечер в хотел „Соломон“ отивам до прозореца, за да се уверя, че е затворен...

– Затворен... или отворен? – попита Карбъри.

– Затворен – натърти Поаро. – Отивам да се уверя, че е затворен. Но преди да сторя това, докато ръката ми е на дръжката, чувам един глас, тих и ясен, с трепет, издаващ нервно напрежение. Казвам си, че това е глас, който непременно ще позная, ако го чуя пак. И какво казва гласът? Той произнася следните думи: „Нали разбираш, че тя трябва да бъде убита?“ В този момент, естествено, аз не схващам тези думи в смисъл на истинско убийство. Мисля, че говори някой писател или може би драматург. Но сега – сега не съм толкова сигурен. Тоест, сигурен съм, че е било нещо съвсем друго.

Той отново направи пауза, след това произнесе:

– Господа, ето какво ще ви кажа – доколкото разбирам, тези думи бяха произнесени от един млад човек, когото по-късно видях във фойето на хотела и на запитването ми отговориха, че младежът се казвал Реймънд Бойнтън.

ГЛАВА ТРЕТА

– Реймънд Бойнтън да е произнесъл това! – възкликанието се изпълзва от устата на французина.

– Вие го смятате за невероятно от психологическа гледна точка? – спокойно запитва Поаро.

Жерар поклати глава.

– Не, не бих казал това, но наистина бях изненадан. Ако разбирате

какво искам да кажа, аз се изненадах просто, защото Реймънд Бойнтън така очевидно прилягаше за ролята на заподозрян.

Полковник Карбъри въздъхна. Въздишката му сякаш искаше да каже: „Ах, тези приятелчета психолози.“

– Та въпросът е – промърмори той – какво да правим с това?

Жерар сви рамене.

– Не виждам какво можете да направите – призна той. – Както се вижда, фактите безспорно са неубедителни. И да знаете, че е извършено убийство, ще бъде трудно да го докажете.

– Ясно – каза полковник Карбъри. – Подозираме, че е извършено убийство, а само си седим и си клатим краката. Не ми харесва! – И той добави сякаш като извинение предишния си необичаен довод: – Аз съм човек на реда.

– Знам, знам – Поаро съчувствено за ким а с глава. – Бихте желали да го изясните. Искате съвсем точно да знаете какво и как се е случило. А вие, д-р Жерар? Нали казахте, че нищо не може да се стори, че фактите безспорно били неубедителни? Това сигурно е вярно. Но ще бъдете ли доволен, ако нещата останат така?

– Тя беше лош човек – бавно каза Жерар. – Във всеки случай щеше да умре много скоро – след седмица, месец или година.

– И така, вие сте доволен? – настоя Поаро.

Жерар продължи:

– Няма съмнение, че смъртта ѝ е била – как да се изразя – благодатна за обществото. Тя донесе свобода за нейните роднини. Вече ще имат простор за развитие – смятам, че всички те са хора интелигентни и с добър характер. Сега ще бъдат полезни членове на обществото! Смъртта на мисис Бойнтън, както аз виждам нещата, е само за добро.

За трети път Поаро каза:

– И така, вие сте доволен?

– Не – д-р Жерар внезапно удари с юмрук по масата. – Не съм „доволен“, както се изразявате! В мен говори инстинктът да запазя живота, а не да ускорявам смъртта. Следователно, макар и съзнанието ми да повтаря, че смъртта на тази жена е за добро, подсъзнанието ми се бунтува срещу това! Не, господа, не е редно един човек да умре, преди да му е дошло времето.

Поаро се усмихна. Той се облегна на стола; доволен от отговора, който толкова търпеливо беше измъквал. Полковник Карбъри произнесе безстрастно:

– Не му харесва убийството. Много правилно! И на мен не.

Надигна се и си наля силно уиски със сода. Чашите на гостите му бяха още пълни.

– А сега – върна се на въпроса той – хайде да погледнем нещата както са си. Може ли да се направи нещо? Не ни харесва – ясно! Но трябва да го преглътнем! Няма смисъл да вдигаме врява, ако не можем да изпълним това, което трябва.

Жерар се наклони напред.

– Какво е вашето професионално мнение, мосю Поаро? Вие сте специалистът.

Поаро се нуждаеше от малко време, за да обмисли отговора си. Той методично подреди няколко пепелника и направи купчинка от изгорели кибритени клечки. После каза:

– Вие, полковник Карбъри, желаете да разберете кой е убил мисис Бойнтън, нали? (Гост, ако наистина е убита, а не умряла от естествена смърт.) Точно кога и как е била убита – всъщност цялата истина по въпроса?

– Тъкмо това бих искал да разбера – тонът на полковник Карбъри беше равнодушен.

Ерkiюл Поаро бавно изрече:

– Не виждам причина да не го разберете!

Д-р Жерар го изгледа недоверчиво. Полковник Карбъри прояви слаб интерес.

– Ами – каза той. – Значи не виждате причина, а? Интересно. Как смятате да се захванете с това?

– Чрез методично пресяване на фактите, посредством комплекс от разсъждения.

– Става – съгласи се полковник Карбъри.

– И чрез изучаване на психологическите вероятности.

– Тъкмо работа за д-р Жерар – заяви Карбъри. – А след това, след като пресеете фактите и поразсъждавате, и се поровите из психологията – фокус-бокус! – мислите, че ще можете да измъкнете зайчето от шапката?

– Бих бил крайно изненадан, ако не бъда в състояние да го сторя – спокойно изрече Поаро.

Полковник Карбъри застана неподвижно с чаша в ръката и го заглежда втрещено. Само за миг погледът му престана да блуждае – сега той пререваше и оценяваше.

Полковникът изсумтя и сложи чашата си на масата.

– Какво ще кажете за това, д-р Жерар?

– Признавам си, че гледам скептично на един евентуален успех... Да, знам, че мосю Поаро има големи способности.

– Аз притежавам талант, да – произнесе нисичкият човек и се усмихна скромно.

Полковник Карбъри извърна глава и се покашля. Поаро поде:

Най-напред трябва да се установи дали това е колективно убийство – предначертано и изпълнено от семейство Бойнтън като цяло, или е дело само на един от тях. Във втория случай, кой член на семейството е най-вероятният извършител.

Д-р Жерар рече:

– Имате фактите. Мисля, че първо трябва да се вземе под внимание Реймънд Бойнтън.

– Съгласен съм – отбеляза Поаро. – Фразата, която дочух, както и противоречието между неговите показания и тези на младата лекарка, определено го поставят на първо място сред заподозрените.

– Реймънд последен е видял мисис Бойнтън жива. Самият той го твърди. Сара Кинг опровергава това. Кажете ми, д-р Жерар, има ли тук... е... знаете какво имам предвид... малко, така да се каже, противоречие?

Французинът кимна утвърдително.

– Определено да.

– Аха! Тя, тази млада дама, не е ли една брюнетка с опъната назад коса... ей-така... с големи лешникови очи и много решителна на вид?

Д-р Жерар изглеждаше доста изненадан.

– Да, описанието е много добро.

– Мисля, че съм я виждал в хотел „Соломон“. Говореше нещо на Реймънд Бойнтън, а след това той замръзна на място – замечтан – като запречваше изхода на асансьора. Три пъти трябваше да кажа пардон, докато най-сетне ме чу и се отмести.

Няколко минути Поаро остана замислен. После каза:

– И така, като начало, ще приемем медицинските заключения на мис Сара Кинг с известна резерва. Тя е заинтересована страна – направи пауза, после продължи: – Кажете ми, д-р Жерар, смятате ли Реймънд Бойнтън за човек с такъв темперамент, че да е способен лесно да извърши убийство?

Жерар бавно каза:

– Имате предвид съзнателно, преднамерено убийство? Да, смятам, че е възможно – но само в състояние на крайно емоционално напрежение.

– Това условие е било налице?

– Определено. Пътешествието в чужбина несъмнено е засилило нервното и умствено напрежение, в което са живели тези хора. Контрастът между собствения им живот и живота на другите е станал по-очевиден. А в случая с Реймънд Бойнтън...

– Да?

– Е имало допълнително усложнение поради силното му увлечение по Сара Кинг.

– Това би му дало още един мотив? И допълнителна подбуда?

– Така е.

Полковник Карбъри се изкашля:

Може ли да взема думата за малко? Онова негово изречение, дето сте го чули: „Нали разбираш, че тя трябва да бъде убита?“ То трябва да е било казано на някого.

– Добра мисъл – каза Поаро. – Не съм забравил това. Да, на кого е говорел Реймънд Бойнтън? Несъмнено на член от неговото семейство. Но кой по-точно? Можете ли, докторе, да ни кажете нещичко за душевното състояние на другите членове от семейството? Жерар с готовност отвърна:

– Бих казал, че Карол Бойнтън беше в много близко състояние до това на Реймънд – протест, съпроводен с остра нервна възбуда, но в нейния случай неусложнен от сексуален фактор. Ленъкс Бойнтън беше преминал фазата на протеста. Той бе потънал в апатия. Смятам, че за него е било трудно да се концентрира. Той е реагирал на заобикалящата го действителност, като все повече и повече се затварял в себе си. Ленъкс определено е интроверт.

– А съпругата му?

– Макар и уморена и нещастна, съпругата му не показваше признаци на душевен конфликт. Предполагам, че се е колебаела на ръба на едно решение.

– А именно?

– Дали да напусне съпруга си.

И той цитира разговора си с Джефърсън Коуп. Поаро кимна в знак на разбиране.

– А какво ще кажете за по-младата девойка, името ѝ е Джиневра, нали!

Лицето на французина потъмня. Той поясни:

– Бих казал, че тя е в извънредно опасно психическо състояние. Вече е започнала да проявява симптоми на шизофрения. Тъй като не е в

състояние да понася тежестите на живота си, тя търси спасение в царството на фантазиите. Джиневра страда от мания за преследване, тоест, претендира, че е царствена личност в опасност, заобиколена от врагове – обичайната картина.

– И това е... фатално?

– Много. Често прераства в мания за убийство. Болният убива не от страст към убийство, а в самозащита. Той или тя убиват, за да не бъдат убити. От тяхна гледна точка това е във висша степен разумно.

– Значи смятате за възможно Джиневра Бойнтън да е убила майка си?

– Да. Но се съмнявам дали е имала познанията или изобретателността да го извърши по този начин. При нейния вид мания хитростта обикновено е много проста и очевидна. Почти съм сигурен, че тя би избрала по-драматичен метод.

– Но и тя е един от възможните убийци? – настояваше Поаро.

– Да – призна Жерар.

– А после, след като е било извършено престъплението? Мислите ли, че останалите членове на семейството знаят кой го е извършил?

– Знаят! – неочаквано се намеси полковник Карбъри. – Никога не съм срещал тайфа, дето по-явно да крият нещо от тези тук! Вижда се, че нещо премълчават.

– Ще ги накараме да ни кажат какво е то – отбеляза Поаро.

– Насила? – вметна полковник Карбъри.

– Не – поклати глава Поаро. – Просто в обикновен разговор. Знаете ли, общо взето хората казват истината. Защото е по-лесно! Защото изисква по-малко напъгане на въображението! Човек може да каже една, две, три, дори четири лъжи – но не е възможно постоянно да лъже. И така истината излиза наяве.

– Има нещичко в това – съгласи се Карбъри, После без увъртания добави.

– Вие ще говорите с тях, нали така? Значи, готов сте да се заемете?

Поаро наведе глава в знак на съгласие.

– Нека бъдем съвсем наясно по един въпрос. Това, което искате и аз се наемам да изясня, е истината. Но забележете, дори и когато сме разкрили истината, може да нямаме доказателство. Тоест, доказателство, което би приел един съд. Схващате ли мисълта ми?

– Напълно – каза Карбъри. – Вие ми представяте задоволителна картина какво действително се е случило. А после си остава моя работа да реша дали мога да действам, или не – като имам предвид

международната страна на въпроса. Във всеки случай всичко ще бъде изяснено – никаква бъркотия. Не обичам бъркотиите.

Поаро се усмихна.

– И още нещо – добави Карбъри, – Не мога да ви дам много време. Нямам възможност безкрайно да задържам тук тези хора.

Поаро спокойно заяви:

– Можете да ги задържите двадесет и четири часа. До утре вечер ще имате истината.

Полковник Карбъри го зяпна:

– Не сте ли доста самоуверен?

– Познавам собствените си способности – тихо каза Поаро.

На полковник Карбъри му стана неудобно от този несвойствен за британците манталитет, затова отмести поглед и прокара пръсти през раздърпаните си мустаци.

– Добре – промърмори той, – ваша си работа.

– Ако успеете, приятелю, вие наистина сте феноменален – каза д-р Жерар.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Сара Кинг дълго и изпитателно изгледа Еркюл Поаро. Отбеляза яйцевидната глава, огромните мустаци, контешкия му вид и подозрително черната му коса. В погледа ѝ се промъкна съмнение.

– Е, мадмоазел, доволна ли сте?

Сара срещна весело-ироничния му поглед и се изчерви.

– Моля? – неловко произнесе тя.

– Няма защо! Ако употребя един израз, който научих напоследък, вие ми скроихте шапката, нали?

Сара се поусмихна.

– Е, във всеки случай и вие можете да направите с мен същото.

– Положително. Не пропуснах да го сторя.

Тя го изгледа рязко. В тона му имаше нещо особено. Но Поаро самодоволно засукваше мустак и Сара за втори път си помисли:

„Този човек е... шарлатанин!“

Самоувереността ѝ се възвърна, тя се поизправи и въпросително произнесе:

– Струва ми се, че не съм все още добре разбирам целта на тази беседа?

– Добрият д-р Жерар не ви ли обясни?

Сара се намръщи.

– Не разбирам д-р Жерар. Той сякаш мисли...

– „Има нещо гнило в Дания“ – процитира Поаро. – Виждате ли, че познавам вашия Шекспир?

На Сара не ѝ беше до Шекспир.

– Та за какво е целият този шум? – настоятелно запита тя.

– Е, добре, на човек му се иска да се добере до истината в тази история, нали?

– За смъртта на мисис Бойнтън ли говорите?

– Да.

– Това не е ли много шум за нищо? Разбира се, вие сте специалист по тези въпроси, мосю Поаро. За вас е естествено...

Вместо нея изречението довърши Поаро.

– За мен е естествено да подозирам престъпление винаги, когато мога да си намеря извинение за това?

– Е, да... може би.

– Вие самата нямате ли никакви съмнения във връзка със смъртта на мисис Бойнтън?

Сара сви рамене.

– Действително, мосю Поаро, ако сте ходили в Петра, ще разберете, че пътуването беше доста изтощително за една стара жена с незадоволително състояние на сърцето.

– За вас въпросът изглежда абсолютно изяснен?

– Без съмнение. Не мога да проумея становището на д-р Жерар. Та той дори не разбра нищо. Лежеше повален от треска. Естествено, прекланям се пред по-големите му медицински познания, но в този случай той изобщо нямаше на какво да се позове. Предполагам, че ако искат, в Ерусалим могат да направят аутопсия, в случай че моето заключение не ги удовлетворява.

Поаро помълча, после каза:

– Има един факт, мис Кинг, който още не ви е известен. Д-р Жерар не го е споделил с вас.

– Какъв факт? – настойчиво запита Сара.

– От санитарната чанта на д-р Жерар липсва известно количество лекарство, дигитоксин.

– А! – Сара бързо осъзна тази нова страна на въпроса. И също така бързо атакува единственото ѝ слабо място.

– А д-р Жерар абсолютно сигурен ли е в това?

Поаро сви рамене.

– Както би трябвало да знаете, мадроазел, един лекар обикновено е съвсем сигурен в твърденията си.

– Да, естествено. Това се подразбира. Но по онова време д-р Жерар беше болен от малария.

– Това несъмнено е вярно.

– Той има ли някаква представа кога може да е било взето?

– Наложило му се да използва чантичката си вечерта, когато пристигнал в Петра. Трябвал му фенацетин, защото имал силно главоболие. Когато на другата сутрин върнал фенацетина и затворил чантичката, почти с абсолютна сигурност твърди, че всичките му лекарства са били непокътнати.

– Почти... – повтори Сара.

Поаро сви рамене.

– Да, съществува съмнение! Съмнението, което вероятно би изпитал всеки честен човек.

Сара кимна.

– Да, знам. Винаги сме недоверчиви към тези, които са прекалено сигурни. Но все пак, мосю Поаро, фактите са съвсем незначителни. Струва ми се... – тя спря. Вместо нея изречението довърши Поаро.

– Струва ви се, че едно разследване от моя страна е излишно?

Сара го погледна право в очите.

– Откровено казано, да. Сигурен ли сте, мосю Поаро, че това тук не е развлечение за сметка на чуждото нещастие?

Поаро се усмихна.

– Частният живот на едно семейство, разстроен и объркан – и Еркюл Поаро може да се позабавлява, като си поиграе на разследване?

– Не исках да ви засегна – но все пак, не е ли нещо от този род?

– Тогавя вие, мадроазел, сте на страната на семейство Бойнтън?

– Смятам, че да. Много са страдали. Те... те не трябваше повече да търпят.

– А маман е била неприятна, тиранична, противна – определено не заслужавала да живее. И още?

– Щом поставяте въпроса така... – Сара спря, изчерви се и продължи: – Съгласна съм, че това не бива да се взима предвид.

– И все пак се взима! Тоест, вие го взимате, мадроазел! Аз – не! За мен е все едно. Жертвата може да бъде светец божи или обратното – безчестен изверг. Това мен не ме трогва. Фактът е неизменен. Отнет живот! Винаги съм казвал – не одобрявам убийството.

– Убийство ли? – Сара рязко пое дъх. – Но какви доказателства за

убийство има тук? Най-несериозните, които може да си представи човек! Самият д-р Жерар, не може да бъде сигурен!

Поаро тихо произнесе:

– Но има и други доказателства, мадмоазел.

– Какви? – сриза го тя.

– Белегът от инжекция върху китката на мъртвата, И още нещо – няколко думи, които подочух в Ерусалим през една ясна, спокойна нощ, когато отивах да затворя прозореца на спалнята си. Да ви кажа ли какви бяха те, мис Кинг? Ето ги: Чух мистър Реймънд Бойнтън да казва: „Нали разбираш, че тя трябва да бъде убита?“

Той забеляза как цветът бавно се отдръпна от лицето на Сара. Тя промълви:

– Вие сте чули това?

– Да.

Сара впери поглед право пред себе си. Най-сетне каза:

– Точно вие ли е трябвало да го чуете!

Той потвърди:

– Да, точно аз. Случват се такива неща. Сега разбирате ли защо смятам, че трябва да има разследване?.

Сара тихо произнесе:

– Мисля, че сте съвсем прав.

– Аха! А вие ще ми помогнете ли?

– Несъмнено.

Тонът на Сара беше делови, лишен от емоции, Погледът ѝ хладно срещна неговия. Поаро благодари с поклон.

– Мерси, мадмоазел. Сега ще ви помоля със свои собствени думи да ми разкажете в подробности всичко, което можете да си спомните за въпросния ден.

Сара поразмисли:

– Почакайте за момент. Сутринта отидохме на екскурзия. С нас нямаше нито един от Бойнтънови. Видях ги на обед. Когато влязохме, тъкмо привършваха да се хранят. Мисис Бойнтън изглеждаше в необичайно добро настроение.

– Доколкото разбирам, обикновено не е била много приветлива.

– Далеч не – с лека гримаса каза Сара.

После описа как мисис Бойнтън освободила семейството си.

– И това също ли е било необичайно?

– Да. Тя обикновено ги държеше около себе си.

– Смятате ли, че има вероятност внезапно да е почувствала

угризения на съвестта – да е имала това, което се нарича un bon moment?

– Не, в никакъв случай – без заобиколки каза Сара.

– Тогава какво си помислихте?

– Бях озадачена. Подозирах, че е нещо като игра на котка и мишка.

– Бихте ли се уточнили, мадомоазел?

– Котката се забавлява, като пуска на свобода мишката и после пак я хваща. Мисис Бойнтън притежаваше този манталитет. Мислех, че крои някоя и друга нова жестокост.

– А сетне какво стана, мадомоазел?

– Бойнтънови потеглиха...

– Всички ли?

– Не, остана най-младата, Джиневра. Беше й наредено да си почива.

– А на нея искаше ли й се това?

– Не, Но беше без значение. Тя се подчини. Другите потеглиха. Ние с д-р Жерар се присъединихме към тях.

– Кога беше това?

– Около три и половина.

– Къде беше тогава мисис Бойнтън?

– Надин, младата мисис Бойнтън, я бе настанила на стол пред пещерата й.

– Продължавайте.

– След завоя ние с д-р Жерар настигнахме другите. Всички вървахме заедно. Не след дълго д-р Жерар се върна. От известно време изглеждаше доста особено. Виждах, че го тресе. Понечих да се върна с него, но той не искаше и да чуе.

– Кога беше това?

– Ами, предполагам, че около четири.

– А останалите?

– Продължихме.

– Всичките заедно ли?

– Отначало да. После се разделихме – Сара избърза, сякаш предугаждаше следващия въпрос. – Надин Бойнтън и мистър Коуп тръгнаха на една страна, а Карол, Ленъкс и аз – на друга.

– И продължихте така?

– Е, не. Ние с Реймънд Бойнтън се отделихме от другите. Седнахме на една гладка скала, за да се полюбуваме на дивия пейзаж. После Реймънд продължи, а аз поседях още известно време. Когато погледнах часовника си, беше около пет и половина и прецених, че е време да се връщам. Стигнах до лагера в шест часа. Слънцето тъкмо залязваше.

– И на връщане минахте край мисис Бойнтън?

– Забелязах, че още седи на стола си горе на терасата в скалите.

– Не ви ли се стори странно това, че не се е помръднала?

– Не защото я бях виждала да седи там предишната вечер, когато пристигнахме.

– Разбирам.

– Влязох в голямата шатра. Всички останали бяха там... освен д-р Жерар. Измих се и се върнах при тях. Донесоха вечерята, а един от прислужниците отиде да повика мисис Бойнтън. Той дотича обратно и каза, че била зле. Аз излязох бързо. Тя седеше на стола си точно както и по-рано, но щом я докоснах, разбрах, че е мъртва.

– Нямахте ли никакви съмнения дали смъртта ѝ е естествена?

– Изобщо никакви. Чувала бях, че страдала от сърце, без да знам точната диагноза.

– И просто си помислихте, че е починала, както си седяла на стола?

– Да!

– Без да извика за помощ?

– Да. Понякога се случва така. Може даже да е починала, както си е спяла. Съвсем вероятно бе да е задрямала. Във всеки случай през по-голямата част от следобедта спеше целият лагер. За да я чуе някой, е трябвало да извика много силно.

– Вие съставихте ли си мнение от колко време е била мъртва?

– Е, наистина много не се замислих за това. Явно, че беше мъртва от известно време.

– Какво разбирате под „известно време“? – попита Поаро.

– Ами... повече от час. Възможно да е било и много повече. Пречупването на слънчевите лъчи от скалата може, да е попречило на тялото да изстине бързо.

– Повече от час? Вие давате ли си сметка, мадмоазел Кинг, че мистър Реймънд Бойнтън е говорил с нея само малко повече от половин час преди това и тогава тя е била жива и в добро състояние?

Сега погледът ѝ се отклони от неговия. Но тя поклати глава:

– Трябва да е сторил грешка. Сигурно е било по-рано от половин час.

– Не, мадмоазел, не е било.

Тя го погледна решително. Той отново забеляза колко непоколебимо стиснати са устните ѝ.

– Вижте какво – каза Сара, – аз съм млада и нямам много опит с мъртъвци, но знам достатъчно, за да бъда съвсем сигурна в едно нещо.

Когато направих оглед на тялото, мисис Бойнтън е била мъртва поне от един час.

– Неочаквано Еркюл Поаро каза:

– Това е вашата версия и вие възнамерявате да се придържате към нея. Тогава можете ли да обясните защо му е на мистър Бойнтън да твърди, че майка му е била жива, когато всъщност е била мъртва?

– Нямам идея. Вероятно всички те имат доста неясна представа за нещата! Много нервни семейство са.

– При колко случаи сте разговаряли с тях, мадмоазел?

Сара помълча, леко смръщила чело.

– Мога да ви кажа точно – започна тя. – Разговарях с Реймънд Бойнтън в коридора на спалния вагон по пътя за Ерусалим. С Карол Бойнтън имах два разговора – единия в Омаровата джамия, а другия – късно същата вечер в моята спалня. На следващата сутрин разговарях с мисис Ленъкс Бойнтън. И толкова – до следобеда, когато всички се разхождахме заедно и когато почина мисис Бойнтън.

– Не сте ли разговаряла със самата мисис Бойнтън?

Лицето на Сара пламна от неловкост.

– Да. Размених с нея няколко думи в деня, когато потегли за Ерусалим – тя млъкна, а после изтърси: – Всъщност се държах като глупачка.

– Така ли?

Въпросът беше толкова открит, че Сара смутено и неохотно изложи разговора.

Поаро явно беше заинтригуван и я подложи на строг кръстосан разпит.

– Манталитетът на мисис Бойнтън – той е много важен в случая – обясни Поаро. – А вие сте външен човек, безпристрастен наблюдател. Ето защо характеристиката, която вие ще й направите, е много важна.

Сара не отвърна. Още се чувстваше неловко и се ядосваше на себе си, когато си спомнеше за онзи разговор.

– Благодаря ви, мадмоазел – каза Поаро. – Сега ще беседвам с другите свидетели.

Сара Се изправи.

– Извинете ме, мою Поаро, но може ли да предложи нещо?

– Несъмнено. Несъмнено.

– Защо не отложим всичко това, докато се направи аутопсия и разберете, дали подозренията ви са оправдани. Мисля, че така се залавяме, за въпроса от краката за главата.

Поаро тържествено вдигна ръка.

– Това е методът на Еркюл Поаро – важно обяви той.
Сара напусна стаята със стиснати устни.

ГЛАВА ПЕТА

Лейди Уестхолм нахлу със самоувереността на презокеански кораб, който влиза в док.

По дирята на големия кораб като някакъв незначителен плавателен съд следваше мис Анабел Пиърс, Тя седна на по-непретенциозен стол малко на заден план.

– Несъмнено, моєю Поаро – изгърмя лейди Уестхолм, – ще бъде доволна да ви помогна с всички възможни за мен средства. Винаги съм считала, че при въпроси от този род трябва да изпълняваме обществените си дълг...

След като общественият дълг на лейди Уестхолм не слезе от сцената в продължение на няколко минути, Поаро умело успя да вмъкне един въпрос.

– Съвършено добре си спомням въпросния следобед – отвърна лейди Уестхолм. – Двете с мис Пиърс ще сторим всичко, което е по силите ни, за да ви окажем съдействие.

– О, да – едва ли не в екстаз въздъхна мис Пиърс. – Толкова трагично, нали? Мъртва – и то само за миг!

– Ще бъдете ли любезна да разкажете точно какво се случи през въпросния следобед?

– Несъмнено – заяви лейди Уестхолм. – След като привършихме с обяда, аз реших да си подремна. Сутрешната екскурзия се беше оказала много изморителна. Не че наистина бях изморена – това на мен рядко ми се случва. В действителност не знам какво значи умора. Толкова често при обществени прояви, независимо от това как всъщност съм се чувствала...

И отново Поаро майсторски успя да вмъкне нещо.

– Както казах, бях настроена за една следобедна почивка. Мис Пиърс беше на същото мнение.

– О, да – въздъхна мис Пиърс. – След сутрешния поход аз бях ужасно изморена. Толкова опасно изкачване, – и макар и интересно, извънредно изтощително. Опасявам се, че съвсем не съм толкова силна, колкото лейди Уестхолм.

– Както и всичко друго – заяви лейди Уестхолм – умората може да

се преодолее. Аз смятам за много важно никога да не отстъпвам пред потребностите на тялото си.

Поаро каза:

– Значи следобед и двете сте отишли в шатрите си?

– Да.

– По това време мисис Бойнтън е седяла пред входа на своята пещера?

– Нейната снаха я настани и след това си отиде.

– И двете ли можехте да я виждате?

– О, да – отвърна мис Пиърс. – Нали разбирате, тя беше отсреща – само че, естествено, малко по-нататък и по-нагоре.

Лейди Уестхолм уточни това изявление.

– Входелите на пещерите излизаха на една тераса в скалите. Под нея имаше няколко шатри. Следваше едно поточе, а от другата му страна бяха голямата шатра и още няколко по-малки. Ние с мис Пиърс бяхме настанени до голямата шатра. Мис Пиърс беше от дясната ѝ страна, а аз – от лявата. Входелите на нашите шатри, гледаха към терасата, но естествено, имаше известно разстояние.

– Доколкото разбирам, близо двеста ярда?

– Възможно е.

– Тук имам един план, съставен с помощта на драгомана Махмуд.

Лейди Уестхолм отбеляза, че в такъв случай планът вероятно е погрешен.

– Този човек е възмутително неточен. Свържах неговите твърдения с моя Бедекер. На няколко пъти сведенията му бяха определено подвеждащи.

– Според моя план – каза Поаро – пещерата, до тази на мисис Бойнтън е заемал нейният син, Ленъкс, със съпругата си. Реймънд, Карол и Джиневра Бойнтън били настанени в шатри под тях, но малко вдясно. – в действителност, почти срещу голямата шатра. Отдясно на Джиневра Бойнтън е била шатрата на д-р Жерар, а до нея – тази на мис Кинг. От другата страна на потока, вляво от голямата шатра, са били вашата и на мистър Коуп. Както споменахте, тази на мис Пиърс е била вдясно от голямата. Така ли е?

Лейди Уестхолм с неохота прие, че според нейните сведения било така.

– Благодаря ви. Дотук е абсолютно ясно. Моля продължете, лейди Уестхолм.

Лейди Уестхолм му отправи благосклонна усмивка и продължи:

– В около четири без петнадесет аз отидох до шатрата на мис Пиърс, за да видя още ли е будна и дали ѝ се иска да се поразходим. Тя седеше на входа на шатрата си и четеше. Споразумяхме се да потеглим след около половин час, когато слънцето няма да грее толкова силно. Аз се върнах в моята шатра и почетох около двайсет и пет минути. После отидох при мис Пиърс. Тя беше готова и двете потеглихме. Изглеждаше, че всички в лагера са заспали – наоколо не се виждаше жива душа, а като забелязах, че мисис Бойнтън седи горе сама, предложих на мис Пиърс да я попитаме дали иска нещо, преди да потеглим.

– Да, наистина. Реших, че това е проява на изключително внимание от ваша страна – промълви мис Пиърс.

– Считам го за свой дълг – с огромно задоволство заяви лейди Уестхолм.

– А пък тя да се държи толкова грубо! – възкликна мис Пиърс.

Поаро погледна въпросително.

– Пътечката ни минаваше точно под терасата – обясни лейди Уестхолм – и аз извиках на мисис Бойнтън, че отиваме да се поразходим, защото я питам има ли нещо, с което да можем да ѝ услужим, преди да тръгнем. Знаете ли, мосю Поаро, едничкият отговор, който ни даде, беше едно изсумтяване! Изсумтяване! Само ни погледна, сякаш бяхме някаква измет!

– Много срамно беше! – обади се мис Пиърс и кръвта нахлу в лицето ѝ.

– Трябва да си призная – каза лейди Уестхолм, като леко се изчерви, – че тогава направих една малко сурова забележка.

– Смятам, че бяхте абсолютно права – каза мис Пиърс. – Абсолютно... при тези обстоятелства.

– И каква беше тази забележка? – запита Поаро.

– Казах на мис Пиърс, че може би мисис Бойнтън е пияна. Наистина държанието ѝ беше прекалено странно. През цялото време беше такава. Смятах, че е възможно това да се обясни с пристрастие към алкохола. Злините на алкохолизма, както много добре ми е известно...

Поаро изкусно отклони разговора от проблема за алкохолизма.

– Беше ли много особено държанието ѝ специално през този ден? Например, на обед?

– Не – каза лейди Уестхолм, след като поразмисли. – Не, тогава бих казала, че държанието ѝ е доста нормално – тоест, за подобен род американки – снизходително добави тя.

– Много оскърбително се държа с онзи слуга – вметна мис Пиърс.

– Кой по-точно?

– С онзи, малко преди да тръгнем.

– О да, спомням си, тя наистина изглеждаше необичайно ядосана! Естествено – продължи лейди Уестхолм – да имате наоколо прислужници, които не разбират думичка английски, това трудно се понася, но моето мнение, че когато човек пътува, трябва да бъде по-толерантен.

– Какъв беше онзи слуга? – попита Поаро.

– Един от бедуините в лагера. Приблужи се до нея – мисля, че трябва да го е изпратила за нещо и той ѝ е донесъл не каквото трябва – не знам точно какво е било – но тя много се ядоса. Бедният човечец се измъкна с възможно най-голяма бързина, а тя му се закани с бастуна си и извика нещо.

– Какво извика?

– Бяхме твърде далеч, за да чуем. Поне аз не чух нищо определено. А вие, мис Пиърс?

– Не, не чух. Мисля, че го е била изпратила да донесе нещо от шатрата на по-малката ѝ дъщеря – или може би му се е ядосала, защото е влязъл в шатрата на дъщеря ѝ – не мога да кажа точно.

– Как изглеждаше той?

Мис Пиърс, към която беше отправен въпросът, неопределено поклати глава.

– Наистина не мога да кажа. Твърде далече беше. За мен всичките тези араби са еднакви.

– По-висок от среден ръст – поясни лейди Уестхолм – и с обичайното покривало за глава. Носеше много скъсани и закъпени панталони – наистина срамно – а гетрите му бяха навити съвсем небрежно – всичко в безпорядък! От дисциплина се нуждаят тези хора!

– Бихте ли могли да посочите този човек измежду прислугата в лагера?

– Съмнявам се. Не виждахме лицето му – твърде далече, беше. И както казва мис Пиърс, тези араби наистина всичките са еднакви.

– Чудя се – замислено произнесе Поаро, – какво ли е сторил той, за да ядоса толкова много мисис Бойнтън.

– Понякога тези хора така играят по нервите на човека. – каза лейди Уестхолм. – Един от тях ми взе обувките, макар че изрично му заявих, дори и с жестове, че предпочитам сама да си ги почистя.

– И аз винаги правя това – обяви Поаро, като за момент се отвлече от следствието. – Навсякъде си нося комплектчето за чистене на обувки. Също и кърпа за бърсане на прах.

– И аз – този път тонът на лейди Уестхолм звучеше съвсем човешки.

– Защото тези араби не почистват праха от вещите...

– Никога! Естествено, човек трябва да си забърсва нещата три-четири пъти на ден...

– Но си струва.

– Да, разбира се. Аз не мога да понасям мръсотията!

– Лейди Уестхолм имаше определено войнствен вид. Тя разгорещено добави:

– Мухите в базарите... ужасно!

– Добре, добре – малко виновно каза Поаро. – Скоро ще можем да се осведомим от този човек какво точно е раздразнило мисис Бойнтън. Да продължим с вашия разказ?

– Ние се разхождахме бавно – каза лейди Уестхолм. – И тогава срещнахме д-р Жерар. Той се поклащаше и изглеждаше много зле. Веднага забелязах, че го тресе.

– Тресеше го – вметна мис Пиърс. – Целия го тресеше.

– Веднага забелязах, че започва пристъп от малария – продължи лейди Уестхолм. – Предложих му да се върна с него и да му дам малко хинин, но той каза, че си носел.

– Бедният човек – възкликна мис Пиърс. – Знаете ли, винаги ми е изглеждало така ужасно, когато видя някой лекар болен. Някак си ми се струва съвсем не в реда на нещата.

– Продължихме разходката си – додаде лейди Уестхолм. – А после седнахме на една скала.

Мис Пиърс измънка:

– Действително, толкова изморени бяхме след сутрешното усилие... след изкачването...

– Аз никога не изпитвам умора – твърдо заяви лейди Уестхолм. – Но нямаше смисъл да вървим нататък. Имахме много добър изглед към целия околн пейзаж.

– А лагерът извън погледа ли ви беше?

– Не, бяхме седнали с лице към него.

– Толкова романтично – промърмори мис Пиърс. – Лагер сред девствени розово-червени скали.

Тя въздъхна и поклати глава.

– Този лагер би могъл да се стопанисва много по-добре – заяви лейди Уестхолм. Огромните ѝ ноздри още повече се разшириха. – Ще повдигна въпроса пред туристическата агенция. Съвсем не съм уверена, че

питейната вода е преварена и филтрирана. А трябва да бъде. Ще изтъкна това пред тях.

Поаро се покашля и бързо отклони разговора от въпроса за питейната вода.

– Видяхте ли някои от другите членове на групата? – запита той.

– Да. По-възрастният мистър Бойнтън и жена му минаха край нас на връщане към лагера.

– Заедно ли бяха?

– Не. Мистър Бойнтън мина пръв. Изглеждаше сякаш е малко слънчасал. Вървеше като замаян.

– Вратът – обади се мис Пиърс. – Човек трябва да си пази врата отзад! аз винаги си слагам плътна копринена кърпичка.

– И какво направи мистър Ленъкс Бойнтън, като се върна в лагера? – попита Поаро.

За пръв път мис Пиърс успя да се намеси, преди да отвори уста лейди Уестхолм.

– Отиде право при майка си, но не остана, задълго при нея.

– Колко време?

– Само една-две минутки.

– аз самата бих го определила на малко повече от една минута – каза лейди Уестхолм. – След това той продължи към пещерата си, а после слезе в голямата шатра.

– А съпругата му?

– Тя се зададе след около четвърт час. Спря за малко и поговори с нас – беше съвсем учтива.

– Мисля, че е много симпатична – обади се мис Пиърс. – Наистина, много симпатична.

– Не е невъзможна като останалите членове на семейството – призна лейди Уестхолм.

– И вие наблюдавахте завръщането ѝ в лагера?

– Да. Тя се изкачи горе и каза нещо на свекърва си. После влезе в своята пещера, извади един стол и седна на разговор до старата за известно време – според мен, десетина минути.

– А после?

– Върна стола в пещерата и слезе в голямата шатра, където беше съпругът ѝ.

– Какво стана след това?

– Мина онзи чудат американец – каза лейди Уестхолм. – Мисля, че името му е Коуп. Разказа ни, че наблизил, точно след завоя на долината,

имало един добре запазен образец от упадъка на архитектурния стил от онзи период. Посъветва ни непременно да го видим. И така, отидохме дотам. Мистър Коуп носеше у себе си твърде интересна статия за Петра и навутейците.

– Всичко това беше изключително интересно – заяви мис Пиърс.

Лейди Уестхолм продължи:

– Когато се върнахме в лагера, вече беше шест без двацет. Доста се бе захладило.

– Мис Бойнтън още ли седеше на мястото, където я бяхте оставили?

– Да.

– Говорихте ли с нея?

– Не. В действителност, едва я забелязах.

– Какво направихте след това?

– Отидох в моята шатра, смених си обувките и си взех моето собствено пакетче китайски чай. После отидох в голямата шатра. Драгоманът беше там и аз му наредих да направи чай за мен и мис Пиърс от този, който бях донесла, като провери дали водата, с която го прави, е вряла. Той каза, че вечерята щяла да бъде готова след около половин час – момчетата вече слагали масата, но аз заявих, че няма значение.

– Винаги съм твърдяла, че една чаша чай си е съвсем друго нещо – неясно измърмори мис Пиърс.

– Имаше ли някой друг в голямата шатра?

– О, да. Мистър и мисис Ленъкс Бойнтън седяха на единия край и четяха. И Карол Бойнтън беше там.

– А мистър Коуп?

– Той дойде при нас на чай – обясни мис Пиърс. – Макар и да каза, че американците нямали обичай да употребяват това питие.

Лейди Уестхолм се изкашля.

– Аз мъничко се опасявах да не би мистър Коуп да вземе да ни досяда, тоест да не се залепи за мен. Понякога е малко трудно, когато пътувате, да държите хората на разстояние. Намирам, че са склонни да фамилиарничат. Особено американците понякога са доста тъпи.

Поаро изискано изрече:

– Сигурен съм, лейди Уестхолм, че вие сте напълно способна да се справите с подобни ситуации. Несъмнено, когато повече нямате нужда от спътниците си, вие умело се отървявате от тях.

– Смятам, че съм способна да се справя с повечето ситуации, – самодоволно заяви лейди Уестхолм.

Тя изобщо не забеляза пламъчето в очите на Поаро.

– Само бихте ли приключили с разказа си за събитията през този ден – промълви той.

– Естествено. Доколкото си спомням, малко след това влязоха Реймънд Бойнтън и червенокосата му сестра. Последна пристигна мис Кинг. Вечерята беше готова за сервиране. Драгоманът изпрати един от слугите да съобщи за това на старата мисис Бойнтън. Човекът се втурна обратно много възбуден – беше с един от другите прислужници – и заговори на драгомана на арабски. Споменаваше нещо, че мисис Бойнтън се била разболяла. Мис Кинг предложи услугите си. Тя излезе заедно с драгомана. Върна се и съобщи новината на членовете на семейство Бойнтън.

– Направи го много грубо – намеси си мис Пиърс. – Направо го изтърси. Аз смятам, че това трябваше да се стори по-постепенно.

– А как възприеха новината близките на мисис Бойнтън? – попита Поаро.

За пръв път лейди Уестхолм и мис Пиърс изглеждаха много затруднени. Най-сетне първата произнесе е глас, лишен от обичайната самоувереност:

– Е... наистина... трудно е да се каже. Те... приеха го много мълчаливо.

– Потресени – вметна мис Пиърс.

Тази дума тя произнесе повече като подсказване, отколкото като факт.

– Всички те излязоха с мис Кинг – каза лейди Уестхолм. – Ние с мис Пиърс благодарно си останахме на местата.

При това изявление в очите на мис Пиърс се появи малко замислено изражение.

– Аз ненавиждам просташкото любопитство! – продължи лейди Уестхолм.

Замисленото изражение стана по-очевидно. Явно беше, че на мис Пиърс също се е налагало да ненавижда просташкото любопитство!

– По-късно – приключи лейди Уестхолм – се върнаха драгоманът и мис Кинг. Предложих за четирима ни незабавно да се сервира вечерята, така че да може Бойнтънови да се хранят по-късно, без да ги смущава присъствието на странични хора. Предложението ми беше прието и веднага след вечеря аз се оттеглих в шатрата си. Мис Кинг и мис Пиърс сториха същото. Струва ми се, че мистър Коуп остана в голямата шатра, тъй като е приятел на семейството и е смятал, че може да бъде от

помощ. Това е всичко което анам, мосю Поаро.

– Когато мис Кинг съобщи новината, всички Бойнтънови ли излязоха заедно с нея от шатрата?

– Да... не, сега, когато споменавате за това, ми се струва, че червенослата девойка остана. Може би вие ще си спомните, мис Пиърс?

– Да, мисля... съвсем сигурна съм, че остана.

Поаро запита:

– Какво правеше тя?

Лейди Уестхолм впери в него поглед.

– Какво е правела ли, мосю Поаро? Доколкото мога да си спомня, нищо не правеше.

– Искам да кажа – шиеше ли, или четеше... изглеждаше ли разтревожена, каза ли нещо?

– Да, всъщност... – лейди Уестхолм се намръщи – Тя... доколкото си спомням, просто си седеше.

– Чупеше си пръстите – внезапно се обади мис Пиърс. – Спомням си, че забелязах това. Бедното създание, помислих си аз, това показва какво изпитва! Не че по лицето ѝ се четеше нещо, нали разбирате – само си въртеше и кършеше ръцете.

– Веднъж – словоохотливо продължи мис Пиърс – си спомням, че по този начин скъсах банкнота от една лира – без да се замислям какво правя. „Да хвана ли първия влак и да отида при нея? – колебаех се аз (става въпрос за една сестра на баба ми, която внезапно се разболяла). – Или да не ходя?“ И не можех да реша какво да сторя, а като погледнах надолу, вместо телеграмата съм късала на малки парченца една лира – цяла целеничка лира!

Мис Пиърс направи драматична пауза. Тъй като не одобряваше съвсем този внезапен опит от страна на своята поклонничка да излезе на авансцената, лейди Уестхолм студено произнесе:

– Има ли нещо друго, мосю Поаро?

Поаро трепна, сякаш излизаше от унес.

– Нищо, нищо... вие бяхте извънредно ясна... извънредно категорична.

– Аз притежавам отлична памет – със задоволство обяви лейди Уестхолм.

– Една малка последна молба, лейди Уестхолм, – каза Поаро. – Молба ви, останете на мястото си, без да се оглеждате. Сега бихте ли била така любезна да опишете точно с какво е облечена днес мис Пиърс – тоест ако не възразява мис Пиърс.

– О, не! Съвсем не! – изцвърча мис Пиърс.

– Наистина, мосю Поаро, каква е целта...

– Моля, бъдете така любезна да сторите, каквото ви помолих, мадам.

Лейди Уестхолм сви рамене, после доста неохотно произнесе:

– Мис Пиърс е с памучна рокля на бели и кафяви райета, а върху нея е сложила судански колан от червна, синя и бежова кожа. Обута е с бежови копринени чорапи и лъснати кафяви обувки с каишка. На левия ѝ чорап се е пуснала бримка. На врата си има една огърлица от корналин и друга от яркосини мъниста – а също и брошката с перлена пеперуда. На средния пръст на дясната ръка има фалшив пръстен, имитиращ скарабей. На главата си е сложила двоен тюрбан от розов и кафяв филц.

Тя направи пауза, изразяваща невъзмутима компетентност. След това с леден тон запита:

– Има ли още нещо?

Поаро поривисто разтвори ръце.

– Приемете цялото ми възхищение, мадам. Вашата наблюдателност е от най-висока класа.

– Подробностите рядко ми убягват.

Лейди Уестхолм се изправи, леко кимна с глава и напусна стаята. Мис Пиърс я последва, унило загледана в левия си крак, но Поаро се обади:

– Моля за минутка, мадамозел?

– Да? – мис Пиърс вдигна поглед с леко неспокойно изражение.

Поаро поверително се наклони напред.

– Виждате ли букета от диви цветя тук на масата?

– Да – каза мис Пиърс, вперила в него поглед.

– А забелязахте ли, че когато най-напред влязохте в стаята, аз кихнах един-два пъти?

– Така ли?

– Забелязахте ли дали миришех тези цветя?

– Е... наистина... не... не съм сигурна.

– Но помнете кихането ми?

– О, да, него помня!

– Е, добре... няма значение. Знаете ли, чудех се дали тези цветя могат да предизвикат сенна хрема. Няма значение...

– Сенна хрема ли? – възкликна мис Пиърс. – Спомням си, че една моя братовчедка направо беше жертва на сennата хрема. Вилари казваше, че ако всеки ден си пръскате носа с разтвор от борова...

С известно затруднение Поаро отклони рецептата на братовчедката и се отърва от мис Пиърс. Затвори вратата и се върна в стаята с вдигнати вежди.

– Само че аз не съм кихнал – промълви той. – Толкова по въпроса. Не, не съм кихал.

ГЛАВА ШЕСТА

Ленъкс Бойнтън влезе в стаята с бърза, решителна крачка. Ако го бе видял д-р Жерар, щеше да се изненада от промяната, настъпила в този човек. Апатията бе изчезнала. Маниерите му бяха живи, макар да личеше, че е неспокоен. Очите му бързо шареха из стаята.

– Добро утро, мосю Бойнтън – Поаро стана и церемониално се поклони. Ленъкс отвърна малко несръчно. – Много ценя готовността ви да ме удостоите с този разговор.

Ленъкс Бойнтън доста несигурно произнесе:

– Мм... полковник Карбъри каза, че би било добре... посъветва ме... каза... една формалност.

– Моля седнете, мосю Бойнтън.

Ленъкс седна на наскоро освободения от лейди Уестхолм стол. Поаро словоохотливо продължи:

– Опасявам се, че за вас е било голям удар?

– Да, естествено. Е, не, може би не... Ние винаги сме знаели, че сърцето на майка ми не е здраво.

– Тогава било ли е разумно при тези обстоятелства да й позволявате да предприема подобно изтощително пътешествие?

Ленъкс Бойнтън вдигна глава. В гласа му се долавяше някакво печално достойнство.

– Майка ми, мосю... мм... Поаро, сама вземаше решенията си. Когато си наумеше нещо, нямаше смисъл да й се противопоставяме.

При последните думи той рязко пое дъх. Лицето му внезапно преbledня.

– Добре ми е известно – съгласи се Поаро, – че възрастните дами понякога са твърдоглави.

Ленъкс раздражено попита:

– Каква е целта на всичко това? Ето какво искам да знам. Защо са възникнали всички тези формалности?

– Може би не съзнавате, мистър Бойнтън, че в случаите на внезапна

и необяснима смърт безусловно трябва да възникнат формалности.

Ленъкс рязко запитва:

– Какво имате предвид под „необяснима“?

Поаро сви рамене.

– Винаги се налага да се обсъди въпросът: „Дали една смърт е естествена, или може би се касае за самоубийство?“

– Самоубийство? – Ленъкс Бойнтън впери в него поглед.

Поаро безгрижно заяви:

– Разбира се, вие най-добре бихте знаели дали съществува такава възможност. Полковник Карбъри, естествено, е в неведение. Той трябва да реши дали да се проведе разследване, да се направи аутопсия и всичко останало. Тъй като се случих на местопроизшествието и имам голям опит в тези неща, той предложи да направя някои проучвания и да му дам съвет по въпроса. Естествено, той не желае да ви причини неудобства, в случай че могат да се избегнат.

Ленъкс Бойнтън ядосано заяви:

– Ще телеграфирам на нашия консул в Ерусалим.

Поаро уклончиво забеляза:

– Несъмнено, вие сте абсолютно в правото си да сторите това.

Последва мълчание. После Поаро разпери ръце.

– Ако възразявате срещу моите въпроси...

Бойнтън бързо го пресече:

– Съвсем не. Само че... всичко ми се струва... толкова излишно.

– Разбирам ви. Отлично ви разбирам. Но наистина нещата са много прости. Както се казва, такъв е редът. И така, моєю Бойнтън, доколкото разбирам, през следобеда, когато е починала вашата майка, вие сте напуснали лагера в Петра и сте отишли, на разходка?

– Да. Всички, освен майка ми и най-малката ми сестра.

– И тогава майка ви е седяла пред входа на пещерата си?

– Да, точно пред него. Тя седеше там всеки следобед.

– Така, така. Та вие тръгнахте – кога?

– Бих казал в три и нещо.

– А от разходката си се върнахте – кога?

– Наистина не бих могъл да кажа колко беше часът – четири, а може би пет.

– Около един-два часа след като тръгнахте?

– Да, мисля, че толкова.

– На връщане дали минахте край някого?

– Дали какво?

– Дали минахте край някого? Например, покрай две дами, седнали на една скала.

– Не знам. Всъщност, мисля че да.

– Може би сте бил прекалено погълнат в мислите си, за да ги забележите?

– Да, така беше.

– Когато се върнахте в лагера, говорихте ли с майка си?

– Да... да, говорих.

– Тя тогава не се ли оплака, че се чувства зле?

– Не... не, изглеждаше съвсем добре.

– Може ли да попитам какво точно сте говорили?

Ленъкс помълча за минутка.

– Тя каза, че съм се върнал бързо. Аз потвърдих това – той пак замълча, като правеше усилие да се съсредоточи. – Казах, че е горещо. Тя... тя ме попита колко е часът... каза, че ръчният ѝ часовник бил спрял. Аз взех от нея часовника, навих го, сверих го и пак го сложих на ръката ѝ.

Поаро внимателно попита:

– И колко беше часът?

– А?

– Колко беше часът, когато нагласихте стрелките на часовника?

– А, разбирам. Беше... беше пет без двајсет и пет.

– Значи вие знаете точно в колко часа сте се върнали в лагера! – тихо каза Поаро.

Лицето на Ленъкс пламна.

Да, какъв съм глупак! Извинявайте, мосю Поаро, но се страхувам, че умът ми се е зареял някъде. Всичките тези тревоги...

Поаро бързо се обади:

– О! Разбирам... напълно ви разбирам! Всичко това е толкова обезпокояващо! И какво стана после?

– Попитах майка си дали иска нещо. Нещо за пиене – чай, кафе и така нататък. Тя каза, че не. След това слязох в голямата шатра. Наоколо не се мяркаше никой от прислугата, но аз намерих малко газирана вода и я изпих. Бях жаден. После седнах и се зачетох в някакви стари броеве на „Сатърди ивнинг поуост“. Трябва да съм задрямал.

– Съпругата ви дойде ли при вас в шатрата?

– Да, тя влезе малко след мен.

– И вие вече не видяхте майка си жива?

– Не.

– Когато разговаряхте с майка си, тя не изглеждаше ли някак си възбудена или разстроена?

– Не, беше си както обикновено.

– Не спомена ли за някаква неприятност с един от прислужниците? Ленъкс го погледна изумено.

– Не, съвсем не.

– И това ли е всичко, което можете да ми кажете?

– Да, опасявам се, че да.

– Благодаря ви, мистър Бойнтън.

Поаро наведе глава в знак, че разговорът е приключен. Ленъкс явно не изпитваше голяма охота да си тръгне. Той се подвоуми на вратата.

– Мм... това ли е всичко?

– Да. Може би ще бъдете така любезен да помолите съпругата си да дойде?

Ленъкс бавно излезе. В отворения до него бележник Поаро записа: Л. Б. 4,35.

ГЛАВА СЕДМА

Поаро с интерес изглежда високата, изпълнена с достойнство млада жена, която влезе в стаята. Той се изправи и вежливо ѝ се поклони:

– Мисис Ленъкс Бойнтън? Еркюл Поаро, на вашите услуги.

Надин Бойнтън седна. Замисленият ѝ поглед се спря върху лицето му.

– Надявам се, мадам, не възразявате, че по този начин се намесвам в скръбта ви?

Очите ѝ не трепнаха. Тя не отвърна веднага. Погледът ѝ остана сериозен и непоколебим. Най-сетне въздъхва и каза:

– Смятам, че е най-добре да бъде откровена, мосю Поаро.

– Съгласен съм с вас, мадам.

– Вие се извинихте, че се намесвате в скръбта ми. Тази скръб не съществува, мосю Поаро, и е безполезно да твърдя обратното. Аз не обичах свежърва си и мога честно да кажа, че не съжалявам за смъртта ѝ.

– Благодаря ви за вашата откровеност, мадам.

Надин продължи:

– И все пак, макар и да не искам да се преструвам, че скърбя, мога да си призная, че изпитвам друго чувство – угризение.

– Угрзение? – веждите на Поаро се повдигнаха.

– Да. Защото, разбирате ли, именно аз причиних смъртта ѝ. И за това горчиво се упреквам.

– Какво искате да кажете, мадам?

– Казвам, че аз бях причината за смъртта на свекърва ми. Смятах, че действам правилно, но резултатът се оказа гибелен. Всъщност, аз я убих.

Поаро се облегна на стола си.

– Ще бъдете ли така добра да изясните твърдението си, мадам?

Надин наведе глава.

– Да, точно това искам и да сторя. Първата ми реакция, естествено, беше да запазя моите лични въпроси за себе си, но виждам, че е дошъл моментът, когато е по-добре да ги споделя. Не се и съмнявам, мосю Поаро, че често ви се е случвало да споделят с вас тайни от малко интимен характер?

– Така е.

– Тогава съвсем простичко ще ви разкажа какво се случи. Моят семеен живот, мосю Поаро, не беше особено щастлив. За това не бива да се вини изцяло съпругът ми – влиянието на майка му върху него беше пагубно, но от известно време чувствах, че животът ми става непоносим.

Тя помълча, после продължи:

– През онзи следобед, когато почина свекърва ми, взех едно решение. Аз имам приятел, много добър приятел. Той неведнъж е предлагал да съедина съдбата си с неговата. Този следобед приех предложението му.

– Решили сте да напуснете съпруга си?

– Да.

– Продължете, мадам.

Надин сниши гласа си:

– След като веднъж взех решение, поисках да го осъществя колкото може по-скоро. Върнах се в лагера сама. Свекърва ми седеше на стола си, наоколо нямаше никой и аз реших още тогава да ѝ съобщя новината. Взех стол, седнах до нея и направо ѝ казах какво съм решила.

– Тя беше изненадана?

– Да, страхувам се, че за нея това е било голям удар. Тя беше същевременно изненадана и ядосана, много ядосана. Съобщението ми я накара да изпадне в доста критично състояние. Но аз отказах повече да обсъждам въпроса с нея. Станах и се отдалечих – гласът и секна. – Вече... вече не я видях жива.

Поаро бавно кимна.

– Разбирам. После каза:

– Вие смятате, че смъртта ѝ е настъпила в резултат на шок?

– За мен това е почти сигурно. Нали разбирате, докато стигне до онова място, тя вече до голяма степен се беше преуморила. Новината, която ѝ съобщих и гневът ѝ са сторили останалото... Чувствам се виновна и за това, че имам известен опит с болестите и по тази причина повече от всеки друг би трябвало да съзнавам възможността да се случи подобно нещо.

Известно време Поаро поседя мълчаливо, после попита:

– Какво точно сторихте, след като я оставихте?

– Внесох стола си в моята пещера, после слязох в голямата шатра.

Съпругът ми беше там.

Докато задаваше следващия си въпрос, Поаро я гледаше внимателно:

– А на него казахте ли за решението си? Или вече му бяхте казали?

Последва пауза, съвсем кратка пауза, после Надин рече:

– Тогава му казах.

– Той как го прие?

Тя тихо отвърна:

– Много се разстрои.

– Убеждаваше ли ви да премислите решението си?

Тя поклати глава.

– Той... той не каза почти нито дума. Виждате ли, ние и двамата от известно време знаехме, че би могло да се случи нещо подобно.

Поаро попита:

– Ще ме извините, но другият мъж, естествено, е бил мистър Джефърсън Коуп?

Тя наведе глава.

– Да.

Последва дълго мълчание, после Поаро запита, без да променя тона си:

Вие имате ли спринцовка, мадам?

– Да... не.

Той вдигна вежди. Тя поясни:

– Имам една стара спринцовка между другите неща в една санитарна чантичка, но тя е в големия ни багаж, който оставихме в Ерусалим.

– Разбирам.

Последва мълчание, после гласът ѝ тревожно трепна!

– Защо ме питате това, мосю Поаро?

Той не отвърна на въпроса ѝ. Вместо това на свой ред запита:

– Доколкото разбирам, мисис Бойнтън е взимала микстура, съдържаща дигиталис?

– Да.

Забеляза, че тя вече несъмнено е нащрек.

– И това е било за сърдечното ѝ страдание?

– Да.

– До известна степен дигиталисът е лекарство с кумулативен ефект?

– Смятам, че да. Не съм много запозната с него.

– Ако мисис Бойнтън е поела свръхдоза дигиталис...

Тя го прекъсна бързо, но решително:

– Не е възможно. Тя винаги беше извънредно предпазлива. Също и аз, когато ѝ измервах дозата.

– Може точно в това шишенце да е имало свръхдоза. Грешка на аптекаря, който го е приготвил?

– Считам това за съвсем невероятно – спокойно отвърна тя.

– Е добре, анализът скоро ще покаже.

– За нещастие шишенцето се счупи – каза Надин.

Поаро я загледа с внезапен интерес.

– Наистина ли? Кой го е счупил?

– Не съм съвсем сигурна. Предполагам, че някой, от прислужниците. Когато внасяха тялото на свекърва ми в пещерата ѝ, имаше голямо объркване, а и светлината беше много слаба. Преобърнаха една маса.

Една-две минути Поаро я гледаше втренчено.

– Това е много интересно – отбеляза той.

Надин Бойнтън с досада се размърда на стола си.

– Доколкото разбирам; вие намекувате, че свекърва ми е починала не от удар, а от свръхдоза дигиталис? – после продължи: – Това ми изглежда крайно невероятно.

Поаро се наклони напред.

– Даже и ако ви кажа, че д-р Жерар, лекарят французин, пребиваващ в лагера, твърди че значително количество дигитоксिनков препарат липсва от санитарната му чанта?

Лицето ѝ стана много бледо. От погледа му не убягна как ръката ѝ се впила в масата. Надин сведе очи. Седнала неподвижно, тя приличаше на издялана от камък мадона.

– Е, мадам – каза най-сетне Поаро, – какво ще кажете за това?

Секундите течаха, без тя да проговори. Цели две минути изминаха, преди да вдигне глава и той потръпна, когато видя израза в очите ѝ.

– Мосю Поаро, аз не съм убила свекърва си. Вие знаете това! Когато я оставих, беше жива и в добро състояние. Много хора могат да го удостоверят! Следователно не съм причастна в това престъпление, поради което се осмелявам да апелирам към вас. Защо трябва да се намесвате в тази история? Ако ви се закълна в честта си, че само правосъдие и нищо друго не е извършено тук, няма ли да се откажете от следствието? Толкова сме страдали – нямате представа колко много. Сега когато има спокойствие и възможност за щастие, трябва ли да разрушите всичко?

Поаро се изпъчи. Очите му заискряха със зелена светлина.

– Нека бъдем наясно, мадам. Какво искате от мен да сторя?

– Казвам ви, че свекърва ми е починала от естествена смърт и ви моля да приемете това твърдение.

– Хайде да уточним. Вие сте сигурна, че свекърва ви е била преднамерено убита и искате от мен да простя едно убийство?

– Моля ви за милост!

– Към някого, който не е имал милост.

– Не ме разбирате, не беше така.

– Вие самата ли извършихте престъплението, мадам, та знаете толкова добре?

Надин поклати глава. Нямаше вид на виновна.

– Не – спокойно произнесе тя, – Когато я оставих, беше жива.

– А после, какво се случи после? Вие знаете – или подозирате?

Надин разгорещено каза:

– Чувала съм, мосю Поаро, че някога, при онази история в Ориент експрес вие сте приели формално заключение за това, което се е случило?

Поаро я погледна с любопитство.

– Интересно кой ви е казал това.

– Вярно ли е?

Той бавно произнесе:

– Онзи случай беше... различен.

– Не. Не е бил различен! Убитият е бил зъл човек – гласът ѝ се сниши, – каквато беше и тя...

Поаро произнесе:

– Моралният облик на жертвата няма значение. Човек, присвоил си правото да раздава сам правосъдие и отнел живота на друг човек, не може безнаказано да съществува в обществото. Това ви заявявам аз, Еркюл

Поаро!

– Колко сте коравосърдечен!

– Мадам, по някои въпроси аз съм непреклонен. Няма да затворя очите си пред едно убийство! Това е окончателната дума на Еркюл Поаро.

Тя се изправи. Черните ѝ очи внезапно запламтяха.

– Тогава продължавайте! Докарайте страдание и разруха в живота на невинни хора! Нямам какво повече да кажа.

– Но аз смятам, мадам, че можете да кажете много...

– Не, нищо повече.

– Всъщност можете. Какво се е случило, мадам, след като сте оставили свекърва си? Докато двамата със съпруга си сте били заедно в голямата шатра?

Тя сви рамене.

– Откъде мога да знам?

– Не, вие знаете... или подозирате. Тя го погледна право в очите.

– Нищо не знам, мосю Поаро.

И като се обърна, излезе от стаята.

ГЛАВА ОСМА

След като отбеляза в бележника си – Н. Б. 4,40 – Поаро отвори вратата и повика ординареца, поставен от полковник Карбъри на негово разположение – интелигентен човек с доста приличен английски. Помоли го да доведе мис Карол Бойнтън.

С известен интерес огледа влизащото момиче, кестенявата му коса, стойката на главата върху дългия врат, неспокойните, красиво оформени ръце.

– Седнете, мадамозел – каза той.

Тя се подчини. Лицето ѝ беше бледо и безизразно, Поаро започна с обичайните съболезнования, които момичето прие мълчаливо, без да промени изражението си.

– А сега, мадамозел, ще ми разкажете ли как прекарахте следобедна на въпросния ден?

Тя започна веднага, което възбуди подозрението, че отговорът ѝ вече е бил репетиран.

– След като обядвахме, всички отидохме на разходка. Аз се върнах в лагера.

Поаро я прекъсна:

– За минутка. Дотогава всички ли вървахте заедно?

– Не, повечето време бях с брат си Реймънд и мис Кинг. После продължих да се разхождам сама.

– Благодаря ви. Та казахте, че сте се върнали в лагера. Знаете ли приблизително кога?

– Мисля, че беше около пет и десет. Поаро записа: К. Б. 5,10.

– И после какво?

– Майка ми все още седеше там, където я оставихме на тръгване. Аз се приближих и разговарях с нея, а после продължих към моята шатра.

– Можете ли да си спомните точно за какво разговаряхте?

– Аз само казах, че е много горещо и отивам да си легна. Майка ми отвърна, че тя ще си остане на мястото, И това беше всичко.

– Нещо във вида ѝ да ви се е сторило необикновено?

– Не. Поне... Тя колебливо спря, като не сваляше очи от Поаро.

– Не аз мога да ви дам отговора, мадмоазел – спокойно каза Поаро.

– Само си мислех. Едва ли тогава съм му обърнала внимание, но сега, като си припомням...

– Да?

Карол бавно произнесе:

– Вярно е... тя имаше особен цвят... лицето ѝ беше много червено... повече от обикновеното.

– Може би е получила някакъв шок? – подсказа Поаро.

– Шок ли? – тя се втренчи в него.

– Да, може да е имала, примерно, неприятност с някого от прислугата.

– О! – лицето ѝ се проясни. – Да... може.

– Не спомена ли пред вас да се е случило подобно нещо?

– Нне, не, съвсем нищо.

Поаро продължи:

– И какво сторихте след това, мадмоазел?

– Отидох си в шатрата и полежах около половин час. После слязох в голямата шатра. Брат ми и жена му вече бяха там и четяха.

– А какво правехте вие?

– О! Аз имах нещо за шиене. После взех едно списание.

– На слизане към голямата шатра говорихте ли пак с майка си?

– Не. Слязох направо долу. Мисля, че дори и не погледнах към мама.

– И после?

– Останах в голямата шатра, докато... докато мис Кинг ни каза, че е мъртва.

– И това ли е всичко, което знаете, мадмоазел?

– Да.

Поаро се наведе напред. Тонът му беше същият – лек и разговорен.

– И какво почувствахте, мадмоазел?

– Какво да съм почувствала?

– Да, когато разбрахте, че вашата майка, пардон, вашата мащеха, нали? – какво почувствахте, когато я намерихте мъртва?

Тя се втренчи в лицето му.

– Не разбирам какво искате да кажете!

– Смятам, че много добре разбирате.

Тя сведе поглед и неуверено произнесе.

– Това беше... голям удар.

– Наистина ли?

Кръвта нахлу в лицето ѝ. Тя го загледа безпомощно. Сега той съзря в очите и страх.

– Беше ли толкова голям ударът, мадмоазел? Особено като си припомните известен разговор, който водихте с брат си Реймънд една вечер в Ерусалим?

Изстрелът попадна в целта. Разбра това от начина, по който кръвта пак се оттегли от лицето ѝ.

– Вие знаете за това? – прошепна тя.

– Да, знам.

– Но откъде... откъде?

– Дочух част от разговора ви.

– Ау – Карол Бойнтън зарови лице в ръцете си, Хлипанията ѝ разтърсиха масата.

Еркюл Поаро изчака малко, после спокойно произнесе:

– Вие крояхте заедно как да причините смъртта на мащехата си.

Карол изхлипа:

– Онази вечер ние бяхме... бяхме обезумели!

– Може би.

– Вие не можете да разберете състоянието, в което се намирахме! – тя се изправи ѝ отметна косата от лицето си. – Би ви звучало невероятно. В Америка не беше толкова зле, но пътуването толкова ни отвори очите.

– Отворило ви очите? – сега тонът му беше мек, съчувствен.

– Да, за това, че сме различни от... от другите хора! Ние бяхме... бяхме отчаяни. А пък и Джини.

– Джини?

– Сестра ми. Вие не сте я виждали. Тя ставаше такава... особена. А мама я правеше още по-зле. Сякаш не разбираше. Ние с Рей се страхувахме, че Джини полудява, ама съвсем! А видяхме, че и Надин мисли така и това още повече ни уплаши, защото Надин разбира от гледане на болни и такива неща.

– Да, да!

– Онази вечер в Ерусалим нещата сякаш прекипяха! Рей беше въвн от себе си. Нервите и на двама ни съвсем се обтегнаха и ни се струваше... наистина, струваше ни се правилно, да замислим подобно нещо! Мама... мама не беше нормална. Не знам вие какво мислите, но в някои случаи може да ти се стори съвсем справедливо... почти благородно... да убиеш някого!

Поаро бавно кимна.

– Да, знам, че на мнозина се е струвало така. Историята го потвърждава.

– Точно това изпитвахме с Рей... онази вечер... – тя удари с ръка по масата. – Но ние наистина не сме го извършили. Разбира се, че не сме! Когато се съмна, всичко онова ни се стори нелепо, мелодраматично... да, да, а също и грешно! Наистина, честно ви казвам, мосю Поаро, мама съвсем естествено си умря от сърдечна недостатъчност. Ние с Рей нямаме нищо общо с това.

Поаро спокойно произнесе:

– Ще се закълнете ли пред мен, мадмоазел, в спасението на душата си, на което се надявате след смъртта, че мисис Бойнтън не е починала в резултат от някое ваше действие?

Тя вдигна глава. Гласът ѝ беше твърд и дълбок:

– Кълна се в спасението, на което се надявам, че аз не съм ѝ направила нищо лошо.

Поаро се облегна назад.

– Така – каза той. – Това исках да чуя.

Последва мълчание. Поаро замислено гледеше великолепните си мустаци. Сетне каза:

– А какъв по-точно беше вашият план?

– Какъв план?

– Двамата с брат си е трябвало да имате план.

В ума си той отброяваше секундите до отговора на момичето. Една,

две, три.

– Ние нямахме план – най-сетне отвърна Карол, – Изобщо не сме стигали дотам.

Еркюл Поаро се изправи.

– Това е всичко, мадмоазел. Ще имате ли добрината да изпратите при мен брат си?

Карол стана. За миг се поколеба.

– Мосю Поаро, вие... вие вярвате ли ми наистина?

– Казал ли съм, че не ви вярвам?

– Да, но... – тя спря.

– Ще помолите ли брат си да дойде тук?

– Да.

Тя бавно тръгна към изхода. На вратата спря, обърна се и заяви разпалено:

– Истината ви казах... не ви лъжа!

Еркюл Поаро не отвърна. Карол Бойнтън бавно излезе от стаята.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Когато влезе Реймънд Бойнтън, Поаро забеляза колко много прилича на сестра си.

Изражението на момчето беше твърдо и непоколебимо. Не изглеждаше да е нервно или уплашено. Отпусна се на един стол, отправи решителен поглед към Поаро и произнесе:

– Е?

Поаро любезно попита:

– Сестра ви е разговаряла с вас?

Реймънд кимна:

– Да, когато ми съобщи да дойда тук. Естествено, разбирам, че подозренията ви са напълно оправдани. Ако онази вечер някой е чул нашия разговор, това, че мащехата ни почина доста внезапно, наистина би му изглеждало подозрително. Мога само да ви уверя, че този разговор се дължеше на... на безумството на една вечер! По онова време ние бяхме ужасно напрегнати. Онзи невероятен план да убием мащехата си всъщност – как да се изразя – ни послужи като отдушник.

Еркюл Поаро кимна замислено.

– Възможно е – каза той.

– Естествено, на сутринта всичко изглеждаше... доста нелепо!

Кълна ви се, мосю Поаро, че вече не съм и помислял за това!

Поаро мълчеше. Реймънд бързо продължи:

– Да, знам, че е много лесно да се каже. Не мога да очаквам, че ще повярвате само на една моя честна дума. Но помислете върху фактите. Аз разговарях с майка си съвсем малко преди шест часа. Тогава тя несъмнено беше жива и в добро състояние. Отидох в шатрата си, измих се и слязох при другите в голямата шатра. Оттогава нито Карол, нито аз бяхме помръдвали от местата си. Всички можеха да ни виждат достатъчно добре. Трябва да разберете, мосю Поаро, че смъртта на майка ми беше естествена – сърдечна недостатъчност – няма начин да е било друго! Наоколо се навъртаха слуги, постоянно влизаха и излизаха. Всяко друго предположение е несъстоятелно.

Поаро спокойно произнесе:

– А знаете ли, мистър Бойнтън, мис Кинг е на мнение, че когато направила оглед на тялото – в шест и трийсет – смъртта била настъпила поне час и половина, по всяка вероятност два часа по-рано?

Реймънд изумено втренчи в него Поглед.

– Сара да е казала това? – възкликна той.

Поаро кимна.

– А сега какво ще кажете?

– Но... това е невъзможно.

– Съобщавам ви показанията на мис Кинг. А вие идвате и ми говорите, че майка ви била жива и в добро състояние само четиридесет минути преди мис Кинг да направи оглед на тялото.

– Но това наистина беше така! – каза Реймънд.

– Внимавайте, мистър Бойнтън.

– Сара трябва да има грешка! Сигурно съществува някакъв фактор, който не е взела предвид. Пречупването на слънчевите лъчи скалата или нещо подобно. Но мога да ви уверя, мосю Поаро, че само няколко минути преди шест часа майка ми беше жива и аз разговарях с нея.

Лицето на Поаро беше безизразно. Реймънд поривисто се наклони напред.

– Мосю Поаро, предполагам как ви се струва всичко това, но погледнете на въпроса безпристрастно. Вие сте предубеден. И имайки предвид естеството на нещата, не можете да не бъдете. Вие живеете в атмосфера на престъпност. Всяка внезапна смърт трябва да ви изглежда като вероятно престъпление! Не можете ли да разберете, че не трябва да разчитате на чувството си за мярка? Всеки ден умират хора – особено такива със слаби сърца – и в тяхната смърт няма нищо ни най-малко

злокобно.

Поаро въздъхна.

– Значи вие искате да ме учите как да си върша работата, така ли?

– Не, разбира се, че не. Но действително мисля, че сте предубеден, и то заради онзи злощастен разговор. Разберете, в смъртта на майка ми няма нищо, което да възбуди подозрение, освен злополучния истеричен разговор между мен и Карол.

Поаро поклати глава.

– Грешите – каза той. – Има и нещо друго. Отровата, която е взета от санитарната чанта на д-р Жерар.

– Отрова? – Рей го загледа изумено. – Отрова? – той поотдръпна стола си. Изглеждаше съвсем зашеметен. – Това ли подозирате?

Поаро му остави една-две минути, за да размисли. После спокойно, едва ли не с безразличие, каза:

– Вашият план е бил друг, така ли?

– Но да – Реймънд отговаряше механически. – Ето защо... това променя всичко... Аз... аз не мога да си събера мислите.

– Та вашият план какъв беше?

– Нашият план ли? Той беше...

Реймънд рязко спря. Изведнъж застана нащрек, погледът му стана зорък.

– Мисля, че едва ли ще кажа нещо повече.

– Както обичате – съгласи се Поаро.

Той наблюдаваше как младият човек излиза от стаята.

Притегли към себе си бележника и с дребни, четливи знаци вписа последните данни: Р. Б. 5,55?

След това взе един голям лист и продължи да пише. Когато завърши работата си, той се облегна назад и с наклонена настрани глава започна да съзерцава резултата. Беше написал следното:

Бойнтънови и Джефърсън Коуп напускат лагера 3,05
(прибл.),

Д-р Жерар и Сара Кинг напускат лагера 3,15 (прибл.)

Лейди Уестхолм и мис Пиърс напускат лагера 4,15

Надин Бойнтън оставя свекърва си...

Д-р Жерар се връща в лагера... 4,20 (прибл.)

Ленькс Бойнтън се връща в лагера... 4,35

Надин Бойнтън се връща в лагера, говори с мисис Бойнтън...
4,40

- и отива в голямата шатра... 4,50 (прибл),
 Карол Бойнтън се връща в лагера... 5,10
 Лейди Уестхолм, мис Пиърс и мистър Джефърсън Коуп се
 връщат в лагера... 5,40
 Реймънд Бойнтън се връща в лагера... 5,50
 Сара Кинг се връща в лагера... 6,00
 Откриване на тялото... 6,30

ГЛАВА ДЕСЕТА

– Чудно – каза Еркюл Поаро. Той сгъна списъка, отиде до вратата и нареди да доведат при него Махмуд. Дебелият драгоман беше словоохотлив и заливаше Поаро с все по-нарастващ порой от думи.

– Все аз виновен, винаги аз. Когато случи се нещо, винаги казва – вина моя. Винаги вина моя. Когато лейди Елън Хънт навяхна неин глезен на слизане от Жертвеник, аз виновен, макар тя отишла на обувки с високи токове, а била поне шейсет... даже седемдесет години. Мой цял живот нещастие.

Най-сетне Поаро успя да възпре пороя от думи и да вмъкне въпроса си.

– Пет и половина казвате? Не, не мисля някой от прислуга бил наблизо. Виждате, обед късно – два часа. А после да разчисти. След това цял следобед спи. Да, американци, те не пие чай. До три и половина всички вече легнали спи. В пет аз, който самата изпълнителност – винаги следя за удобство на господата и дами, които обслужва, аз излиза, защото знае по това време всички английски дами иска чай. Но никой там. Всички отишъл разходка. За мен това много добре, по-добре от друг път. Мога върна се спя. В шест без петнайсет започва беда – голяма английска дама, много голяма дама, връща се, иска чай, макар момчета вече слага вечеря. Тя вдига доста шум, казва вода трябва ври, аз да погрижа се сам. А, добри ми господата. Какъв живот, какъв живот! Аз прави всичко какво може... все аз виновен... – аз...

Поаро го прекъсна:

– Има един друг малък въпрос. Покойната се ядосала на едно от момчетата. Знаете ли кое е било то и за какво е ставало дума?

Ръцете на Махмуд се повдигнаха към небето.

– Откъде знае? Разбира се не знае. Стара дама не оплакала се на мен.

– Можете ли да разберете?

– Не, добри ми господа, това би било невъзможно. Никое от момчета ни най-малко не признава. Стара дама ядосана казва? Тогава, разбира се, момчета не каже. Абдул каже бил Мохамед, Мохамед каже бил Азис, Азис каже бил Еса и така нататък. Всички те много глупав бедуин – нищо не разбира.

Той пое дъх и продължи:

– А аз, аз има предимство образование в мисия. Рецитира на вас Кийтс... Шели...

И той измърмори нещо неразбираемо.

Поаро потръпна. Макар английският да не беше негов роден език, той го знаеше достатъчно добре, за да не се измъчва от невъзможната дикция на Махмуд.

– Превъзходно! – побърза да каже той. – Превъзходно! Без съмнение ще ви препоръчам на всичките си приятели.

Поаро съумя да се освободи от красноречието на драгомана. После занесе списъка си на полковник Карбъри, когото намери в канцеларията му.

Карбъри издърпа връзката си още по-накливо и попита:

– Намерихте ли нещо?

– Искате ли да ви съобща една моя теория? – попита Поаро.

– Както обичате – въздъхна полковник Карбъри. Така или иначе, доста много теории беше чувал през съществуването си.

– Моята теория е, че криминалистиката е най-лесната наука на света! Само трябва да се остави престъпникът да говори – рано или късно ще си каже всичко.

– Помня, че и преди твърдахте нещо от този род. Кой ви е правил признания?

– Всички.

И Поаро предаде накратко разговорите, които беше водил сутринта.

– Хм – произнесе Карбъри. – Хванали сте едно, най-много две указания. Жалкото е, че всичките изглежда сочат в противоположни посоки. Имаме ли доказателства, това искам да знам.

– Не.

Карбъри пак въздъхна.

– И аз се страхувах, че нямаме.

– Но преди да мръкне, ще знаете истината!

– Е, все това ми обещавате – рече полковник Карбъри. – А пък аз

доста се съмнявам, че ще я откриете! Сигурен ли сте?

– Съвсем.

– Трябва да е хубаво да се чувства така човек – забеляза той.

Дори и да е пробляснало пламъче в очите на полковника, Поаро сякаш не го забеляза. Той извади списъка си.

– Чиста работа – одобрително заяви Карбъри. Той се наведе над листа. След една-две минути се обади:

– Знаете ли какво мисля?

– Ще се радвам, ако ми съобщите.

– Младият Реймънд Бойнтън е във от играта.

– А, така ли смятате?

– Така. Ясно като бял ден какво е мислел той. Още отначало трябваше да разберем, че е бил във. Нали като в криминалните истории той е най-вероятният убиец. Щом вие всъщност сте го подочули да казва, че ще очисти старата, значи трябвало е да разберем, че е невинен!

– Вие сте чели криминални разкази, да?

– Хиляди – отвърна полковник Карбъри. И с тон на замечтан ученик добави: – Вие сигурно не можете да вършите такива работи като детективите от книгите? Да направите списък на важните факти – разни дето изглежда, че нищо не значат, а пък всъщност са страхотно важни – ей такива ми ти работи.

– Аха – добродушно произнесе Поаро. – Харесват ви този род криминални истории? Но естествено, с удоволствие ще го сторя заради вас.

Притегляйки към себе си лист хартия, той бързо и със ситен почерк написа:

ВАЖНИ ФАКТИ

1. Мисис Бойнтън взимала микстура, съдържаща дигитални.
2. На д-р Жерар изчезнала спринцовка.
3. Мисис Бойнтън определено изпитвала удоволствие, като забранявала близките ѝ да споделят компанията на други хора.
4. През въпросния следобед мисис Бойнтън поощрила близките си да се отдалечат и да я оставят сама.
5. Мисис Бойнтън е била психически садист.
6. Разстоянието от голямата шатра до мястото, където седяла мисис Бойнтън, е грубо казано двеста ярда.

7. Отначало мистър Ленъкс Бойнтън заяви, че не знае кога се е върнал в лагера, а после призна, че е сверил часовника на майка си.

8. Д-р Жерар и мис Джиневра Бойнтън заемали съседни шатри.

9. В шест и половина, когато била готова вечерята, изпратили един прислужник да извести мисис Бойнтън.

Полковникът разгледа списъка с голямо удовлетворение.

– Страхотно! – каза той. – Точно както трябва! Направили сте го трудно – и на пръв поглед несвързано – абсолютно като истинско! Между другото, струва, ми се, че има един-два доста явни пропуски. Но предполагам, че е тях примамвате баламите?

В очите на Поаро проблесна пламъче, но той не отговори.

– Точка две, например – нерешително започна полковник Карбъри. – На д-р Жерар изчезнала спринцовка – така. Изчезнал му и концентриран разтвор от дигиталис – или нещо от този род.

– Второто – вметна Поаро – не е толкова важно, колкото отсъствието на спринцовката.

– Чудесно! – каза полковник Карбъри и лицето му се озари от усмивка. – Съвсем не го разбирам. Аз бих казал, че дигиталисът е много по-важен от спринцовката! А какво ще речете за историйката със слугата, който постоянно се мярка – как един слуга бил изпратен да й каже, че вечерята е готова и онова; дете преди това старата си размахвала бастуна към някакъв слуга? Да не искате да ми кажете, че в края на краищата и е светил маслото някой от моите нещастни пустинни идиоти? Защото, ако е така – безпрекословно заяви полковник Карбъри – цялата работа ще си бъде чиста измама.

Поаро се усмихна, но не му отвърна. На излизане от канцеларията той промълви на себе си:

– Невероятно! Тези англичани винаги си остават деца!

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Сара Кинг седеше на един хълм и разсеяно късаше диви цветя. Близо до нея, върху неравен каменен зид, беше седнал д-р Жерар.

Изведнъж тя избухна:

– Защо започнахте цялата тази история? Ако не бяхте вие...

Д-р Жерар бавно произнесе:

– Смятате, че е трябвало да мълча?

– Да.

– При това, което знаех?

– Вие не сте знаели нищо – каза Сара.

Французинът въздъхна:

– Знаех. Но допускам, че човек никога не може да бъде абсолютно сигурен.

– Не, може да бъде – безкомпромисно отсече Сара.

Французинът сви рамене.

– Вие може би да!

Сара каза:

– Имахте треска – висока температура – не сте бил в състояние да осъзнавате ясно какво става. Спринцовката вероятно е била на мястото си през цялото време, А възможно е да сте сгрешили и за дигитоксина или в чантата ви да е бъркал някой от слугите.

Жерар заяви с груба откровеност:

– Няма защо да се тревожите! Почти сигурно е, че доказателствата ще се окажат неубедителни. Ще видите, че вашите приятели Бойнтън-ви ще се измъкнат!

Сара разпалено заяви:

– И това не искам.

Той поклати глава:

– Не сте последователна!

– Нали тъкмо вие – настойчиво запита Сара – когато бяхме в Ерусалим, развивахте теории за ненамесата? А сега?

– Аз не съм се намесвал. Само казах това, което знам!

– А аз твърдя, че не знаете. Ох, господи, пак се върнахме там, откъдето бяхме започнали. Аргументите ми се въртят в кръг.

Жерар меко произнесе:

– Извинявайте, мис Кинг.

Сара тихо подхвана:

– Виждате ли, все пак те не са се избавили от нея – никой от тях не е успял. Тя все още е тук! Даже и от гроба си може да се докопа до тях и да ги владее. В нея имаше нещо... ужасно. И сега, когато е мъртва, не е по-малко ужасна! Имам чувството, че... че всичко това я забавлява!

Тя стисна юмруци. След това със съвсем различен, непринуден тон, произнесе:

– Онзи малкият се изкачва по хълма.

Д-р Жерар хвърли поглед през рамото ѝ:

– А! Предполагам, че търси нас.

– Той такъв глупак ли е, какъвто изглежда? – попита Сара.

Д-р Жерар сериозно възрази:

– Изобщо не е глупак.

– От това се и страхувах – каза Сара.

Тя мрачно наблюдаваше как Еркюл Поаро се изкачва по хълма.

Най-сетне той стигна до тях, изпусна едно силно „уф“ и изтри челото си. После тъжно погледна лачените си обувки.

– Уви! Толкова камениста страна! Бедните ми обувки.

– Може да поискате от лейди Уестхолм принадлежностите ѝ за чистене на обувки – нелюбезно заяви Сара. – Също и парцала ѝ за прах. Тя мъкне със себе си нещо като патентовано слугинско снаряжение.

– Това няма да заличи драскотините, мадмоазел – тъжно поклати глава Поаро.

– Може би. А защо по дяволите носите такива обувки на подобен терен?

Поаро леко наклони встрани глава.

– Обичам да изглеждам изискан.

– На ваше място бих се отказала от това в пустинята – заяви Сара.

– Жените не винаги изглеждат най-добре в пустинята – замислено каза д-р Жерар. – Ето мис Кинг, тя винаги изглежда спретната и изискана. Но онази лейди Уестхолм с дебелите си, груби жакети и поли, както и с неподходящите панталони за езда и ботуши – каква ужасна жена! А пък бедната мис Пиърс – дрехите ѝ така висят като повяхнали зелени листа, да не говорим за дрънчащите ѝ верижки и мъниста! Даже и младата мисис Бойнтън, която е хубава жена, и тя не е това, което се нарича шик! Облеклото ѝ е безинтересно.

Сара нервно го прекъсна:

– Добре, предполагам, че мосю Поаро не се е изкачил дотук, за да си приказваме за облекло!

– Вярно е – потвърди Поаро. – Дойдох да се посъветвам с д-р Жерар – неговото мнение би било ценно за мен – а също и вашето, мадмоазел – вие сте още млада и със съвременна психика. Виждате ли, искам да знам всичко, което можете да ми кажете за мисис Бойнтън.

– Вече не го ли научихте наизуст? – попита Сара.

– Не. Чувствам – дори повече от това – сигурен съм, че в този казус много важен е психологическият образ на мисис Бойнтън. Нейният тип

несъмнено е познат на д-р Жерар.

– По мое мнение тя наистина представляваше интересен обект – каза лекарят.

– Разкажете ми по-подробно.

Д-р Жерар охотно се озова на поканата. Той описа своя собствен интерес към семейството, разговора си с Джефърсън Коуп и абсолютно погрешното му тълкуване на обстоятелствата.

– Значи той е сантиментален – забеляза Поаро.

– О, да, в основата си! Той има идеали – всъщност почиващи на дълбоко вкоренена инстинктивна леност. Да се възприема човешката природа откъм най-добрата ѝ страна, както и светът като приятно място, несъмнено е най-лекият начин да се живее! Следователно, Джефърсън Коуп няма ни най-малка представа за истинската същност на хората.

– Този възглед понякога може да се окаже опасен – вметна Поаро.

Д-р Жерар продължи:

– Той не престана да гледа на това, което бих нарекъл „случая Бойнтън“ като на криворазбрана преданост. А за замаскираните омраза, бунт, робство и терзания имаше само съвсем слаба представа.

– Глупаво е – отбеляза Поаро.

– И все пак – продължи д-р Жерар – дори и най-твърдоглавите сантиментални оптимисти не могат да бъдат съвсем слепи. Мисля, че по време на екскурзията до Петра очите на мистър Джефърсън Коуп са се поотворили.

И той описа разговора, който бяха водили с американеца сутринта в деня на произшествието.

– Интересна е тази история – за слугинчето – замислено произнесе Поаро. – Хвърля светлина върху методите на действие на старата.

Жерар продължи:

– Цялата онази сутрин беше много необикновена! Вие не сте ходили в Петра, мосю Поаро. Ако отидете, трябва непременно да се изкачите на Жертвеника. Там цари – как да се изразя? – особена атмосфера – и той подробно описа гледката, като добави: – Тази тук мадмоазел седеше като млад съдия и развиваше теории как да се пожертва един в името на спасението на мнозина. Спомняте ли си, мис Кинг? Сара потръпна:

– Недейте! Нека да не говорим за онзи ден.

– Не, не – обади се Поаро. – Хайде да се занимаем с по-отдавнашни събития. Интересува ме, д-р Жерар, как ще обрисувате психологията на мисис Бойнтън. Това, което не мога съвсем да си обясня, е защо след като е довела близките си до абсолютно подчинение, е уредила това

пътуване в чужбина, където несъмнено щяла да възникне опасност те да влязат в контакт с външни хора и властта ѝ да се разклати.

Д-р Жерар развълнуван се наведе към него.

– Но, точно там е работата! Навсякъде по света старите жени са си едни и същи. Те се отегчават! Ако са се специализирали в реденето на един пасианс, най-после им идва до гуша от него. Искат им се да научат някакъв нов пасианс. Точно същото е и с една старица, чието развлечение (колкото и невероятно да звучи това) е да властва над хората и да ги изтезва. Мисис Бойнтън – нека я наречем звероукротителка – е опитомила своите тигри. Може би по времето, когато са възмъжавали, са се появили някои по-силни усещания. Женитбата на Ленъкс за Надин е била известно приключение. Но след това изведнъж настъпило затишие. Ленъкс дотолкова е потънал в меланхолия, че на практика е невъзможно да бъде наранен или да му бъде причинено страдание. Реймънд и Карол не дават признак на бунт. А Джиневра – а, бедната Джиневра – от гледна точка на майка си тя представлява най-безинтересното развлечение. Защото Джиневра е намерила начин за бягство. Тя бяга от действителността в един свят на фантазии. Колкото повече я предизвиква майка ѝ, с толкова повече скрито удоволствие тя играе ролята на преследвана героиня! От гледна точка на мисис Бойнтън всичко това е ужасно скучно. И тя като Александър Македонски търси нови светове, които да завладее, И затова решава семейството да предприеме пътешествие в чужбина. Там ще има опасност да се разбунтуват укротените ѝ зверове и за нея ще се създаде възможност да причинява нова страдания! Невероятно звучи, нали, но е така! Тя е търсела нови вълнения.

Поаро дълбоко пое дъх.

– Та това е забележително. Да, да, схващам точно мисълта ви. Тъкмо така е било. Всичко приляга отлично. Предпочитала е да живее сред опасности, маман Бойнтън, и си е платила за това!

Сара се наведе напред. Умното ѝ, бледо лице беше съвсем сериозно.

– Значи искате да кажете, че тя е докарала жертвите си твърде далеч и те... те са се нахвърлили върху нея или... или поне го е сторил един от тях?

Поаро наведе глава. Сара с безжизнен глас запита:

– А кой от тях?

Поаро я изгледа – забеляза е какво напрежение ръцете ѝ стискаха дивите цветя и колко неподвижно беше бледото ѝ лице.

Той не отвърна, по-точно отговорът му беше спестен, защото в този

момент д-р Жерар докосна рамото ѝ и каза:

– Вижте.

По склона бродеше една девойка. Тя се движеше със странна, ритмична грация, която някак си създаваше впечатление за нереалност. Златисто-червената ѝ коса блестеше на слънцето и една удивителна загадъчна усмивка повдигаше красивите ъгълчета на устните ѝ. Поаро за таи дъх.

– Каква красота... Каква необикновена, затрогваща красота... Ето така би трябвало да се играе Офелия – като млада богиня, излязла от друг свят, щастлива, защото е захвърлила веригите на човешките радости и скърби.

– Да, да, прав сте – потвърди Жерар. – Такова лице може да се сънува, нали? Аз го сънувах. В треската си отворих очи и го видях – с неговата прелестна, неземна усмивка... Това беше приятен сън. Толкова съжалявах, че се събудих...

А след това, като се върна към обичайния си тон, каза:

– Това е Джиневра Бойнтън.

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА

След минутка девойката стигна до тях. Д-р Жерар извърши церемонията на запознаването.

– Мис Бойнтън, представям ви мосю Еркюл Поаро.

– О! – тя го изгледа неуверено. Пръстите ѝ се вплетоха и започнаха неспокойно да се извиват. Омагьосаната нимфа беше напуснала вълшебния си свят. Сега тя беше само едно обикновено стеснително момиче, малко плахо и неловко.

– Голямо щастие за мен е да се запозная с вас, мадмоазел – каза Поаро. – Направих опит да ви видя в хотела.

– Така ли?

Тя – се усмихна разсеяно. Пръстите ѝ задърпаха колана на роклята. Той тихо попита:

– Ще повървите ли е мен?

Джиневра се подчини на прищявката му и покорно тръгна до него.

След малко тя ненадейно попита със странен, припрян глас:

– Вие... вие сте детектив, нали?

– Да, мадмоазел.

– Много известен детектив?

– Най-добрият в света – отвърна Поаро с тон, сякаш произнася неоспорима истина.

Джиневра Бойнтън съвсем тихо запита:

– И вие сте дошъл тук, за да ме пазите?

Поаро замислено поглади мустаците си и подхвърли:

– А вие в опасност ли сте, мадмоазел?

– Да, да – тя хвърли наоколо бърз, пълен с подозрение поглед. – Казах това на д-р Жерар в Ерусалим. Той постъпи много умно. Тогава не даде знак. Но ме последва... до онова ужасно място с червените скали. – Тя потрепера. – Те искаха да ме убият там. Трябва непрекъснато да бъда нащрек.

Поаро кимна снизходително. Джиневра Бойнтън продължи:

– Той е мил... и добър. Влюбен е в мен!

– Така ли?

– Но да. Произнася името ми насън – гласът ѝ стана по-мек – в него пак прозвъня трепетна, неземна красота. – Видях го... лежеше и се обръщаше, мятеше се... и произнасяше моето име... Аз тихичко се измъкнах. – Тя поспря, после продължи: – Мислех, че може би ви е изпратил той. Аз имам ужасно много врагове. Всичките, са около мен. Понякога са преоблечени.

– Да, да – меко каза Поаро. – Но тук вие сте в безопасност – сред семейството си.

Тя гордо се изправи.

– Те не са мое семейство. Нищо общо нямам с тях. Не бива да ви казвам коя съм всъщност – това е голяма тайна. Ако разберете, много ще се изненадате.

Той внимателно попита:

– Беше ли смъртта на майка ви голям удар за вас, мадмоазел?

Джиневра тропна с крак.

– Нали ви казвам, тя не ми беше майка. Моите врагове ѝ плащаха, за да се преструва, че ми е майка и да ме пази да не избягам!

– Къде бяхте през следобеда, когато почина тя?

– Бях си в шатрата. Вътре беше горещо, но не смеех да изляза... Те можеха да ме хванат – тя потрепна. – Един от тях... надникна в шатрата ми. Беше преоблечен, но аз го познах. Престорих се на заспала. Беше го изпратил шейхът. Разбира се, той искаше да ме отвлече.

Няколко минути Поаро вървеше мълчаливо, после попита:

– Много ли са красиви тези истории, които си измисляте?

Тя спря и го загледа изумено.

– Но те са истински. Всичките са истински. – и тя пак тропна ядосано с крак.

– Да – настоя Поаро. – Действително са добре измислени.

Тя извика:

– Те са истински... истински са...

После разсърдено се извърна и побягна надолу по хълма. Поаро остана, загледан след нея. След една-две минути чу наблизно зад себе си глас:

– Какво й казахте?

Поаро се обърна към мястото, където малко запъхтян, стоеше д-р Жерар. Към тях, но без да бърза, се приближаваше и Сара.

Поаро отвърна на въпроса на Жерар:

– Казах й, че си въобразява различни, красиви истории.

Лекарят замислено кимна.

– И тя се ядоса? Това е добър признак. Нали разбирате, той показва, че още не е минала изцяло от другата страна на барьерата. Тя все още знае, че това не е истина! Аз ще я излекувам.

– Как, вие се заемате с лечението й?

– Да. Обсъдих този въпрос с младата мисис Бойнтън и съпруга й. Джиневра ще дойде в Париж, за да постъпи в една от моите клиники. След това ще се подготви за сцената.

– За сцената ли?

– Да... там за нея се открива възможност да пожъне голям успех. А тя се нуждае точно от това, точно това й трябва! В много отношения тя има по същество природата на майка си.

– О, не! – с отвращение възкликна Сара.

– Струва ви се невъзможно, но някои основни черти на характера са същите. И двете имат вроден силен стремеж да бъдат значителни личности, и двете изпитват необходимост да правят впечатление! На това бедно дете са пречели, то е било потискано на всяка крачка, не е бил даван отдушник на страстната му амбиция, любовта му към живота, ярката му романтична индивидуалност – той се засмя. – Ние ще променим всичко това!

После с лек поклон промълви:

– Ще ме извините ли?

И забърза надолу след момичето. Сара подхвърли:

– Д-р Жерар е страшно увлечен от работата си.

– Забелязвам това – потвърди Поаро.

Сара се намръщи:

– И все пак не мога да понеса да сравнява момичето с онази ужасна старица... въпреки че, веднъж самата аз съжалих мисис Бойнтън.

– Кога беше това, мадмоазел?

– Тогава в Ерусалим, за което ви разказах. Изведнъж се почувствах, сякаш съм объркала всичко. Нали знаете какво изпитва човек, когато понякога само за кратко време види всичко от обратната страна? Съвсем кипнах и взех че се проявих като глупачка!

– Е, не чак толкова, де!

Както винаги, когато си спомнеше за разговора си с мисис Бойнтън, Сара силно се изчерви.

– Екзалтирах се като мисионерка! А после, когато лейди Уестхолм втренчи в Мен подозрителните си очички и каза, че ме е видяла да разговарям с мисис Бойнтън, си помислих че сигурно ме е чула и се почувствах като най-отвратителната глупачка.

Поаро запита:

– Какво конкретно каза старата мисис Бойнтън? Ще можете ли да си припомните точните й думи?

– Мисля, че ще мога. Те ми направиха голямо впечатление. „Аз никога нищо не забравям“ – каза тя, „Помнете това. Никога нищо не забравям – нито едно действие, нито едно лице, нито едно име.“ – Сара потрепера. – Тя произнесе това толкова отмъстително, без даже и да ме погледне. Чувствам... като че ли чувам гласа й, дори и сега...

Поаро тихо попита:

– Много голямо впечатление ли ви направи?

– Да. Аз не съм от страхливите, но понякога сънувам как произнася точно тези думи, сънувам злобната й, цинична, тържествуваща физиономия. Уф! – тя потрепера. После внезапно се обърна към него:

– Мосю Поаро, може би не бива да ви питам, но стигнахте ли до някакво заключение във връзка с тази история? Установихте ли нещо определено?

– Да.

Той забеляза как, когато му зададе следващия си въпрос, устните й потрепераха:

– Какво?

– Установих с кого е разговарял Реймънд Бойнтън онази вечер в Ерусалим. Говорил е със сестра си Карол.

– Карол... разбира се! После тя продължи:

– Казахте ли му... попитахте ли го...

Нямаше смисъл. Не беше в състояние да продължи, Поаро я

погледна замислено и съчувствено, после тихо попита:

– Това толкова много ли... означава за вас, мадмоазел?

– Означава всичко! – каза Сара. После изправи рамене. – Но аз трябва да знам.

Поаро спокойно обясни:

– Той ми каза, че онова е било истеричен пристъп, нищо повече! И двамата със сестра си били възбудени. Каза ми, че на дневна светлина подобна идея им се сторила невероятна.

– Разбирам...

Поаро тихо каза:

– Мис Сара, няма ли да ми кажете от какво се страхувате?

Сара извърна към него лицето си – то беше бяло като вар и от него го гледаха две отчаяни очи.

– Онзи следобед... двамата бяхме заедно. И той си тръгна, като каза..., че искал да направи нещо докато не го била напуснала смелостта. Помислих, че е възнамерявал само... само да й каже. Но като си представя, че е имал предвид...

Гласът ѝ замря. Тя стоеше вцепенена, като полагаше усилия да се овладее.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

Надин Бойнтън излезе от хотела. Докато се колебаеше накъде да тръгне, към нея се насочи един човек, който я беше очаквал.

Мистър Джефърсън Коуп незабавно се озова до дамата на сърцето си.

– Да тръгнем ли насам? Мисля, че това е най-приятната посока.

Тя мълчаливо се съгласи.

Вървяха един до друг и мистър Джефърсън Коуп говореше. Думите се лееха от устата му свободно, макар и малко монотонно. Не беше сигурно дали забелязва, че Надин не го слуша. Когато се отклонила към каменистия, покрит с цветя склон, тя го прекъсна.

– Извинявайте, Джефърсън. Трябва да говоря с вас.

Лицето ѝ беше преbledняло.

– Но, естествено, скъпа. Каквото обичате, само да не се разстройвате.

– Вие сте по-умен, отколкото ви мислех – каза тя. – Нали знаете какво искам да кажа?

– Несъмнено е вярно – каза мистър Коуп, – че обстоятелствата променят нещата. Аз много дълбоко чувствам, че при сегашното положение е възможно да се наложи да се преразгледат решенията. – Той въздъхна. – Вие трябва да вървите напред, Надин, и да действате според това как ви диктува сърцето.

Истински трогната, тя възкликна:

– Толкова сте добър, Джефърсън. Толкова търпелив! – Чувствам, че съм се държала много лошо с вас. Наистина, направо съм била подла към вас.

– Вижте сега, Надин, нека се уточним. Аз винаги съм знаел какво мога да си позволя по отношение на вас. Още, откакто ви познавам, съм изпитвал най-дълбока обич и уважение. Единственото, което искам, е вашето щастие. Винаги съм желал само това. Едва не полудявам, като ви гледам нещастна. И мога да си призная, че съм винил Ленъкс. Чувствах, че той не заслужава да ви задържа, ако не цени щастieto ви малко повече, отколкото го показва.

Мистър Коуп пое дъх и продължи:

– Сега ще ви призная, че след като пътувах с вас до Петра, почувствах, че Ленъкс може би не е толкова виновен, колкото съм мислел. Той не е бил толкова егоистичен по отношение на вас, колкото прекалено неегоистичен по отношение на майка си. Не искам да казвам нищо против покойната, но в действителност мисля, че свежърва ви може би е била необичайно труден човек.

– Да, може да се каже така – промълви Надин.

– Във всеки случай – продължи мистър Коуп – вчера вие дойдохте при мен, за да ми кажете, че сте взели окончателно решение да напуснете Ленъкс. Аз приветствам вашето решение. Не беше справедлив този живот, който водехте. Вие бяхте съвсем почтена към мен. Не се преструвахте, че изпитвате нещо повече от лека привързаност. Всичко, което исках, беше да имам възможност да се грижа за вас и да се отнасям към вас, както подобава. Мога да кажа, че, онзи следобед беше един от най-щастливите в живота ми.

Надин възкликна:

– Съжалявам... съжалявам.

– Не, скъпа моя, защото през цялото време имах някакво чувство, че това не е истинско. Чувствах, че е съвсем вероятно до другата сутрин да промените решението си. Е, сега нещата стоят по-различно. Вие с Ленъкс можете да водите свой собствен живот.

Надин спокойно изрече:

– Да. Аз не мога да напусна Ленъкс. Моля ви, простете ми.

– Няма какво да прощавам – заяви мистър Коуп. – Ние с вас ще си останем стари приятели. Просто ще забравим онзи следобед.

Надин нежно постави ръка върху неговата.

– Мили Джефърсън, благодаря ви. Сега отивам да намеря Ленъкс.

Тя си тръгна. Мистър Коуп продължи пътя си сам. Надин намери Ленъкс седнал на най-горните стъпала на гръко-римския амфитеатър. В такъв дълбок размисъл беше потънал, че едва ли я забеляза, докато тя не коленичи запъхтяна до него.

– Ленъкс.

– Надин – той леко се извърна.

– Досега нямахме възможност да разговаряме – каза тя. – Но нали знаеш, че няма да те напусна?

Той мрачно произнесе:

– Някога мислила ли си го сериозно, Надин?

Тя кимна:

– Да. Разбираш ли, това изглеждаше единствената останала възможност. Аз се надявах, надявах се, че ще ме последваш. Бедният Джефърсън, колко подла бях към него.

От гърдите на Ленъкс внезапно се изтръгна рязък смях.

– Не, не си била подла. На всекиго, който е толкова самопожертвувателен колкото Коуп, трябва да се даде пълна възможност да прояви благородството си! А знаеш ли, Надин, ти беше права. Когато ми каза, че заминаваш с него, ми нанесе най-големия удар през живота ми! Честно казано, мисля, че напоследък трябва да съм бил станал особен или нещо подобно. Защо по дяволите не плюх в лицето на мама и не заминах с теб, където искаше ти?

Тя нежно каза:

– Но ти не можеше, скъпи, не можеше.

Ленъкс замислено произнесе:

– Мама бе дяволски проклета личност... Мисля, че едва ли не ни беше хипнотизирала всичките.

– Така беше.

Ленъкс помисли още една-две минути. После рече:

– Когато ти ми каза онзи следобед, сякаш нещо се пръсна в главата ми. Тръгнах към лагера като замаян и тогава изведнъж видях какъв страхотен глупак съм бил! Разбрах, че ако не искам да те загубя, има едно-единствено нещо, което трябва да сторя.

Той я усети как настръхва. Тонът му стана по-непреклонен.

– Аз отидох и...

– Недей...

Той бързо погледна към Надин.

– Отидох, за да... да споря с нея – сега гласът му беше напълно променен, внимателен и доста глух. – Казах ѝ, че трябва да избирам между теб и нея... и че избирам теб.

Последва мълчание. Той повтори и тонът му изразяваше странно самодоволство:

– Да, точно това ѝ казах.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Когато се прибираше, Поаро срещна двама души. Първият беше мистър Джефърсън Коуп.

– Мосю Еркюл Поаро? Моето име е Джефърсън Коуп.

Двамата церемониално се ръкуваха. Сетне, тръгвайки в крак с Поаро, мистър Коуп заобяснява:

– Току-що достигна до ушите ми, че вие провеждате нещо като общоприетото разследване за смъртта на моята стара приятелка мисис Бойнтън. Това събитие наистина беше потресаващо. Естествено, трябва да имате предвид, че старата дама изобщо не биваше да предприема такова изморително пътуване. Но тя си беше твърдоглава, мосю Поаро. Близките ѝ не бяха в състояние да ѝ повлияят. Тя бе нещо като домашен тиранин – предполагам, че твърде дълго време е правела каквото си поиска. Вярно е, че думата ѝ минаваше. Да, сър, това несъмнено беше така. Последва кратка пауза.

– Само бих желал да ви съобщя, мосю Поаро, че аз съм стар приятел на семейство Бойнтън. Естествено, цялата работа много ги разстрои – всички те са малко неспокойни, а и нервите им са доста опънати. Та значи, ако трябва да се урежда нещо – необходимите формалности, приготовления за погребението, пренасяне на тялото в Ерусалим, е, аз ще поема такава част от товара им, каквато мога. Щом се наложи нещо, просто ми се обадете.

– Сигурен съм, че семейството ще ви бъде много благодарно за това предложение – каза Поаро и добави: – Мисля, че вие по-специално сте приятел на младата мисис Бойнтън?

Мистър Джефърсън Коуп леко порумения.

– Е, да не говорим за това, мосю Поаро. Чух, че тази сутрин сте

разговаряли с мисис Ленъкс Бойнтън. Тя може би ви е намекнала как стоят между нас нещата, но всичко това вече е свършено. Мисис Бойнтън е прекрасна жена и счита, че неин пръв дълг при тази тежка загуба е да подкрепя съпруга си.

Последва мълчание. Поаро прие информацията с вежливо кимване. След това каза:

– Желанието на полковник Карбъри е да получи ясна представа за следобед, когато е починала мисис Бойнтън. Можете ли да ми го опишете?

– Но, разбира се. След като хапнахме и си починахме малко, ние се отправихме на нещо като неофициална обиколка. Със задоволство мога да отбележа, че се измъкнахме от онзи ужасно досаден Драгоман. Той направо е побъркан. Да, мисля, че не е съвсем с всичкия си. Както и да е, казах ви, че потеглихме. Точно тогава се състоя разговорът ми с Недин. След това тя пожела да остане насаме със съпруга си, за да обсъди въпроса с него. Аз бавно, тръгнах към лагера. Някъде към средата на пътя срещнах двете английски дами, които бяха на сутрешния поход – доколкото разбрах, едната от тях е английска благородница?

Поаро потвърди.

– А, тя е чудесна жена, с голям ум и много добре осведомена. Другата ми се стори слабовата, а и изглеждаше полумъртва от умора. Сутрешната експедиция беше доста изнурителна за една възрастна дама, особено, когато не понася височините. Та, както казах, срещнах въпросните дами и бях в състояние да им дам известна информация по въпроса за навутейците. Поразходихме се и се върнахме в лагера около шест часа. Лейди Уестхолм настояваше да пие чай и аз имах удоволствието да ѝ направя компания – питието беше малко слабо, но с интересен аромат. След това момчетата сложиха масата за вечеря и едно от тях отиде да уведоми старата дама, но я намерило мъртва на стола ѝ.

– Когато се прибрахте, забелязахте ли я?

– Забелязах я. Тя обикновено седеше на едно и също място следобед и вечер, но не обърнах особено внимание. Тъкмо обяснявах на лейди Уестхолм обстоятелствата около нашата депресия. А трябваше да наблюдавам и мис Пиърс. Тя бе толкова изморена, че непрекъснато стъпваше накриво.

– Благодаря ви, мистър Коуп. Ще позволите ли да ви задам индискретния въпрос, дали има вероятност миене Бойнтън да е оставила голямо наследство?

– Доста значително. Тоест, по-точно казано, наследството не беше

нейно. Беше ѝ дадено като пожизнено владение и след смъртта ѝ следва да се разпредели между децата на покойния Елмър Бойнтън. Да, сега всички те ще бъдат добре обезпечени.

– Парите – промълви Поаро – променят много неща. Колко престъпления са били извършени заради тях.

Мистър Коуп сякаш се постъписа.

– Е, да, сигурно е така – съгласи се той.

Поаро мило се усмихна:

– Но за едно убийство съществуват толкова много подбуди, нали? Благодаря ви за любезното съдействие, мистър Коуп.

– Моля ви, за мен е удоволствие – отвърна мистър Коуп. – Мис Кинг ли виждам седнала там горе? Искат ми се да разменя с нея някоя и друга дума.

Поаро продължи надолу по хълма. Срещна мис Пиърс, която изглеждаше възбудена. Тя задъхано го поздрави.

– О, мосю Поаро, колко се радвам да ви видя. Разговарях с онова твърде странно момиче – нали знаете, най-младото. Такива невероятни неща ми разказа – за врагове и за някакъв шейх, който искал да го отвлече и как отвсякъде било заобиколено с шпиони.

Наистина, звучеше изключително романтично! Лейди Устхолм каза, че всичко това били глупости и че тя самата по едно време имала някаква червенокоса слугиня, която дрънкала точно такива лъжи, но аз мисля, че лейди Устхолм понякога е твърде сурова. В края на краищата може и да е вярно, нали, мосю Поаро? Преди няколко години четох, че една от дъщерите на царя не била убита през Руската революция, а избягала тайно в Америка. Мисля, че беше великата княгиня Татяна. Ако е така, тази би могла да бъде дъщеря ѝ, нали? Тя наистина намекна за нещо царствено, а и видът ѝ е такъв, не намирате ли? Доста славянски – с тези скули. Колко сензационно би било! Поаро малко афористично произнесе:

– Наистина, немалко странни неща има в този живот.

Мис Пиърс притисна ръце до гърдите си:

– Тази сутрин не можах да схвана всъщност кой сте вие. Ама, разбира се, вие сте онзи много прочут детектив! Всичко прочетох за азбучните убийства. Толкова вълнуващо! В действителност по онова време работех като гувернантка близо до Донкастър.

Поаро измърмори нещо. Мис Пиърс с все по-нарастващо вълнение продължи:

– Ето защо почувствах, че... че тази сутрин съм направила грешка.

Човек трябва винаги да казва всичко, нали? Дори и най-малката подробност, колкото и да му се струва, че няма нищо общо със случая. Защото, несъмнено, щом вие сте се заловили с това, бедната мисис Бойнтън трябва да е била убита! Сега ми става ясно! Предполагам, че мистър Махмуд – не мога да му запомня името, – но искам да кажа, драгоманът, вероятно той е болшевишки агент? А не изключвам и мис Кинг. Смятам, че немалко добре възпитани момичета от изискани семейства са преминали към онези ужасни комунисти! Затова се чудех дали трябва да ви кажа – защото, нали разбирате, когато си помисля за това, ми се струва доста странно.

– Правилно – потвърди Поаро. – И затова вие ще ми разкажете всичко.

– Е добре, всъщност не е кой знае какво. Само гдето на следващата сутрин след произшествието аз станах доста рано и надникнах от шатрата си, за да видя изгрева, нали разбирате, е, естествено, не точно изгрева, защото слънцето трябва да бе изгряло преди цял час. Но все пак беше рано...

– Да, да. И видяхте какво?

– Точно това е любопитното, но по онова време не ми се стори нещо особено. Само гдето видях Бойнтъновото момиче да излиза от шатрата си и да хвърля нещо право в потока – в това, естествено, няма нищо особено, но нещото заблестя на слънцето! Ей така, полетя във въздуха и блесна. Разбирате ли, блесна.

– Кое от Бойнтъновите момичета беше?

– Мисля, че онова, което наричат Карол, много е симпатично... толкова прилича на брат си..., ама те трябва да са близнаци. Или всъщност, може да е било и най-малкото. Слънцето грееше право в очите ми, затова не можех да видя ясно. Но мисля, че косата му не беше червена, а само с цвят като бронз. Толкова харесвам тези бронзово-медни коси! Червената коса винаги ми напомня за моркови! – и тя се закикоти.

– И то е захвърлило някакъв много блестящ предмет? – попита Поаро.

– Да. Естествено, както казах, тогава не го помислих за много важно. Но по-късно минах край потока и видях там мис Кинг. И сред много други ненужни неща – Даже няколко консервени кутии – съзрях една ярка метална кутийка, не точно квадратна, а малко като удължена от двете страни, ако схващате какво искам да кажа...

– Но да, съвършено добре ви разбирам. Приблизително толкова дълга?

– Ама колко сте умен! И аз си помислих: „Предполагам, че точно тази вещ е изхвърлило момичето на Бойнтънови, а пък тя си е една хубава кутийка.“ И ей-така от любопитство я вдигнах и я отворих. Вътре имаше нещо като спринцовка – същото, което ми забиха в ръката, когато ме ваксинираха против тиф. И си помислих колко е странно, че я хвърлят така, защото не изглеждаше счупена или нещо от този род. Но както се чудех, зад гърба ми се обади мис Кинг. Не бях я чула кога се е приближила. Та тя каза: „А, благодаря ви – това е моята спринцовка. Тъкмо бях дошла да си я търся.“ Така че аз й я дадох и тя се върна с нея в лагера. Мис Пиърс спря, а после забързано продължи:

– Та, естествено; смятам, че в това няма нищо особено – само гдето наистина ми се стори малко странно, че Карол Бойнтън може да захвърли спринцовката на мис Кинг. Искам да кажа – не беше в реда на нещата, ако можете да ме разберете. Въпреки че, естествено, все трябва да има някакво правдоподобно обяснение.

Тя замълча и с очакване загледа Поаро. Лицето му беше сериозно.

– Благодаря ви, мадамозел. Това, което ми разказахте, може само по себе си да не е важно, но чуйте какво ще ви кажа! То приключи мое-то разследване! Сега всичко ми стана ясно и дойде на мястото си.

– Ама наистина ли? – мис Пиърс се изчерви. Изглеждаше доволна като дете.

Поаро я придружи до хотела. Когато се върна в своята стая, той прибави към бележките си един ред:

Точка 10. „Аз никога нищо не забравям. Помнете това. Нищо не съм забравила...“

– Но да – каза той. – Сега всичко е ясно!

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

– Моите приготовления завършиха – обяви Еркюл Поаро.

С лека въздишка той отстъпи няколко крачки и огледа една от свободните хотелски стаи, чиято обстановка беше променил.

Полковник Карбъри, небрежно подпрян на изместеното до стената легло, се усмихна и дръпна от лулата си.

– Чуден човек сте вие, Поаро, не съм ли прав? – каза той. – Обичате да правите театър.

– Може би... е вярно – съгласи се малкият детектив. – Но наистина не само за да задоволя собствения си вкус. Ако ще разиграваме

комедия, трябва първо да подредим сцената.

– Това комедия ли е?

– Дори и трагедия да е, при нея също е необходим подходящ декор.

Полковник Карбъри го изгледа с любопитство.

– Добре де – каза той, – ваша работа. Не знам накъде биете. Обаче схващам, че сте написали нещичко.

– Ще имам честта да ви представя това, за което ме помолихте – истината!

– Мислите ли, че ще можем да поискаме присъда?

– Това, приятелю мой, не съм ви обещавал.

– Вярно. Може и да съм доволен, че не сте. Зависи.

– Моите аргументи са предимно психологически – заяви Поаро.

Полковник Карбъри въздъхна.

– Е от това се страхувах.

– Но те ще ви убедят – увери го Поаро. – Да, да, ще ви убедят. Винаги съм мислел, че истината е чудновата и красива.

– Понякога е отвратително неприятна – възрази полковник Карбъри.

– Не, не – Поаро говореше сериозно. – Вие имате предвид личната гледна точка. Но вместо нея вземете абстрактния, безпристрастен възглед. Тогава абсолютната логика на събитията изглежда системна и очарователна.

– Ще се помъча да я гледам по този начин – съгласи се полковникът.

Поаро погледна големия си часовник – една чудата, старомодна вещ.

– От дядо ми е.

– Така си и мислех.

– Време е да открием заседанието – обяви Поаро. – Вие, господин полковник, като длъжностно лице ще седнете тук зад масата.

– А, добре – изсумтя Карбъри. – Само да не искате да си облека и униформата?

– Не, не. Но ако позволите – и той оправи връзката му.

Полковник Карбъри се ухили, седна на посочения му стол и само след минутка несъзнателно дръпна обратно връзката под лявото си ухо.

– Тук – продължи Поаро, като поразмести столовете – разполагаме семейство Бойнтън. А там ще сложим трите външни лица, които определено са заинтересовани от случая. Д-р Жерар, върху чиито показания се основава обвинението, мис Сара Кинг, която е двойно заинтересована

и лично, и като лекар, направил оглед на тялото. Също и мистър Джефърсън Коуп, който е бил в най-близки отношения с Бойнтънови и затова несъмнено може да бъде посочен като заинтересована страна.

Той прекъсна обясненията си.

– Аха, ето, че идват.

Отвори вратата, за да влезе групата. Първи бяха Ленъкс Бойнтън и съпругата му. Следваха ги Реймънд и Карол. Джиневра пристъпваше сама, а на устните ѝ блуждаеше лека усмивка. Накрая вървяха д-р Жерар и Сара Кинг. Мистър Джефърсън Коуп влезе с няколко минути закъснение и се извини.

След като и той зае мястото си, Поаро пристъпи напред.

– Дами и господа – обяви той, – това събиране е абсолютно неофициално. То е предизвикано от моето случайно пребиваване в Аман. Полковник Карбъри ми оказа честта да се консултира с мен...

Прекъснаха го. Репликата беше отправена от най-малко вероятното място. Ленъкс Бойнтън се обади заядливо:

– И защо? Защо по дяволите е трябвало да ви намесва в тази работа?

Поаро театрално махна с ръка.

– Мен ли? Мен често ме викат при случаи на внезапна смърт.

Ленъкс Бойнтън възрази:

– А лекарите викат ли ви винаги, когато се отнася за слабо сърце?

Поаро спокойно отвърна:

– Слабо сърце е доста свободен и ненаучен термин.

Полковник Карбъри пречисти гърлото си. Звукът беше внушителен. И тонът, с който заговори, звучеше официално:

– Най-добре е да се изясни напълно. Докладват ми за смъртен случай. Най-естествено събитие. Времето необикновено горещо, трудно поносимо пътуване за една възрастна жена с разклатено здраве. Дотук всичко съвсем ясно. Но идва при мен д-р Жерар и доброволно прави изявление...

Той въпросително погледна към Поаро, който му кимна.

– Д-р Жерар е много прочут лекар, със световна известност. Трябва да се има предвид всяко негово изявление. А ето какво сподели той. На сутринта след смъртта на мисис Бойнтън забелязал, че от чантата му липсва известно количество силно лекарство, което действа на сърцето. Предишния следобед пък открил, че му изчезнала и една спринцовка. През нощта му върнали спринцовката. И последното – върху китката на покойната имало белег като от убождане от инжекция.

Полковник Карбъри замълча, после додаде:

– При тези обстоятелства сметнах, че дълг на властите е да изяснят въпроса. Мосю Еркюл Поаро беше мой гост и много любезно предложи високоспециализираните си услуги. Дадох му всички пълномощия да прави, каквито пожелае разследвания. Сега сме се събрали тук да чуем доклада му по тази работа.

Последва тишина – такава гробна тишина, че както се казва и муха да бръмне, ще се чуе. Точно тогава в съседното помещение някой изпусна нещо като обувка. В притихналата стая то прозвуча като бомба.

Поаро бързо погледна към групичката от трима души от дясната си страна, после обърна поглед към притисналите се един до друг петима отляво – хора, в чиито очи се четеше уплаха. Поаро спокойно произнесе:

– Когато полковник Карбъри ми спомена за този въпрос, аз му дадох мнението си като експерт. Казах му, че може да не е възможно да се намерят доказателства, такива, каквито да приеме един дъх, но съвсем определено споделих с него моята увереност, че несъмнено мога да достигна до истината – просто чрез разпит на засегнатите страни. Защото, приятели, нека ви съобща следното: при разследване, на едно престъпление трябва само да оставите виновния или виновните да говорят – в края на краищата те винаги ви казват това, което ви е необходимо! Той направи пауза.

– И така, в този случай вие, макар и да ме лъгахте, неволно ми казахте и истината.

Чу лека въздишка, изскърцване на стол от дясната си страна, но не отмести поглед. Продължаваше да наблюдава Бойнтънови.

– Първо анализирах възможността мисис Бойнтън да е починала от естествена смърт – и я отхвърлих. Липсващото лекарство, спринцовката и преди всичко отношението на роднините на покойната ме убедиха, че това предположение е неприемливо.

Не само че мисис Бойнтън е била убита хладнокръвно, но и всеки отделен член от семейството ѝ е осъзнавал този факт! Изобщо семейство Бойнтън реагира като виновна страна.

Но съществуват степени на вина. Аз внимателно разгледах показанията е цел да установя дали предумишленото убийство – да, защото то действително е било предумишлено убийство! – е извършено от близките на старата дама, действали по съгласуван план.

Мога да кажа, че е имало безспорен мотив. Всички и поотделно, и като цяло са имали полза от смъртта, ѝ както във финансово отношение

– защото незабавно са щели да получат икономическа независимост и без съмнение да се радват на доста значително състояние – така и като бъдат освободени от онова, което се е било превърнало в едва поносима тиария.

Да продължим: Почти незабавно заключих, че теорията за съгласувания план не е логична. Разказите на Бойнтънови не си съпадаха точно и нямаше организирана система от правдоподобни алибита. По-скоро фактите навеждаха на мисълта, че един или вероятно двама членове на семейството са действали по споразумение, а след като било осъществено убийството, останалите се превърнали в техни съучастници. По-нататък обмислих въпроса, по-специално на кой член или членове от семейството могат да паднат подозренията. Тук ще кажа, че бях склонен да се повлияя от известни познати само на мен улики.

И Поаро разказа това, което бе чул в Ерусалим.

– Естествено, този факт съвсем недвусмислено сочеше мистър Реймънд Бойнтън като главен инициатор на цялата история. Когато проучих семейството, дойдох до заключението, че най-вероятният негов довереник през онази нощ е била сестра му Карол. Двамата прекалено много си приличат по външност и характер и вероятно между тях съществува здрава връзка и взаимно разбирателство, а притежават и нервния и непокорен темперамент, необходим за замислянето на подобно дело. Това, че подбудите им отчасти са били неегоистични – да освободят цялото семейство и по-специално малката си сестра – само правеше кроежите им по-благовидни.

Поаро замълча за малко. Реймънд Бойнтън отвори уста, но се въздържа. Той не свалеше от Поаро очи, изпълнени с безмълвно страдание.

– Преди да разгледам подробно доказателствата срещу Реймънд Бойнтън, бих желал да ви прочета един списък от важни факти, който днес следобед изготвих и представих на полковник Карбъри.

ВАЖНИ ФАКТИ

1. Мисис Бойнтън взимала микстура, съдържаща дигитални.
2. На д-р Жерар изчезнала спринцовка.
3. Мисис Бойнтън определено изпитвала удоволствие, като забранявала близките ѝ да споделят компанията на други хора.
4. През въпросния следобед мисис Бойнтън поощрила близките си да се отдалечат и да я оставят сама.
5. Мисис Бойнтън е била психически садист.

6. Разстоянието от голямата шатра до мястото, където седяла мисис Бойнтън, е грубо казано двеста ярда.

7. Отначало мистър Ленкъс Бойнтън заяви, че не знае кога се е върнал в лагера, а после призна, че е сверил часовника на майка си.

8. Д-р Жерар и мис Джиневра Бойнтън заемали съседни шатри.

9. В шест и половина, когато била готова вечерята, изпратили един прислужник да извести мисис Бойнтън.

10. В Ерусалим мисис Бойнтън е произнесла следните думи: „Аз никога не забравям. Помнете това. Никога нищо не съм забравила.“

– Въпреки че съм номерирал точките поотделно, те могат при нужда да бъдат групирани по двойки. Такъв например е случаят с първите две. „Мисис Бойнтън взимала микстура, съдържаща дигитални. На д-р Жерар изчезнала спринцовката.“ Тези две точки бяха първото, което ме порази в случая и мога да ви кажа, че ги намерих за изключително парадоксални – и абсолютно несъвместими. Не схващате ли мисълта ми? Няма значение. След малко ще се върна на тази точка. Засега е достатъчно, че отбелязах първите две точки като нещо, което несъмнено изисква задоволително обяснение.

Ще приключа с проучванията си относно вероятната вина на Реймънд Бойнтън. Фактите са следните. Той е бил чут как обсъжда възможността да се отнеме животът на мисис Бойнтън, Намирал се е в състояние на голяма нервна възбуда. Тъкмо преживявал, мадмоазел ще ме извини – и той направи поклон към Сара, – дълбока емоционална криза. Тоест, влюбил се. Екзалтираните му чувства биха могли да го накарат да действа по един от следните начини. Можел да омекне и да стане великодушен към света като цяло, включително и към мащехата си; най-сетне да набере смелост, за да встане срещу нея и се отърси от влиянието ѝ; или да получи тъкмо допълнителния импулс, за да превърне престъплението си от теория в практика. Това е психологическият момент! Нека сега разгледаме фактите. Реймънд Бойнтън тръгнал с другите от лагера в около три и петнадесет. Тогава мисис Бойнтън била жива и в добро състояние. Не след дълго Реймънд и Сара Кинг имали разговор tête-à-tête. После той я оставил сама. Според твърденията му се върнал в лагера в шест без десет. Приближил до майка си, разменил с нея няколко думи и отишъл в шатрата си, а сетне слязъл в голямата шатра. Казва,

че в шест без десет мисис Бойнтън била жива и в добро състояние.

Но сега стигаме до факта, който пряко противоречи на това твърдение. В шест и половина един прислужник открил, че мисис Бойнтън е мъртва. Мис Кинг, която има медицинско образование, направила оглед на тялото. Тя категорично твърди, че макар и тогава да не била обърнала специално внимание кога е настъпила смъртта, най-сигурно и определено това е станало поне един час преди шест, а вероятно и доста по рано.

Виждате ли, тук имаме две противоречащи си твърдения. Като оставяме настрана възможността мис Кинг да е направила грешка...

Сара го прекъсна:

– Аз не правя грешки. Тоест, ако бях сгрешила, щях да си призная.

Гласът ѝ беше ясен и твърд. Поаро учтиво и се поклони.

– Тогава остава само възможността един от двамата, да лъже – или мис Кинг, или мистър Бойнтън! Нека разгледаме съображенията, които биха накарали Реймънд Бойнтън да стори това. Да допуснем, че мис Кинг не е сгрешила и не лъже съзнателно. Каква, тогава е била последователността на събитията? Реймънд Бойнтън се връща в лагера, вижда майка си седнала пред отвора на пещерата, приближава се и установява, че е мъртва. Какво прави той? Вика ли за помощ? Известява ли незабавно лагера за това, което се е случило? Не, той изчаква една-две минути, после отминава към своята шатра и се присъединява към семейството си в голямата шатра, без да каже нищо. Подобно поведение е извънредно любопитно, нали?

Обади се Реймънд – тонът му беше нервен и рязък:

– Естествено, би било идиотско. Това би трябвало да ви покаже, че както заявих, майка ми е била жива и в добро състояние. Мис Кинг е била разтревожена и объркана и затова е сгрешила.

– Човек се пита – спокойно продължи Поаро – дали би съществувала възможна причина за подобно поведение. Пред лицето на фактите изглежда, че Реймънд Бойнтън не може да бъде виновен, тъй като единствения път през този следобед, когато ни е известно, че е приближил до масехата си, тя вече е била мъртва от известно време. И следователно, предполагайки, че Реймънд Бойнтън е невинен, можем ли да обясним поведението му? Та аз твърдя, че ако го приемем за невинен, можем да сторим това! Защото си спомням онзи откъс от разговора, който дочух: „Нали разбираш, че тя трябва да бъде убита?“ Реймънд се връща от разходката и намира масехата си мъртва. Тогава неговата гузна памет веднага си представя известна възможност. Планът е бил осъществен, но не

от него, а от неговия съучастник. Съвсем просто – той подозира, че виновницата е сестра му, Карол Бойнтън.

– Това е лъжа – с тих, треперещ глас произнесе Реймънд.

Поаро продължи:

– Нека сега разгледаме възможността убийцата да бъде Карол Бойнтън. Какви доказателства съществуват срещу нея? Тя притежава същия крайно напрегнат темперамент – и също би могла да си представи подобно дело обвеяно с героизъм. Именно с нея е разговарял Реймънд. Бойнтън през онази нощ в Ерусалим. Карол Бойнтън се върнала в лагера в пет и десет. Според нейния собствен разказ тя се приближила до майка си и разговаряла с нея. Никой не я е видял в този момент. Лагерът бил празен – момчетата спели. Лейди Уестхолм, мис Пиърс и мистър Коуп изследвали пещери, от които лагерът не се виждал. Евентуалното действие на Карол Бойнтън е останало без свидетел. Времето може да съвпада доста точно. Тогава обвинението срещу Карол Бойнтън е напълно възможно.

Той спря. Карол беше вдигнала глава. Очите ѝ тъжно и непоколебимо бяха устремени към неговите.

– Има още една подробност. На следващата сутрин, много рано, са видели Карол Бойнтън да хвърля нещо в потока. Имам основания да смятам, че това е било спринцовка.

– Как? – д-р Жерар погледна изненадано. – Но моята спринцовка ми бе върната. Да, да, сега е у мен.

Поаро енергично закима.

– Точно така. Тази втора спринцовка е много любопитна, много интересна. Дадох ми да разбере, че тя е принадлежала на мис Кинг. Така ли е?

За част от секундата Сара не реагира. Карол бързо се обади:

– Спринцовката не беше на мис Кинг. Моя беше.

– Тогава признавате ли, че сте я захвърлили, мадамозел?

Колеланието ѝ трая само една секунда.

– Да, разбира се. Защо не?

– Карол! – беше Надин. Тя се наведе напред, а в широко отворените ѝ очи се четеше отчаяние; – Карол... Ох, не разбирам...

Карол се извърна към нея. В погледа ѝ се мярна нещо враждебно.

– Няма нищо за разбиране! Хвърлих една спринцовка. Изобщо не съм докосвала... отровата.

Прекъсна я гласът на Сара:

– Това, което ви е казала мис Пиърс, е съвсем вярно, мосю Поаро.

Спринцовката беше моя.

Поаро се усмихна.

– Много е смущаваща тази история със спринцовката – и все пак смятам, че може да се обясни. Е добре, сега имаме два казуса – единият за невинността на Реймънд Бойнтън, а другият – за вината на сестра му Карол. Но аз, съм добросъвестен и безпристрастен. Винаги анализирам въпросите и от двете страни. Нека си представим какво се е случило, ако Карол Бойнтън е била невинна. Тя се връща в лагера, приближава се до мащехата си и я намира, да речем, мъртва! Какво е първото, което ще си помисли? Ще заподозре, че може да я е убил брат ѝ Реймънд. Тя не знае какво да прави. И затова мълчи. А около един час по-късно се връща Реймънд Бойнтън и след като твърди, че е говорил с майка си, не казва да е имало нещо не в ред. Не смятате ли, че тогава подозренията ѝ ще се превърнат в убеждение? Може би тя отива в шатрата му и намира там една спринцовка. И тогава вече е уверена. Тя я взима бързо и я скрива. Рано сутринта хвърля спринцовката колкото може по-далече.

Съществува още едно указание за невинността на Карол Бойнтън. Когато я разпитвам, тя ме уверява, че двамата с брат си никога не са имали сериозно намерение да изпълнят плана си. Искам от нея да се закълне – и Карол незабавно и с най-голяма тържественост се заклева, че тя няма вина за това престъпление! Виждате ли, така го формулира тя. Не се заклева, че двамата не са виновни. Заклева се за себе си, но не и за брат си и смята, че няма да обърна особено внимание на местоимението.

Е добре, това е казусът за невинността на Карол Бойнтън. А сега да се върнем малко назад и да проследим не невинността, а вероятната вина на Реймънд. Нека предположим, че Карол говори истината, и че в пет и десет мисис Бойнтън е била жива. При какви обстоятелства може да бъде виновен Реймънд? Можем да предположим, че е убил майка си в шест без десет, когато се приближил и разговарял с нея. Вярно е, че из лагера имало момчета, но вече се здрачавало. Може да е успял да стори това, но тогава следва, че мис Кинг е излъгала. Не забравяйте, тя се върнала в лагера само пет минути след Реймънд. От това разстояние е можела да види как се приближава до майка си. И когато по-късно намерили старата мъртва, мис Кинг разбира, че убийството е извършил Реймънд. За да го спаси, лъже, знаейки че д-р Жерар лежи болен от треска и не може да разобличи лъжата ѝ!

– Не, не съм излъгала! – ясно произнесе Сара.

– Съществува още една възможност. Както казах, мис Кинг присигнала в лагера няколко минути след Реймънд. Ако Реймънд Бойнтън

беше намерил майка си жива, тогава смъртоносната инжекция може да е поставена от мис Кинг. Тя е вярвала, че мисис Бойнтън е в основата си зъл човек. Може да е видяла себе си в ролята на справедлив съдник. Това не по-зле обяснява защо е излъгала кога е настъпила смъртта.

Сара беше пребледняла като платно. Тя поде тихо и непоколебимо:

– Вярно е, че съм говорила за ползата от смъртта на един човек за спасението на мнозина. Тази идея ми хрумна на Жертвеника. Но мога да ви се закълна, че никога не съм причинявала зло на онази отвратителна старица, нито пък някога ми е влизала в главата подобна идея!

– И все пак – тихо произнесе Поаро – един от двамата ви несъмнено лъже.

Реймънд се размърда на стола си и несдържано се обади:

– Вие печелите, мосю Поаро! Аз съм лъжецът. Когато се приближих до мама, тя беше мъртва. Това... съвсем ме извади от равновесие. Разбирате ли, аз отивах, за да си изясня отношенията с нея. Да ѝ кажа, че отсега нататък мога да действам по собствена воля. Нали виждате, бях се настроил за това. А тя беше мъртва. Ръката ѝ бе отпусната и студена. И аз си помислих... точно както го казахте. Помислих си, че може би Карол... разбирате ли, видях на китката ѝ белега...

Поаро припряно го прекъсна:

– Това е въпросът, по който нямам пълни сведения. Какъв метод разчитахте да използвате? Вие наистина сте имали метод и той е бил свързан със спринцовка. Дотук ми е ясно. Ако искате да ви повярвам, трябва да ми разкажете останалото.

Реймънд бързо заобяснява:

– Четох за него в една книга – един английски криминален роман, – вкарвате в някого игла с празна спринцовка и номерът става. Звучеше съвсем научно. Мислех... мислех, че можем да го направим по този начин.

– Аха, разбирам – рече Поаро. – И сте купили спринцовка?

– Не. Всъщност я откраднах от Надин.

Поаро бързо погледна към нея.

– Спринцовката, която е останала в багажа ви в Ерусалим? – промълви той.

Лицето на младата жена леко поруменя.

– Аз... аз не знаех какво е станало с нея – прошепна тя.

– Колко сте съобразителна, мадам – тихо каза Поаро.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

Последва мълчание. Сетне Поаро малко афектирано прочисти гърлото си и продължи:

– Вече разрешихме загадката за това, което бих нарекъл втората спринцовка. Тя е принадлежала на мисис Ленъкс Бойнтън, била взета от Реймънд Бойнтън, преди да тръгнат от Ерусалим, Карол я взела от Реймънд, след като открила мъртвото тяло, хвърлила я, мис Пиърс я намерила, а мис Кинг заявила, че е нейна. Предполагам, че сега е у мис Кинг.

– Вярно е – каза Сара.

– Така че, когато току-що казахте, че е ваша, вие сторихте това, което твърдахте, че не ви е присъщо – изрекохте една лъжа.

Сара спокойно произнесе:

– Това е съвсем различен вид лъжа. Тя... тя не е професионална лъжа.

Жерар одобрително кимна.

– Да, точно така. Напълно ви разбирам, мадамозел.

– Благодаря – каза Сара.

Поаро пак прочисти гърлото си.

– Нека сега разгледаме нашето разписание. И така:

Бойнтънови и Джефърсън Коуп напускат лагера... 3,05
(прибл.)

Д-р Жерар и Сара Кинг напускат лагера 3,15 (прибл.)

Лейди Уестхолм и мис Пиърс напускат лагера 4,15

Надин Бойнтън оставя свежърва си.

Д-р Жерар се връща в лагера... 4,20 (прибл.)

Ленъкс Бойнтън се връща в лагера... 4,35

Надин Бойнтън се връща в лагера, говори с мисис Бойнтън...
4,40

и отива в голямата шатра... 4,50 (прибл.)

Карол Бойнтън се връща в лагера... 5,10

Лейди Уестхолм, мис Пиърс и мистър Джефърсън Коуп се връщат в лагера... 5,40

Реймънд Бойнтън се връща в лагера... 5,50

Сара Кинг се връща в лагера... 6,00

Откриване на тялото... 6,30

Забелязвате, че съществува един промеждутък от двадесет минути

между четири и педесет, когато Надин Бойнтън е оставила свекърва си и пет и десет, когато се е завърнала Карол. Следователно, ако Карол говори истината, мисис Бойнтън трябва да е била убита през тези двадесет минути.

А сега, кой би могъл да я убие? По това време мис Кинг и Реймънд Бойнтън са били заедно. Мистър Коуп (при това той не е имал никаква видима подбуда да я убие) има алиби. Бил е с лейди Уестхолм и мис Пиърс; Ленъкс Бойнтън се намирал заедно със съпругата си в голямата шатра. Д-р Жерар стенел от треска в своята. Лагерът е празен, момчетата спят. Моментът е подходящ за престъпление. Имало ли е човек, който би могъл да го извърши?

Погледът му замислено се отправя към Джиневра Бойнтън.

– Имало е един човек. През целия следобед Джиневра Бойнтън е била в шатрата си. Така ми казаха, но в действителност има доказателства, че тя не е била в шатрата си през цялото време. Джиневра Бойнтън направи едно много знаменателно изявление. Тя каза, че в треската си д-р Жерар произнесъл името ѝ. А и д-р Жерар ни съобщи, че по време на треската си сънувал лицето на Джиневра Бойнтън. Но това не е било сън! Той наистина е видял лицето ѝ, когато стояла до леглото му. Помислил си, че е под въздействие на треската, но е било в действителност. Джиневра е била в шатрата на д-р Жерар. Не е ли възможно тя да е отишла да върне спринцовката, след като я използвала?

Джиневра Бойнтън вдигна главата си, увенчана с корона от златисто-червени коси. Големите ѝ красиви очи се втренчиха в Поаро. Погледът им беше странно безизразен.

– А, само това не! – извика д-р Жерар.

– Дали тогава е толкова невъзможно от психологическа гледна точка? – запита Поаро.

Французинът сведе поглед.

Надин Бойнтън рязко заяви:

– Това е съвсем невъзможно!

Поаро бързо отмести поглед към нея.

– Невъзможно ли, мадам?

– Да – тя спря за малко, прехапала устни, после продължи: – Не мога да слушам такова безсрамно обвинение срещу по-малката си зълва. Ние... всички ние... знаем, че това е невъзможно.

Джиневра леко се раздвижи на стола си. Устните ѝ се отпуснаха в усмивка – трогателната, невинна, полу-неосъзната усмивка на съвсем младо момиче.

Надин повтори:

– Невъзможно е.

Нежните черти на лицето ѝ бяха станали твърди и решителни. Погледът, който срещна очите на Поаро, беше непоколебим.

Поаро направи лек поклон.

– Мадам е много умна.

Надин спокойно запита:

– Какво искате да кажете с това, мосю Поаро?

– Искам да кажа, мадам, че през цялото време ми беше ясно, че вие имате това, което се нарича „превъзходна глава“.

– Ласкаете ме.

– Едва ли. През цялото време вие спокойно и от всички страни сте преценявали положението. Останали сте в привидно добри отношения с майката на съпруга си, считайки това за най-доброто решение, но вътре в себе си сте я осъждали и обвинявали. По мое мнение преди известно време вие сте осъзнали, че единственият шанс за щастието на съпруга ви е той да положи усилия да напусне дома, да заживее самостоятелно – с каквито и трудности и лишения да е свързано това. Вие сте била склонна да поемете всички рискове и сте се стараела да му повлияете точно в тази насока. Но вие сте претърпяла провал, мадам. Ленкъс Бойнтън вече е бил изгубил всякакво желание да бъде свободен. Задоволявал се е да тъне в състоянието си на дълбока апатия и меланхолия.

Аз не се и съмнявам, мадам, че вие обичате съпруга си. Вашето решение да го напуснете не е било инспирирано от по-голяма любов към друг човек. Смятам, че това е бил отчаян риск, предприет като последна надежда. Една жена във вашето положение е можела да опита само три неща. Можела е да опита с молба. Както вече казах, това не е успяло. Можела е да заплашва, че ще го напусне. Но възможно е дори и тази заплаха да не е подействала на Ленкъс Бойнтън. Тя щяла да го потопи още по-дълбоко в мъката му, но нямало да го подтикне към бунт. Оставал само един последен отчаян ход. Можели сте да избягате с друг мъж. Ревността и чувството за собственост – това са едни от най-дълбоко вкоренените, от основните инстинкти у човека. Вие сте проявили мъдрост, като сте опитали да достигнете този дълбоко замаскиран дивашки инстинкт. Ако Ленкъс Бойнтън без съпротива ви оставеше да отидете при друг мъж, тогава наистина никакви човешки усилия не биха могли да му помогнат и в такъв случай би било по-добре да се помъчите да си създадете нов живот другаде.

Но нека предположим, че дори и това последно отчаяно средство е

претърпяло неуспех. Решението ви ужасно е смутило вашия съпруг, но въпреки това той не е реагирал, както сте се надявали, като примитивен мъж, у когото се разразява инстинктът за притежание. Изобщо съществувало ли е нещо, което да може да спаси съпруга ви от бързото влошаване на психическото му състояние? Само едно. Евентуалната смърт на машехата му. Имало вероятност да не е твърде късно. Той би могъл да бъде в състояние да започне нов живот като свободен човек и пак да изгради у себе си мъжествен и независим дух.

Поаро направи пауза, после тихо повтори:

– Евентуалната смърт на машехата ви...

Очите на Надин все още бяха втренчени в него. Тя каза с тих, равен глас:

– Намеквате, че аз съм помогнала да се осъществи деянието? Но вие не можете да сторите това, мосю Поаро. След като съобщих на мисис Бойнтън новината за предстоящото си напускане, аз отидох направо в голямата шатра при Ленъкс. Повече не бях излизала от нея, докато не намериха свежърва ми мъртва. Виновна за смъртта ѝ може да съм, в смисъл, че съобщението ми я разгърси, но това, разбира се, предполага естествена смърт. Но ако както твърдите, макар досега и да нямате преки улики за това, а и не можете да имате, докато не се направи аутопсия, че тя е била преднамерено убита, тогава аз не съм имала възможност да го сторя.

Поаро каза:

– Вие повече не сте напускали голямата шатра, докато не са открили смъртта на свежърва ви? Точно това току-що заявихте, и то, мисис Бойнтън, е една от точките, която ми се видя любопитна във връзка с този казус.

– Какво искате да кажете?

– Ето тук в моя списък. Точка девета. В шест и половина, когато е била готова вечерята, изпратили един прислужник, за да извести мисис Бойнтън.

– Не разбирам – обади се Реймънд.

– И аз – присъедини се към него Карол.

Поаро погледна първо единия, после другия.

– Не разбирате, така ли? „Изпратили един прислужник“ – защо прислужник? Нима всички вие като правило не сте били прекалено усърдни в обслужването на старата дама? Нима един или друг от вас не я е придружавал винаги за храна? Тя е била болнава. Трудно ѝ било да се надигне от стола без помощ. Винаги до нея е стоял някой от вас. Това

навежда на мисълта, че когато била готова вечерята, най-естествено е някой от семейството да излезе и да помогне на старата дама. Но нито един от вас не е понечил да стори това. Всички вие сте седели там като парализирани, наблюдавали сте се взаимно и вероятно сте се чудели защо никой не отива.

Надин рязко се обади:

– Всичко това е нелепо, мосю Поаро! Онази вечер всички бяхме изморени. Признавам, че е трябвало да отидем, но... онази вечер... просто не го сторихме!

– Точно така, точно така – специално онази вечер! Вие, мадам, вероятно сте я обслужвали повече от всеки друг. Това е било едно от задълженията, които механически сте приемали. Но онази вечер не сте предложили да излезете, за да ѝ помогнете. Защо?? Точно това се питам – защо? И ето отговора ми. Защото много добре сте знаели, че тя е мъртва... Не, не ме прекъсвайте, мадам – той възбудено вдигна ръка. – Сега ще слушате мен, Еркюл Поаро! Имало е свидетели на разговора ви с вашата свекърва. Свидетели, които са могли да виждат, но не и да чуват. Те са забелязали, че очевидно разговаряте със свекърва си, но в действителност какви доказателства има за случилото се? Вместо това ще ви предложи да разгледаме една малка теория. Вие сте умна жена, мадам. Ако във вашия спокоен, въздържан стил сте решили – да кажем ли да елиминирате майката на съпруга си – вие ще го извършите интелигентно и с необходимата подготовка. Докато д-р Жерар е бил на сутрешната екскурзия, вие имате достъп до шатрата му. Сигурна сте, че ще намерите подходящо лекарство. За това ви помага вашето сестринско образование. Избирате дигитоксин – същото, което приема старата дама и взимате и спринцовката му, тъй като за ваша досада собствената ви спринцовка е изчезнала. Надявате се да я върнете, преди лекарят да забележи отсъствието ѝ.

Преди да продължите с изпълнението на плана си, вие правите един последен опит да подтикнете съпруга си да действа. Казвате му, че имате намерение да се омъжите за Джефърсън Коуп. Макар че съпругът ви ужасно се разтревожва, той не реагира така, както сте очаквали и затова вие привеждате в действие плана си за убийство. Връщате се в лагера, като по пътя разменяте няколко приятни, незначителни думи с лейди Уестхолм и мис Пиърс. Качвате се там, където е седала свекърва ви. Спринцовката е лекарството е готова. Лесно е да хванете старата дама за китката и, с вашата сестринска опитност, да забиете иглата. Всичко това става, преди свекърва ви да осъзнае какво правите. От мястото, където

се намирали, далеч в долината, останалите виждат само, че ѝ говорите и се навеждате над нея. След това вие съзнателно донасяте един стол и сядате там за няколко минути, очевидно заета в спокоен разговор. Смъртта трябва да е настъпила почти моментално. Вие седите и говорите на една мъртва, но кой ще се досети за това? После внасяте стола и слизате в голямата шатра, където намирате съпруга си да чете книга. И се стараете да не излизате от тази шатра! Сигурна сте, че смъртта на мисис Бойнтън ще бъде отдадена на слабото ѝ сърце. И тя наистина ще се дължи на слабото ѝ сърце. Само в едно не е успял планът ви. Вие не можете да върнете спринцовката в шатрата на д-р Жерар, защото той е вътре и има треска и макар и вие да не знаете това, той вече е забелязал отсъствието на спринцовката. Това, мадам, е бил пропускът при едно във всяко друго отношение свършено престъпление.

За момент се възцари тишина, мъртва тишина, сетне скочи Ленъкс Бойнтън.

– Не – извика той. – Това е отвратителна лъжа. Надин не е сторила нищо. Няма начин. Майка ми... майка ми вече беше мъртва.

– А? – погледът на Поаро спокойно се отмести към него. – И така, в края на краищата, сте я убили вие, мистър Бойнтън.

Отново минута мълчание – после Ленъкс се отпусна на стола и вдигна треперещи ръце към лицето си.

– Да... така е... аз я убих.

– Взели сте дигитоксина от шатрата на д-р Жерар?

– Да.

– Кога?

– Както... както казахте вие... сутринта.

– И спринцовката?

– Спринцовката ли? Да.

– Защо убихте старата?

– Иска ли питане?

– Но аз питам, мистър Бойнтън!

– Та нали знаете... жена ми ме напускате... с Коуп...

– Да, но вие сте научили това едва следобед.

Ленъкс впери в него поглед.

– Естествено. Когато бяхме излезли...

– Но вие сте взели отровата и спринцовката сутринта – преди още да сте научили.

– Защо, по дяволите, не ме оставите на мира с вашите въпроси? – Ленъкс млъкна и прокара по челото си трепереща ръка. – И без това,

какво значение има?

– Има голямо значение. Съветвам ви, мистър Ленъкс Бойнтън, да ми кажете истината.

– Истината ли? – загледа го Ленъкс.

– Точно това казах – истината.

– Ей, богу, ще я кажа – внезапно заяви Ленъкс. – Но не знам дали ще ми повярвате. – Той пое дълбоко дъх. – Онзи следобед, когато се разделих с Надин, бях абсолютно разнебитен. Не бях и сънувал, че тя ще ме остави заради някой друг. Бях... бях едва ли не като луд. Чувствах се сякаш бях пиян или прекарал тежка болест.

Поаро кимна:

– Отбелязах описанието, което даде лейди Уестхолм на походката ви, когато сте минали покрай нея. Ето защо бях сигурен, че жена ви не говори истината, когато заяви, че ви е казала, след като и двамата сте се върнали в лагера. Продължавайте, мистър Бойнтън.

– Аз едва ли разбирах какво правя... Но като се приближих до лагера, мозъкът ми сякаш се проясни. Внезапно ми просветна, че трябва да виня само себе си! Аз съм бил един жалък червей! Още преди години е трябвало да се опъна на мащехата си и да се очисти оттам. И ми дойде наум, че даже и сега може да не е твърде късно. Ето я, тя беше там, старата вещица, седнала като гаден идол на фона на червените скали. Качих се направо горе, за да си разчистя с нея сметките. Имах намерение да ѝ кажа просто това, което мисля и да обявя, че се махам. Въртеше ми се налудничавата идея, че мога да си оберат крушите веднага, още онази вечер... заедно с Надин и през нощта как да е да стигнем до Маан.

– О, Ленъкс... скъпи...

Възкликанието беше съпроводено с нежна, продължителна въздишка. Той продължи:

– И тогава, господи! – само да ме беше бутнал някой и щях да падна. – Тя беше мъртва. Седеше си ей-така, и мъртва... Аз... аз не знаех какво да правя... стоях онемял... като ударен всичко, което бях решил да ѝ изкрещя в лицето, стоеше като запушено в мен... тежеше като олово... не мога точно да обясня... Като камък – точно така се чувствах – като вкаменен. Машинално направих нещо – вдигнах ръчния часовник – лежеше в скута ѝ, и го сложих на ръката, нейната ужасна, отпусната, мъртвешка ръка...

Той потрепера.

– Господи... ужасно беше... След това се запрепъвах надолу, влязох в голямата шатра. Предполагам, че е трябвало да повикам някого, но

не бях в състояние. Само седнах и запрелиствах страниците – чаках...

Ленъкс замлъкна.

– Няма да повярвате на това, не можете. Защо не съм повикал някого? Защо не съм казал на Надин? Не знам.

Д-р Жерар се покашля.

– Вашите показания са абсолютно правдоподобни, мистър Бойнтън – каза той. – Вие бяхте в тежко нервно състояние. Два тежки шока, последвали бързо един след друг, биха били напълно достатъчни, за да ви приведат в описаното от вас състояние. Това е реакцията на Вайсенхалтер, най-ярък пример за нея е случаят с птицата, която се е блъснала с главата в прозореца. Дори и след като се съвземе, тя инстинктивно се въздържа от всякакви действия, по този начин си дава време, за да приспособи нервните си центрове, аз не се изразявам много добре на английски, но ето какво искам да кажа: Вие не сте могъл да действате по какъвто и да е друг начин. Всяко решително действие е било съвсем невъзможно за вас. Вие сте преминал през състояние на умствена парализа.

Той се обърна към Поаро:

– Уверявам ви, приятелю, че е така!

– О, аз не се и съмнявам – отговори Поаро. – Имаше един малък факт, който вече бях отбелязъл – фактът, че мистър Бойнтън е върнал часовника на майка си на ръката ѝ. Това предполага две обяснения – или е било прикритие за извършеното дело, или е било забелязано и изтъкувано погрешно от мисис Бойнтън. Тя се е завърнала само пет минути след съпруга си. Следователно трябва да е видяла това му действие. Когато се изкачила при свекърва си и я намерила мъртва с белег от инжекция на ръката, тя естествено заключила, че деянието е извършено от съпруга ѝ, че с обявяването на решението си да го изостави е предизвикала у него реакция, различна от онази, на която се надявала. Накратко казано, Надин Бойнтън вярвала, че е подтикнала съпруга си да извърши убийство. Той погледна Надин.

– Това е така, мадам?

Тя наведе глава. После попита:

– Вие наистина ли сте ме подозирали, мосю Поаро?

– Смятах ви за една от възможностите, мадам.

Тя се наклони напред.

– А сега? Какво се е случило в действителност, мосю Поаро?

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

– Какво се е случило в действителност? – повтори Поаро.

Той протегна ръка, притегли един стол и седна. Сега държанието му беше дружелюбно, непринудено.

– Това е въпрос, нали? Защото дигитоксинът е бил взет, спринцовката липсвала, върху китката на мисис Бойнтън имало белег от инжекция.

– Вярно е, че след няколко дена окончателно ще знаем от аутопсията дали мисис Бойнтън е починала от свръхдоза дигиталис, или не. Но тогава може да бъде твърде късно. По-добре е да достигнем до истината още тази вечер, докато убиецът е тук на наше разположение.

Надин рязко вдигна глава.

– Искате да кажете, че все още вярвате, че някой от нас, тук в тази стая... – гласът ѝ замря.

Поаро бавно кимаше на някаква своя мисъл.

– Истината, точно това обещах на полковник Карбъри. И така, след като разчистихме пътя си, ние пак се връщаме там, където бях аз преди няколко часа. Тогава съставих един списък от факти и се сблъсках с две крещящи противоречия.

Полковник Карбъри за пръв път се обади:

– Та ще ги чуем ли сега?

Поаро с достойнство заяви:

– Възнамерявам да ви ги кажа. Нека още веднъж разгледаме първите две точки от моя списък. „Мисис Бойнтън взимала микстура, съдържаща дигиталин“ и „На д-р Жерар изчезнала спринцовка“. Вземете тези два факта и ги съпоставете с това, с което аз незабавно се сблъсках, че Бойнтънови несъмнено реагираха като виновни. Следователно би изглеждало, че престъплението трябва да е извършил някой от семейството! И все пак споменатите от мен два факта абсолютно противоречаха на тази теория. Защото, нали разбирате, да се използва концентриран разтвор от дигиталис – това наистина е умна идея, тъй като мисис Бойнтън вече е взимала такава лекарство. Но какво би направил тогава някой от близките ѝ? Ах, действително! Само едно разумно нещо е можел да стори. Да сложи отровата в шишенцето ѝ с лекарството! Така несъмнено би действал всеки, всеки, който има капчица мозък в главата и достъп до лекарството!

Рано или късно мисис Бойнтън взема една доза и умира – и даже и

да се открие в шишенцето дигиталинът, това може да се сметне за грешка на аптекаря, който го е приготвил. Без съмнение, нищо не може да се докаже.

– Тогава защо е била открадната спринцовката?

– Могат да се дадат само две обяснения – или че д-р Жерар не е забелязал спринцовката и тя изобщо не е била крадена или че спринцовката е била взета, защото убиецът не е имал достъп до лекарството, с други думи, убиецът не е член на семейство Бойнтън. Тези два факта паразитно свидетелстват, че престъплението е осъществено от външен човек.

Аз видях това, но казвам, че бях озадачен от силно изразените признаци на виновност, които проявяваше семейство Бойнтън. Възможно ли бе, въпреки съзнанието си за вина, Бойнтънови да се окажат невинни? Заех се да докажа – не вината, а невинността на тези хора!

Ето докъде сме стигнали. Убийството е било осъществено от външен човек, тоест от някой, който не е бил достатъчно близък с мисис Бойнтън, за да влезе в шатрата или да има достъп до шишенцето ѝ с лекарство.

Той направи пауза.

– В тази стая има трима души, които формално не са членове на семейството, но имат определена връзка със случая.

– Мистър Коуп, когото най-напред ще обсъдим, от известно време е бил тясно свързан със семейство Бойнтън. Можем ли да открием подбудата и възможност за извършване на престъплението от негова страна. Видимо не. Смъртта на мисис Бойнтън му е подействала в обратна насока, понеже предизвикала осуetyването на известни надежди. Освен, ако подбудата на мистър Коуп не е била едва ли не фанатичното желание да облагодетелства други хора, ние не можем да намерим причина той да иска смъртта на мисис Бойнтън. Разбира се, освен ако има подбуда, относно която да сме в абсолютно неведение. Ние не знаем какви са били взаимоотношенията на мистър Коуп с Бойнтънови.

Мистър Коуп с достойнство заяви:

– Това ми изглежда малко изсмукано от пръстите, мосю Поаро. Сигурно си спомняте, че аз не съм имал абсолютно никаква възможност да извърша това дело и във всеки случай поддържам съвсем определени възгледи за светостта на човешкия живот.

– Вашето положение наистина изглежда безукорно – сериозно произнесе Поаро. – В едно художествено произведение по тази причина върху вас биха паднали най-големите подозрения.

Той се поразмърда на стола си.

– Сега стигаме до мис Кинг. Тя е имала известни подбуди, както и необходимите медицински познания, а е и жена решителна и с характер. Но тъй като е напуснала лагера заедно с другите преди три и половина и не се е завръщала до шест часа, изглежда трудно да се обясни откъде би могла да намери възможност за осъществяване на престъплението.

След това идва ред на д-р Жерар. Тук именно трябва да вземем предвид действителното време, когато е било извършено убийството. Според последните показания на мистър Ленъкс Бойнтън в четири и тридесет и пет майка му е била мъртва. Според лейди Уестхолм и мис Пиърс в четири и шестнадесет, когато тръгвали на разходка, тя била жива. Това оставя точно двадесет минути, за които нямаме сведения. И така, когато въпросните две дами се отдалечавали от лагера, д-р Жерар минал край тях на път към него. Никой не може да каже какви са били действията на д-р Жерар, когато достигнал до лагера, защото двете дами били с гръб. Те се отдалечавали. Следователно изглежда абсолютно възможно престъплението да е извършено от д-р Жерар. В качеството на лекар той лесно е можел да симулира външни симптоми на маларията. Бих казал, че съществува възможен мотив. Може би д-р Жерар е искал да спаси някоя известна личност, чийто разум е бил в опасност. Тази загуба, господа, вероятно е по-голяма от загубата на един живот и той е чел, че си струва да пожертва живота на една износена старица!

– Вашите идеи са невероятни! – обади се д-р Жерар.

Без да обръща внимание, Поаро продължи:

– Но ако е така, защо Жерар насочи вниманието ни към възможността от евентуално престъпление? Съвсем сигурно е, че ако не са били неговите показания пред полковник Карбъри, смъртта на мисис Бойнтън щеше да бъде отдадена на естествени обстоятелства. Именно д-р Жерар пръв посочи вероятността да е било извършено убийство. Това, приятели мои, не е логично!

– Така изглежда – изръмжа полковник Карбъри.

– Съществува още една възможност – продължи Поаро. – Мисис Ленъкс Бойнтън току-що много решително отрече вероятността виновникът да бъде по-младата ѝ зълва. Възражението ѝ се основаваше на следния факт: тя е знаела, че по онова време свежърва ѝ е била мъртва. Но не забравяйте, Джиневра Бойнтън е била в лагера през целия следобед. И е имало един момент – моментът, когато лейди Уестхолм и мис Пиърс се отдалечавали от лагера, а д-р Жерар още не се бил завърнал...

Джиневра се раздвижи. Тя се наклони напред и загледа Поаро с

широко отворени невинни очи, в които се четеше недоумение.

– Аз да съм го сторила? Вие, мислите, че съм аз?

След това внезапно, с бързо движение, което криеше несравнима красота, тя стана от стола си, поривисто пресече стаята и се хвърли на колене до д-р Жерар, като се хвана здраво за него и умалително го загледа в лицето.

– Не, не им позволявайте да говорят така! Те пак затварят стените около мен! Това не е вярно! Аз не съм сторила абсолютно нищо! Те са мои врагове, искат да ме арестуват, да ме изпратят в затвора. Трябва да ми помогнете! Вие трябва да ми помогнете!

– Хайде, хайде, дете мое – и лекарят нежно я погали по главата. След това се обърна към Поаро:

– Това което казахте, е нелепост, абсурд.

– Мания за преследване? – промълви Поаро.

– Да. Но тя никога не би могла да го стори по този начин. Тя би го извършила, забележете, драматично – с меч, нещо пищно, зрелищно, в никакъв случай с тази спокойна, хладнокръвна логика! Разберете, че е така, приятели. Това е било обмислено престъпление, престъпление извършено от здравомислещ човек!

Поаро се усмихна и ненадейно се поклони.

– Напълно споделям вашето мнение. – спокойно произнесе той.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

– Хайде, остава ни още малко! – каза Еркюл Поаро. – Д-р Жерар призова на помощ психологията. И така, нека сега разгледаме психологическата страна на случая. Представихме фактите, установихме хронологическата последователност на събитията, чухме показанията. Остава психологията. И най-важните психологически данни засягат покойната – именно психологията на самата мисис Бойнтън е най-важното нещо в този случай.

Нека от моя списък на установени факти разгледаме точки три и четири. „Мисис Бойнтън определено изпитвала удоволствие, като не позволявала близките ѝ да се радват на компанията на други хора. През въпросния следобед мисис Бойнтън поощрила близките си да се отдалечат и да я оставят сама.“

Тези два факта, те решително си противоречат! Защо именно този следобед мисис Бойнтън внезапно преобърнала на сто и осемдесет

градуса обичайната си линия на поведение? Дали защото сърцето ѝ ненадейно се е стопило – зародило се е доброжелателство? От всичко, което чух, това ми се струва абсолютно невероятно! И все пак, трябва да е съществувала причина. Каква е била тя?

Нека разгледаме по-отблизо характера на мисис Бойнтън. Много различни неща се казаха за нея. Била стар тиранин, психически садист, възплъщение на злото, и накрая луда. Кое от тези мнения е правилното?

Самият аз смятам, че най-много се е доближила до истината Сара Кинг, когато в Ерусалим в изблик на вдъхновение видяла старата дама като извънредно трогателна. Но не само трогателна, а и безплодна!

Нека се опитаме да се възплътим в психическото състояние на мисис Бойнтън. Едно създание, родено с безгранично честолюбие, с жажда да властва и да налага върху околните своята личност. Тя нито е рафинирала тази прекомерна жажда за власт, нито се е стремяла да я овладее – не, дами и господа – тя я подхранвала! Но накрая – слушайте добре – накрая какво е произлязло от всичко това? Тя не е станала всемогъща! Не е предизвиквала страх и омраза в голям мащаб! Била е дребен тиранин в едно изолирано семейство! И според думите на д-р Жерар, както при всяка друга възрастна дама нейното хоби ѝ омръзнало, тя поискала да разшири дейността си и да се позабавлява, като рискува властта си! Но това поставило въпроса в съвсем различна светлина! Излизайки в чужбина, старата за пръв път осъзнала своята безкрайна незначителност!

А сега направо минаваме на точка номер десет – думите, казани в Ерусалим на Сара Кинг. Виждате ли, Сара Кинг е напипала истината. Тя изцяло и безкомпромисно разкрила колко жалко и безплодно е съществуването на мисис Бойнтън! А сега всички вие слушайте много внимателно точно какви са били думите и към мис Кинг. Мис Кинг каза, че мисис Бойнтън говорела „толкова неприязнено, без дори и да ме погледне“.

А ето действителните ѝ думи: „Аз никога нищо не забравям – нито едно действие, нито едно лице, нито едно име.“

Тези думи направили голямо впечатление на мис Кинг. Тяхната изключителна напрегнатост и силният, дрезгав глас, с който били произнесени! Толкова странни ѝ се сторили те, че според мен тя изобщо не успяла да осъзнае извънредно голямото им значение!

Разбира ли някой от вас това значение? – той изчака една минута. – Изглежда, че не... Но, приятели мои, нима ви се изплъзва фактът, че тези думи изобщо не са логичен отговор на това, което току-що е казала

мис Кинг? „Аз никога нищо не забравям – нито едно действие, нито едно лице, нито едно име.“ Това е безсмислено! Ако тя беше казала „Никога не забравям нахалството“ или нещо от този род, но не, тя казала лице...

А! – извика Поаро, като пляскаше с ръце. – Но то се набива в очите! Тези думи, привидно казани на мис Кинг, изобщо не са били предназначени за нея! Те били отправени към някой друг, който е стоял зад мис Кинг.

Той направи пауза, като наблюдаваше израженията им.

– Да, набива се в очите! Казвам ви, в живота на мисис Бойнтън това е бил един психологически момент! Тя била разобличена пред самата нея от една интелигентна млада жена! Изпълнена с ярост и завладяна от смут, в този момент тя разпознала някого – едно лице от миналото – една жертва, която ѝ падала право в ръцете!

Значи, връщаме се на външния човек! Сега вече става ясен смисълът на ненадейната приветливост на мисис Бойнтън през следобедна на нейната смърт. Тя е искала да се отърве от семейството си, защото – използвам един груб израз – е хвърлила въдицата на друга риба! Искала теренът да остане чист за разговор с нова жертва.

А сега, нека от тази гледна точка се върнем на събитията през въпросния следобед! Семейство Бойнтън заминават на разходка. Мисис Бойнтън седи пред пещерата си. Да разгледаме много внимателно показанията на лейди Уестхолм и мис Пиърс. Мис Пиърс е ненадеждна свидетелка, тя е ненаблюдателна и много податлива на внушения. От друга страна, лейди Уестхолм е абсолютно точна във фактите, които съобщава и наблюдателна до най-малките подробности. Показанията на двете дами се покриват по отношение на един факт! Някакъв арабин от прислугата се приближава до мисис Бойнтън, по някакъв начин я разгневява и забързано се оттегля. Лейди Уестхолм определено заяви, че прислужникът най-напред влязъл в шатрата, заемана от Джиневра Бойнтън, но сигурно си спомняте, че шатрата на д-р Жерар е била непосредствено до тази на Джиневра. Възможно е арабинът да е влязъл в шатрата на д-р Жерар...

Полковник Карбъри се обади:

– Да не искате да кажете, че някой от моите бедуини е убил една старица, като я инжектирал? Невероятно!

– Почакайте, полковник Карбъри, още не съм свършил. Нека приемем, че арабинът може да е излязъл не от шатрата на Джиневра Бойнтън, а от тази на д-р Жерар. Какво следва? И двете дами твърдят, че не

са могли да видят достатъчно ясно лицето му, за да го идентифицират и че не са чули какво е казал. Това е разбираемо. Разстоянието между голямата шатра и терасата е било около двеста ярда. Лейди Уестхолм във всяко друго отношение даде ясно описание на човека, като подробно обрисова дрипавите му панталони и небрежно навитите му кожени гетри.

Поаро се наведе напред.

– И това, приятели мои, наистина беше много странно. Защото, ако тя не е могла да види лицето му или да чуе думите му, не е можела да забележи и състоянието на панталоните и гетрите му. Не от двеста ярда!

Това беше грешка, разбирате ли! Тя ми подсказа една любопитна идея. Защо толкова да набляга на дрипавите панталони и небрежно навитите гетри? Дали защото панталоните не са били окъсани, а гетрите не са съществували? И лейди Уестхолм, и мис Пиърс видели човека – но от местата си те не са могли да се виждат една друга. За това говори фактът, че лейди Уестхолм отишла да види дали мис Пиърс е будна и я намерила да седи пред входа на шатрата си.

– Боже мой – произнесе полковник Карбъри и внезапно се изправи на стола си. – Да не искате да кажете...?

– Искам да кажа, че след като проверили точно какво прави мис Пиърс (единствената свидетелка, която имало вероятност да не спи), лейди Уестхолм се върнала в своята шатра, обула си панталоните за езда и ботуши и облякла сивокафяв жакет, от карираната си кърпа и гранче прежда си направила арабско покривало За глава и така облечена смело се качила в шатрата на д-р Жерар, разгледала чантичката му, избрала подходящо лекарство, взела спринцовката, напълнила я и решително се отправила към жертвата си.

Мисис Бойнтън по всяка вероятност е дремела. Лейди Уестхолм действала бързо. Тя я хванала за ръката и инжектирала течността. Мисис Бойнтън едва чуто извикала, помъчила се да се изправи, после се отпуснала на стола. „Арабинът“ бързо се отдалечил, демонстрирайки всички признаци на засрамен и сконфузен. Мисис Бойнтън размахала бастуна си, помъчила се да стане, а след това паднала обратно на стола.

След пет минути лейди Уестхолм отново отива при мис Пиърс и коментира сцената, която току-що била наблюдавала, като втъпила на другата собствената си версия. После двете тръгват на разходка, спират за малко под терасата и лейди Уестхолм извиква нещо към старата дама. Не получава отговор. Мисис Бойнтън е мъртва, но лейди Уестхолм отбелязва пред мис Пиърс: „Колко грубо от нейна страна само да ни

изсумти така!“ Мис Пиърс възприема това внушение, често е чувала как мисис Бойнтън реагира на някоя забележка с изсумтяване и в случай на нужда тя съвсем искрено ще се закълне, че наистина го е чула. Лейди Уестхолм достатъчно често е заседавала в различни комисии с жени от типа на мис Пиърс, за да знае до каква степен могат да им повлияят нейната известност и властен характер. Единствената точка, в която се объркал планът ѝ, е била връщането на спринцовката. Толкова бързото прибиране в лагера на д-р Жерар смутило проектите ѝ. Тя се надявала, че той може да не е забелязъл отсъствието на спринцовката или да си е помислил, че не е догледал и я върнала на мястото ѝ през нощта.

Той спря.

Сара запита:

– Но защо? Защо лейди Уестхолм ще иска да убие старата мисис Бойнтън?

– Вие нали ми казахте, че в Ерусалим, когато сте заговорили мисис Бойнтън, лейди Уестхолм е била съвсем близо до вас? Именно към нея са били отправени думите на мисис Бойнтън: „Аз никога нищо не забравям – нито едно действие, нито едно лице, нито едно име.“ Съпоставете това с факта, че мисис Бойнтън е била надзирателка в затвор и ще можете да добиете много ясна представа за истината. Лорд Уестхолм се запознал със своята съпруга на връщане от Америка. Преди женитбата си лейди Уестхолм е излежавала присъда за криминално престъпление.

Разбирате ли ужасната дилема, пред която се намирала? Нейната кариера, амбиции, положение в обществото – всичко е поставено на карта! За какво престъпление е излежавала присъда ние още не знаем (макар че скоро ще научим), но то трябва да е било такова, което, ако се направи обществено достояние, окончателно ще унищожи нейната политическа кариера. И не забравяйте, мисис Бойнтън не е била обикновена шантажистка. Не са ѝ били нужни пари. Необходимо ѝ било удоволствието да потормози жертвата си, а след това е наслада да разкрие истината по най-ефектен начин! Не, докато мисис Бойнтън съществувала, лейди Уестхолм била в опасност. Тя се подчинила на указанията на мисис Бойнтън да се срещне с нея в Петра (през цялото време мислех колко странно е за една жена с такова съзнание за собствената си важност като лейди Уестхолм да предпочете да пътува като обикновена туристка), но в ума си тя несъмнено е прехвърляла различни начини и средства за убийство. Съзряла шанса си и безстрашно се възползвала от него. Само два пропуски направи. Единият беше, че каза прекалено много – описанието на скъсаните панталони, което най-напред привлече

вниманието ми към нея, а другият, когато сгрешила шатрата на д-р Жерар и най-напред надникнала в тази, където дремела Джиневра. Оттам и разказът на момичето – полувъображаем, полуистински – за преоблечения шейх. Подчинявайки се на инстинкта си да изопачава и драматизира истината, тя го обърна наопаки, но за мен това указание беше достатъчно знаменателно. Той направи пауза.

– Скоро ще знаем всичко. Днес, без лейди Уестхолм да разбере, взех отпечатъци от пръстите ѝ. Ако се изпатят в затвора, където някога е била надзирателка мисис Бойнтън, там ще ги сравнят с картотеката и скоро ще разберем истината.

Той спря.

В моментната тишина се чу рязък звук.

– Какво е това? – попита д-р Жерар.

– Заприлича ми на изстрел – каза полковник Карбъри и бързо скочи на крака. – В съседната стая. Между другото, на кого е тази стая?

Поаро промълви:

– Имам една малка идея – стаята е на лейди Уестхолм...

ЕПИЛОГ

Извадка от вестник „Ивнинг шаут“:

„С прискръбие съобщаваме за смъртта на лейди Уестхолм, депутат в Парламента, в резултат на нещастна случайност. Лейди Уестхолм, която обичаше да пътува из далечни страни, винаги носела със себе си малък револвер. Тя го почиствала, когато той случайно изгърмял и я убил. Смъртта настъпила незабавно. Изказваме най-дълбоки съболезнования на лорд Уестхолм и т.н., и т.н.“

През топла юнска вечер пет години по-късно Сара Бойнтън и съпругът ѝ седяха на един от първите редове в лондонски театър. Пиесата беше „Хамлет“. Когато думите на Офелия заплуваха през рампата към публиката, Сара здраво стисна ръката на Реймънд:

Твоята любов от друга – как бих разпознала?
Шапката му – в раковини, с меч и със сандали.
Той умря, изчезна, мила, той умря, изчезна;
при главата му – зеленика, при нозете – камък.

О!

Буца заседна в гърлото на Сара. Изящната, безумна красота, прелестната неземна усмивка на едно създание, избягало от тревогите и скръбта в един свят, където истината е само един плаващ мираж...

„Прелестна е...“ – каза си Сара.

Този настойчив, напевен глас, винаги звучен, но сега школуван, за да служи като съвършен инструмент.

Когато в края на действието падна завесата, Сара решително заяви:

– Джини е велика, велика актриса!

По-късно седяха на вечеря в Савой. Джиневра с отдалечената си усмивка се обърна към седналия до нея мъж с брада:

– Добра бях, нали, Теодор?

– Чудесна беше, скъпа.

По устните ѝ заигра щастлива усмивка. Тя прошепна:

– Ти винаги си вярвал в мен, винаги си знаел, че съм способна на големи неща, да властвам над множеството...

На една маса недалеч от тях актьорът, който беше играл Хамлет,

говореше мрачно:

– Тази нейна маниерност! Естествено, отначало се харесва на публиката, но разберете – това не е Шекспир. Видяхте ли я как провали излизането ми от сцената?

Надин, която седеше срещу Джиневра, каза:

– Колко е вълнуващо, че съм тук в Лондон, че Джини играе Офелия и е толкова прочута!

Джиневра тихо каза:

– Много мило е от ваша страна, че дойдохте.

– Обикновено семейно тържество – каза Надин и с усмивка се огледа наоколо. После се обърна към Ленъкс: – Мисля, че децата биха могли да отидат на дневното представление. Ти как смяташ? Вече са достатъчно големи, а и много искат да видят леля Джини на сцената.

Ленъкс, един здрав, с щастливо изражение и весел поглед Ленъкс, вдигна чашата си.

– За младоженците – мистър и мисис Коуп.

Джефърсън Коуп и Карол отвърнаха на тоста.

– Неверният обожател! – засмя се Карол. – Джеф, по-добре пий за първата си любов, виж, седи точно срещу теб.

Реймънд весело се обади:

– Джеф се изчервява. Не обича да му напомнят за старото време.

Внезапно лицето му се помрачи. Сара го докосна по ръката и облакът отмина. Той я погледна и се усмихна.

– Сякаш е било само лош сън!

До масата им спря една елегантна фигура. Еркюл Поаро, безупречно наконтен, с гордо засукани мустаци, направи величествен поклон.

– Мадмоазел – обърна се той към Джиневра. – Моите почитания. Вие бяхте превъзходна.

Поздравиха го сърдечно, като му направиха място до Сара. Той ги изгледа със сияещо лице, а когато всички се разприказваха, леко се наклони встрани и каза тихо на Сара:

– Е добре, изглежда, че у семейство Бойнтън сега всичко върви на добре.

– Благодарение на вас! – отвърна Сара.

– Много прочут става вашият съпруг. Днес четох една отлична рецензия за последната му книга.

– Наистина доста е хубава, макар и да го казвам аз! А вие знаехте ли, че Карол и Джефърсън Коуп най-сетне се ожениха? А Ленъкс и Надин имат две извънредно хубави деца – отракани, както казва Реймънд.

Що се отнася до Джини – е, аз съм склонна да я смятам за гений.

Сара хвърли поглед към другата страна на масата, – миловидното лице, заобиколено с корона от златисто-червена коса – и леко трепна.

За минутка лицето ѝ потъмня. Тя бавно поднесе до устните си чашата.

– Вие вдигате тост, мадам? – попита Поаро.

Сара замислено каза:

– Внезапно се сетих за Нея. Като гледах Джини, за пръв път видях... приликата. Същото – само че Джини е в светлина там, където Тя беше в мрак.

А от отсрещната страна Джини неочаквано произнесе:

– Бедната мама... Тя беше особена... Сега, когато всички ние сме толкова щастливи, изпитвам към нея някакво съжаление. Тя не получи от живота това, което искаше. Трябва да ѝ е било тежко.

Почти без пауза гласът ѝ с трепет премина към стиховете от „Димбелин“, докато останалите заплени слухаха мелодията им:

Няма вече зимен студ
няма вече летен зной –
след несгоди, мъки, труд
вечен чака те покой!²

КРАЙ

---

2. Стиховете са в превод на Валери Петров. – Б. пр.

© 1938 Агата Кристи
© 1989 Лилия Т. Памукова, превод от английски

Agatha Christie
Appointment with Death, 1938

Сканиране и разпознаване: Борис Борисов, 2008
Редакция: nqgolova, 2008

Публикация

Агата Кристи. Среца със смъртта
Издавателство на отечествения фронт, София, 1989
Превела от английски: Лилия Т. Памукова, 1989
с/о Jusautor, Sofia

Mallowan Fontana/Collins, 1977

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8734>]